

Ναταλία Βοεβούτκο
Λαρίσα Κοσιούκ
Ολεξάνδρα Κραμαρένκο
Ταμάρα Σαμπαντάς

Наталія Воєвутко
Лариса Косюк
Олександра Крамаренко
Тамара Сабадаш

Νεοελληνική γλώσσα

Новогрецька мова

6

Наталя Воевутко, Лариса Косюк,
Олександра Крамаренко, Тамара Сабадаш

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Ναταλία Βοεβούτκο, Λαρίσα Κοσιούκ,
Ολεξάνδρα Κραμαρένκο, Ταμάρα Σαμπαντάς

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

βιβλίο για την 6η τάξη των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης

Чернівці
МПП «Букрек»
2023

УДК 821.14'06
В 63

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 08.03.2023 р. № 254)*

Зареєстровано в Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним
програмам за № 3.0098-2023

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Підручник розроблено відповідно до Модельної навчальної програми
«Новогорецька мова. 5–6 класи»
для закладів загальної середньої освіти
(авт. Богадиця М. Ф., Воєвутко Н. Ю., Добра О. М., Кіор Т. М., Косюк Л. В.,
Никишова В. В., Сабадаш Т. І., Сніговська О. В., Чайка Л. В.)

Воєвутко Н. Ю., Косюк Л. В., Крамаренко О. О., Сабадаш Т. І.
В 63 Новогорецька мова: підручник для 6 класу закладів
загальної середньої освіти. Чернівці: МПП «Букрек», 2023.
88 с.: іл.

ISBN 978-966-997-153-1

УДК 821.14'06

Βοεβούτκο Ν., Κοσιούκ Λ., Κραμαρένκο Ο., Σαμπαντάς Τ.
Νεοελληνική γλώσσα: βιβλίο για την 6^η τάξη των Σχολείων
В 63 Μέσης Εκπαίδευσης. Τσερνιφτσι: Μπουκρέκ, 2023. 88 σ.: εικ.

ISBN 978-966-997-153-1

УДК 821.14'06

ISBN 978-966-997-153-1

© Воєвутко Н. Ю., Косюк Л. В.,
Крамаренко О. О., Сабадаш Т. І., 2023
© МПП «Букрек», 2023

ЗМІСТ

Шестикласники й шестикласниця!	5
--------------------------------	---

Ενότητα 1. Σχολείο

1. Έναρξη σχολικής χρονιάς	6
2. Το αγαπημένο μου σχολικό μάθημα	7
3. Στο σχολείο	8
4. Σπουδές από το σπίτι	9
5. Έτσι είναι το σχολείο μου	10
6. Κανόνες συμπεριφοράς στην τάξη	11
7. Οι κανόνες του σχολείου	12
8. Η πρωινή μου ρουτίνα	13
9. Όταν έρθω στην τάξη	14
10. Ποια ήτανε;	16
11. Παλιοί συμμαθητές	18
12. Επανάληψη	19

Ενότητα 2. Εγώ, η οικογένειά μου και οι φίλοι μου

1. Η οικογένειά μου	20
2. Η οικογένειά μου	21
3. Υποχρεώσεις στην οικογένειά μου	22
4. Οι συγγενείς μου	23
5. Οι συγγενείς μου	24
6. Τι έφερε ο πόλεμος στις οικογένειές μας	25
7. Η καθημερινή μου ρουτίνα	26
8. Η παρέα μου	27
9. Η παρέα μου	28
10. Ο καλύτερος μου φίλος. Η καλύτερη μου φίλη	29
11. Θέλω να γίνω	30
12. Επανάληψη	31

Ενότητα 3. Ψώνια και τρόφιμα

1. Μια βόλτα στα μαγαζιά	32
2. Μια βόλτα στα μαγαζιά	34
3. Στη λαϊκή αγορά	35
4. Στη λαϊκή αγορά	36
5. Τα τρόφιμα	37
6. Μια οικογένεια στην ελληνική ταβέρνα	38
7. Διατροφή	39
8. Επανάληψη	40

Ενότητα 4. Αθλητισμός

1. Υγεία πάνω από όλα	41
2. Ο Κορωνοϊός σήμερα	42
3. Υγιεινός τρόπος ζωής	43

4. Σπορ	44
5. Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;	45
6. Το αγαπημένο μου άθλημα.....	47
7. Η μέρα του αθλητισμού.....	48
8. Επανάληψη.....	49

Ενότητα 5. Η Ουκρανία

1. Η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας.....	50
2. Η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας.....	52
3. Ο καιρός στην Ουκρανία.....	53
4. Το Κίεβο	54
5. Η γειτονιά μου	55
6. Οι χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία.....	56
7. Οι χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία.....	57
8. Επανάληψη	58

Ενότητα 6. Η Ελλάδα

1. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας.....	59
2. Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας.....	61
3. Τα νησιά της Ελλάδας	62
4. Δήμητρα και Περσεφόνη.....	64
5. Η Αθήνα.....	65
6. Η Αθήνα.....	66
7. Χριστός Ανέστη, Χρόνια Πολλά!.....	67
8. Επανάληψη.....	68

Ενότητα 7. Ταξίδια. Εκδρομές

1. Τα όνειρα των παιδιών	69
2. Μέσα μεταφοράς	70
3. Εκδρομή στο χωριό.....	71
4. Προετοιμασία για ταξίδια.....	72
5. Μου αρέσει να ταξιδεύω.....	73
6. Κατασκήνωση	74
7. Επανάληψη.....	75

Ενότητα 8. Επανάληψη

1. Το σχολείο μας	76
2. Εγώ, η οικογένειά μου και οι φίλοι μου	77
3. Ψώνια και τρόφιμα	78
4. Αθλητισμός.....	79
5. Η Ουκρανία	80
6. Η Ελλάδα.....	81
7. Ταξίδια. Εκδρομές	82

Λεξιλόγιο	83
-----------------	----

Шестикласники й шестикласниці!

Ви тримаєте в руках підручник, який допоможе вам практикувати новогрецьку мову за такими темами: «Школа», «Родина», «Продукти», «Спорт», «Україна», «Греція», «Подорожі. Екскурсії». Ви зможете потренуватися у читанні, письмі та спілкуванні новогрецькою, виконувати вправи й завдання. Перекладати з новогрецької мови на українську вам допоможе глосарій, який для зручності розташований наприкінці підручника.

Бажаємо успіху!

З повагою — авторський колектив

Ενότητα 1. Σχολείο

Μάθημα 1.

Έναρξη σχολικής χρονιάς

1 Ας γνωριστούμε καλύτερα! Πες μας για τον εαυτό σου.

Εγώ ... σε 20 ερωτήσεις

1 Πώς σε λένε; _____

2 Πότε έχτισ τα γενέθλιά σου; _____

3 Πώς ονομάζονται οι γονείς σου; _____

4 Έχεις αδέρφια; Πώς ονομάζονται; _____
Πόσο χρονών είναι; _____

5 Ποιοι είναι οι καλύτεροι σου φίλοι; _____

6 Πώς περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου; _____

7 Ποια αθλήματα σου αρέσουν; _____

8 Τι βιβλία σου αρέσει να διαβάζεις; _____

9 Τι μουσική σου αρέσει να ακούς; _____

10 Τι σου αρέσει να βλέπεις στην τηλεόραση; _____

11 Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό; _____

12 Έχεις κατοικίδια; _____

13 Ποιος είναι ο αγαπημένος σου ήρωας και γιατί; _____

Με λένε
Τα αγαπημένα μου ζώα
Το αγαπημένο μου χρώμα
Η αγαπημένη μου μέρα της εβδομάδας
Η αγαπημένη μου εποχή
Το αγαπημένο μου φαγητό
Το αγαπημένο μου γλυκό
Το χόμπι μου
Η αγαπημένη μου ταινία
Το αγαπημένο μου βιβλίο
Το αγαπημένο μου άθλημα
Ο καλύτερός μου φίλος
Η καλύτερή μου φίλη
Οι αγαπημένοι μου άνθρωποι
Το αγαπημένο μου μάθημα
Είμαι καλός/καλή σε
Με δυσκολεύει
Θέλω να γίνω

2 Διάβασε για το σχολικό έτος στην Ελλάδα και στην Κύπρο. Απάντησε στις ερωτήσεις.

Το σχολικό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και τελειώνει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Τα μαθήματα αρχίζουν τη δεύτερη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου και τελειώνουν την τελευταία Τετάρτη του Ιουνίου. Κάθε σχολικό έτος χωρίζεται σε τρία τρίμηνα:

Α' τρίμηνο: Από την Έναρξη μαθημάτων ως τις διακοπές των Χριστουγέννων (οι διακοπές των Χριστουγέννων διαρκούν 2 εβδομάδες)

Β' τρίμηνο: Μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων ως τις διακοπές του Πάσχα (οι διακοπές του Πάσχα διαρκούν 2 εβδομάδες)

Γ' τρίμηνο: Μετά τις διακοπές του Πάσχα ως τη λήξη των μαθημάτων.

Τα μαθήματα αρχίζουν κάθε μέρα στις 7.45 το πρωί και λήγουν στη 1.05 το μεσημέρι. Η φοίτηση είναι πενθήμερη (Δευτέρα-Παρασκευή).

- ➡ Πότε αρχίζει η σχολική χρονιά στην Ελλάδα και στην Κύπρο;
- ➡ Πότε τελειώνει;
- ➡ Σε ποια τρίμηνα χωρίζεται κάθε σχολικό έτος;
- ➡ Τι ώρα αρχίζουν και λήγουν τα μαθήματα;
- ➡ Ποιες διακοπές υπάρχουν και πόσο διαρκούν;

3 Πες μας για το σχολικό έτος στην Ουκρανία.

Μάθημα 2. Το αγαπημένο μου σχολικό μάθημα

1 Διάβασε και πες ποια μαθήματα αγαπάνε τα παιδιά.

- Κώστα, τι διαβάζεις;
- Διαβάζω Ιστορία. Είναι το αγαπημένο μου μάθημα. Εσύ να ποιο είναι το αγαπημένο σου μάθημα, Αλέξανδρε;
- Τα Μαθηματικά. Μου αρέσουν τα Μαθηματικά. Μου αρέσει και η Γυμναστική. Τα Μαθηματικά τα έχουμε κάθε μέρα στο σχολείο και τη Γυμναστική την Τετάρτη και την Παρασκευή.
- Το αγαπημένο μάθημα της φίλης μου της Άννας είναι η Μουσική. Της αρέσει να τραγουδάει.

Σωστό ή Λάθος;

- Ο Κώστας διαβάζει Ιστορία.
- Στον Αλέξανδρο του αρέσουν μόνο τα Μαθηματικά.
- Τα Μαθηματικά τα έχει την Τετάρτη και την Παρασκευή.
- Η Άννα αγαπάει το μάθημα της Μουσικής.

2 Ποιος / Ποια είναι;

1. — Ποιος είναι αυτός;
- Είναι ο Μάριος.
- Σε ποια τάξη πηγαίνει;
- Στην έκτη.
- Ποιο είναι το αγαπημένο του μάθημα;
- Είναι η Μουσική.

2. — Ποια είναι αυτή;
- Είναι η Μαρία.
- Σε ποια τάξη πηγαίνει;
- Στην έκτη.
- Ποιο είναι το αγαπημένο της μάθημα;
- Είναι η Πληροφορική.

1. Μάριος, Μουσική.
2. Μαρία, Πληροφορική.
3. Ταράς, Γαλλικά.
4. Οξάνα, Γυμναστική.
5. Φώτης, Φυσική Αγωγή.

6. Φωτεινή, Ιστορία.
7. Γιάννης, Γερμανικά,
8. Γιάννα, Φυσική Αγωγή.
9. Άγγελος, Λογοτεχνία.
10. Αγγελική, Αγγλικά.

3 Μίλησε για κάποιον.

Ο Γιάννης είναι μαθητής της 6-ης τάξης. Του αρέσουν τα Ελληνικά. Κάθε Δευτέρα και κάθε Τετάρτη έχει Ελληνικά στο σχολείο. Ο Γιάννης είναι πολύ καλός στα Ελληνικά.

Η Αρίνα είναι μαθήτριά της 6-ης τάξης. Της αρέσει η Μουσική. Στο σχολείο έχει αυτό το μάθημα μια φορά την εβδομάδα. Η Αρίνα παίζει κιθάρα και τραγουδάει πολύ καλά.

Τα Αγγλικά, τα Γερμανικά, τα Γαλλικά, τα Μαθηματικά, τα **Θρησκευτικά**, η Γεωγραφία, η Μουσική, η Γυμναστική, η Φυσική Αγωγή, η Φυσική, η Ιστορία, η **Λογοτεχνία**, η Χημεία, η Βιολογία, η Πληροφορική

1 Βάλε τις λέξεις στα σωστά κουτιά.

Χώροι: αίθουσα διδασκαλίας ... **Δραστηριότητες:** που κάνω παίζω ...**Πρόσωπα:** διευθύντρια ... **Εξοπλισμός:** χάρτης ...

Αίθουσα τελετών, αυλή, βιβλιοθήκη, γραφείο διευθυντή, βιβλίο, γράφω, διαβάζω, γυμνάζομαι, γυμναστής, δασκάλα, μαθητής, κασετίνα, γραφείο δασκάλων, ζωγραφίζω, ηλεκτρονικός υπολογιστής, θρανίο, κιμωλία, δάσκαλος, κυλικείο, λεξικό, μαθαίνω, μολύβι, ξύστρα, τρέχω, τραγουδώ, χάρακας, μαθήτριά, σθήστρα, τετράδιο, συμμαθητής, συμμαθήτριά, γυμνάστριά, άλμπουμ, ντουλάπα, διαβήτης, σφουγγάρι, διευθυντής, ψαλίδι, κόλλα.

2 Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις.

Το Σεπτέμβρη χιλιάδες μαθητές και μαθήτριες σε όλο τον κόσμο **ξαναγυρίζουν** στο σχολείο. Το σχολείο μας είναι καινούριο, αποτελείται από 35 αίθουσες διδασκαλίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, φυσικών επιστημών, αίθουσα γυμναστηρίου και τα γραφεία του διευθυντή και των δασκάλων. Η αυλή μας είναι μεγάλη και ωραία, με πολλά δέντρα. Στο διάλειμμα εκεί μπορώ να παίζω, να τρέχω και να **συζητώ** με τους φίλους μου.

Στο σχολείο οι δάσκαλοι και οι δασκάλες μας μάς κάνουν μαθήματα και μας **εξηγούν** καινούρια πράγματα. Εμείς διαβάζουμε, γράφουμε, σκεφτόμαστε, συνεργαζόμαστε, **παρατηρούμε** το περιβάλλον μας, λέμε τη γνώμη μας, συζητάμε διάφορα πράγματα με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες μας, παίζουμε παιχνίδια και τρέχουμε στην αυλή.

➡ Πότε οι μαθητές και οι μαθήτριες ξαναγυρίζουν στα θρανία τους;

➡ Ποιοι είναι οι χώροι του σχολείου;

➡ Πώς είναι η αυλή του σχολείου;

➡ Τι κάνουν τα παιδιά στο σχολείο; Τι κάνουν στην αυλή;

➡ Τι κάνουν στο σχολείο οι δάσκαλοι και οι δασκάλες;

3 Περιγράψε το σχολείο σου.

✓ Πού βρίσκεται;

✓ Η αυλή

✓ Ποιοι είναι στο σχολείο;

✓ Πώς είναι;

✓ Οι αίθουσες/οι τάξεις

✓ Τι κάνουνε στο σχολείο;

4 Κλίσε τα ρήματα στον Ενεστώτα και φτιάξε προτάσεις.

1. Ξαναγυρίζω, παίζω, τρέχω, μαθαίνω, διαβάζω, γράφω, θέλω, κοροϊδεύω, σπουδάζω, σηκώνω, συμμετέχω.

2. Συζητάω, ρωτάω, τραγουδάω, μιλάω.

3. Παρατηρώ, μπορώ, εξηγώ, επικοινωνώ, χρησιμοποιώ, ακολουθώ.

κάνω	απαντάω	θεωρώ
κάνεις	απαντάς	θεωρείς
κάνει	απαντάει	θεωρεί
κάνουμε	απαντάμε	θεωρούμε
κάνετε	απαντάτε	θεωρείτε
κάνουν	απαντάνε	θεωρούν

Μάθημα 4. Σπουδές από το σπίτι

1 Διάβασε και γράψε σωστό ή λάθος;

Τα τελευταία δύο χρόνια σπουδάζουμε από το σπίτι. Κάνουμε μαθήματα με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Χρησιμοποιούμε υπολογιστή, laptop, tablet ή κινητό για να επικοινωνήσουμε με το δάσκαλό μας ή τη δασκάλα μας. **Σέβομαι** την δασκάλα μου και ακολουθώ προσεκτικά τις οδηγίες της. Σηκώνω το χέρι μου όταν θέλω να πάρω το λόγο για να μιλήσω. Συμμετέχω στο μάθημα και συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου. **Σέβομαι** τα άλλα παιδιά. Δεν κοροϊδεύω κανένα όταν κάνει λάθος. Τα πάω καλά αν και δεν έχω πάντα **επιτυχίες** σε όλα τα μαθήματα.

Σωστό ή Λάθος;

- Από το σπίτι κάνουμε μαθήματα μόνο με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Ακούω προσεκτικά αυτά που λέει η δασκάλα μας.
- Επικοινωνώ με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- Είμαι πάντα επιτυχής σε όλα τα μαθήματα.

Σπουδές μέσω ίντερνετ
εξ αποστάσεως
από το σπίτι

2 Κλίσε τα ρήματα στον Ενεστώτα και φτιάξε προτάσεις.

1. Λέω, ακούω, τρώω, πάω.
2. Σκέφτομαι, σέβομαι, συνεργάζομαι, έρχομαι, βρίσκομαι, χρειάζομαι, ενδιαφέρομαι, επισκέπτομαι.

λέω	σκέφτομαι
λες	σκέφτεσαι
λέει	σκέφτεται
λέμε	σκεφτόμαστε
λέτε	σκέφτεστε
λένε	σκέφτονται

3 Συμπλήρωσε τα κενά.

1. Το σχολείο μας ... από 35 αίθουσες διδασκαλίας. (αποτελούμαι)
2. Κάθε σχολικό έτος ... σε τρία τρίμηνα. (χωρίζομαι)
3. Η Αθηνά δεν ... ποτέ πρωινό. (τρώω)
4. Όλοι ... προσεκτικά τις οδηγίες της δασκάλας μας. (ακούω)
5. Στα μαθήματα εμείς ... και ... . (σκέφτομαι, συνεργάζομαι)
6. Εσύ τι ώρα ... στο σχολείο; (έρχομαι)
7. Παιδιά, τι ... και πού ... ; (λέω, πάω)
8. Πού ... το σχολείο σας; (βρίσκομαι)
9. Καμιά φορά ... βοήθεια των φίλων μου. (χρειάζομαι)

4 Συμπλήρωσε τον πίνακα με τον Ενεστώτα των ρημάτων.

εγώ	εσύ	αυτός/-ή/-ό	εμείς ακούμε	εσείς	αυτοί/-ές/-ά
					βρίσκονται
	λες				
σέβομαι		πάει			
συνεργάζομαι				τρώτε	

Μάθημα 5.

Έτσι είναι το σχολείο μου

1 Αντιστοίχισε τις ερωτήσεις με τις απαντήσεις τους.

1. Πώς είναι το σχολείο σου;	Α. Στο σχολείο διαβάζουμε, γράφουμε, σκεφτόμαστε, λέμε τη γνώμη μας, συζητάμε διάφορα πράγματα.
2. Τι κάνετε στο σχολείο;	Β. Νιώθω περήφανος/-η γιατί είναι το καλύτερο σχολείο στον κόσμο, γιατί έχει τόσο καλά παιδιά και διότι μαθαίνουμε τόσα πολλά πράγματα.
3. Τι άλλο κάνετε στο σχολείο;	Γ. Το σχολείο μας έχει πολλούς χώρους. Έχει αίθουσες, γραφεία και αυλή.
4. Τι σημαίνει για σένα το σχολείο σου;	Δ. Παίζουμε παιχνίδια και τρέχουμε στην αυλή με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μας. Με το σχολείο πηγαίνουμε εκδρομές, και κάνουμε γιορτές.

2 Κλίσε τα ρήματα στον Παρατατικό και φτιάξε προτάσεις.

1. Ξαναγυρίζω, παίζω, τρέχω, μαθαίνω, διαβάζω, γράφω, κοροϊδεύω, σπουδάζω, σηκώνω, συμμετέχω.

2. Συζητάω, ρωτάω, τραγουδάω, μιλάω.

3. Παρατηρώ, μπορώ, εξηγώ, επικοινωνώ, χρησιμοποιώ, ακολουθώ.

έκανα	απαντούσα	θεωρούσα
έκανες	απαντούσες	θεωρούσες
έκανε	απαντούσε	θεωρούσε
κάναμε	απαντούσαμε	θεωρούσαμε
κάνατε	απαντούσατε	θεωρούσατε
έκαναν	απαντούσαν	θεωρούσαν

Θέλω – ήθελα. // Ξέρω – ήξερα. // Έχω – είχα.

3 Συμπλήρωσε τον πίνακα με τα ρήματα στον Παρατατικό και φτιάξε προτάσεις.

εγώ	εσύ	αυτός/-ή/-ό	εμείς	εσείς	αυτοί/-ές/-ά
έλεγα	έλεγες άκουγες	έλεγε	λέγαμε	λέγατε	έλεγαν
πήγαινα		ήθελε	τρώγαμε		
	είχες				ήξεραν

4 Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα στον Παρατατικό.

- Χθες εγώ ... στο σχολείο. (πηγαίνω)
- Ο Γιάννης πάντα ... ευγενικά. (μιλώ)
- Εμείς ... βιβλία από το βιβλιοπωλείο. (αγοράζω)
- Εσείς δεν ... τίποτα; (ακούω)
- Πολλοί άνθρωποι ... στο ξενοδοχείο. (μένω)
- Αυτοί ... τη δασκάλα τους. (αγαπάω)
- Προχθές αυτή δεν ... όλη την ημέρα. (τρώω)
- Εγώ ... κι εσείς ... . (ρωτώ, απαντώ)
- Ο θεός μου ... στο γραφείο. (δουλεύω)
- Εγώ δεν ... να πάω στο σινεμά. (θέλω)
- Ποιος ... χθες το πρωί; (τηλεφωνώ)

Μάθημα 6. Κανόνες συμπεριφοράς στην τάξη

- 1 Διάβασε για τους κανόνες συμπεριφοράς στην τάξη και γράψε σωστό ή λάθος.
- ✓ Μπαίνω σε σειρά για να μπω στην τάξη.
  - ✓ Μπαίνω με ησυχία στην τάξη και κάθομαι στο θρανίο.
  - ✓ Κρεμώ την τσάντα στο θρανίο.
  - ✓ Βγάζω από την τσάντα το μολύβι, τη γόμα, το βιβλίο και το τετράδιο.
  - ✓ Την ώρα του μαθήματος προσέχω τη δασκάλα, δε σηκώνομαι από την καρέκλα και δε μιλώ για άσχετα θέματα.
  - ✓ Όταν θέλω να μιλήσω στο μάθημα ή να ζητήσω τουαλέτα σηκώνω το χέρι μου χωρίς να φωνάζω.
  - ✓ **Μετακινούμαι** ήρεμα στην τάξη, χωρίς να τρέχω και να **σπρώχνω**.
  - ✓ Τρώω και μετά παίζω.
  - ✓ Κρατώ τα χέρια μου και τα πόδια μου για τον εαυτό μου. Δε **χτυπώ** και δεν **κλωτσώ** κανέναν.
  - ✓ Δεν κοροϊδεύω κανέναν.

Σωστό ή Λάθος;

1. Περιμένουμε την σειρά μας για να μπορούμε στην τάξη ή στο σχολείο.
2. Την ώρα του μαθήματος μιλάμε και για άσχετα θέματα.
3. Δεν κοροϊδεύω τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές μου.
4. Στην τάξη κάποιες φορές χτυπώ, αλλά δεν κλωτσώ κανέναν.

- 2 Μάθε για τους κανόνες της τάξης με τραγούδι! «Οι κανόνες του σχολείου είναι θησαυροί».

<https://cutt.ly/g8PNI7J>

- 3 Κλίσε τα ρήματα στον Αόριστο και φτιάξε προτάσεις.

Πχ.	εγώ	εσύ	αυτός/-ή/-ό	εμείς	εσείς	αυτοί/-ές/-ά
	λέω — είπα	είπες	είπε	είπαμε	είπατε	είπαν

1. τρώω — έφαγα.
2. ακούω — άκουσα.
3. πάω — πήγα.
4. παίρνω — πήρα.
5. μπαίνω — μπήκα.
6. βγάζω — έβγαλα.
7. βάζω — έβαλα.

Ενεστώτας τώρα

Παρατατικός χθες συνέχεια

Αόριστος χθες μια φορά

- 4 Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα στον Αόριστο.

Πχ. (Μπαίνω) ... σε σειρά για να μπω στην τάξη. — Μπήκα σε σειρά για να μπω στην τάξη.

1. Τα παιδιά ... (μπαίνω) με ησυχία στην τάξη.
2. Ο Γιάννης ... (βγάζω) από την τσάντα το μολύβι, τη γόμα, το βιβλίο και το τετράδιο.
3. Εμείς δε ... (τρώω) καλά σήμερα το πρωί.
4. Μετά τα μαθήματα όλοι μαζί ... (πάω) στο σινεμά.
5. Σήμερα εγώ ... (λέω) πολλά άσχετα θέματα.
6. Η μαμά ... (βάζω) φαγητό στην κόρη της.
7. Οι μαθητές δεν ... (ακούω) τι τους ... (λέω) ο δάσκαλος.

Μάθημα 7.**Οι κανόνες του σχολείου**

- 1) Διάβασε για τους κανόνες του σχολείου και γράψε σωστό ή λάθος.
- ✓ Έρχομαι στο σχολείο πάντα διαβασμένος/διαβασμένη.
  - ✓ Έχω τα απαραίτητα βιβλία, τετράδια και υλικά στην τσάντα μου και στην κασετίνα μου.
  - ✓ Πηγαίνω στην τάξη μου αμέσως μετά το διάλειμμα.
  - ✓ Το διάλειμμα βγαίνω έξω, δε μένω στην τάξη.
  - ✓ Ανεβαίνω και κατεβαίνω τις σκάλες με προσοχή.
  - ✓ Ρίχνω τα σκουπίδια στους κάδους απορριμμάτων.
  - ✓ Διατηρώ σε καλή κατάσταση τα πράγματά μου, των άλλων και του σχολείου.
  - ✓ Ενδιαφέρομαι για τους άλλους και τους δείχνω αγάπη.
  - ✓ Είμαι πρόθυμος/πρόθυμη και δίνω βοήθεια σε όποιον/όποια τη χρειάζεται.
  - ✓ Συνεργάζομαι με όλα τα παιδιά.
  - ✓ Λύνω τις διαφορές μου με συζήτηση και όχι με καβγά.
  - ✓ Μένω μακριά από άσχημες λέξεις, βρισιές και τσακωμούς.
  - ✓ Δεν κάνω ποτέ στους άλλους αυτό που δε θα' θελα οι άλλοι να κάνουν σε μένα.

Σωστό ή Λάθος;

- Πάντα διαβάζω τα μαθήματά μου.
- Το διάλειμμα συνεργάζομαι με όλα τα παιδιά.
- Βοηθάω όλους.
- Ο δάσκαλος/Η δασκάλα μας λύνει τις διαφορές μας με συζήτηση.

// Αόριστος Α' //

1) -ψα, -ξα, -σα	-ψα якцо губно-губні β, φ, π + ευ, αυ
2) 3-й склад від кінця завжди ударний	-ξα якцо задньоязикові: γ, κ, χ
3) якцо 2 склади, то + έ : γρά-φω » έ-γρα-ψα	-σα усі інші

2) Εξασκήσου περισσότερο:

μαζε <u>ύ</u> ω – μά-ζε- ψα	Φυλάγω, διαλέγω, πληρώνω,	εγώ έ γραψα
ανοί <u>γ</u> ω – ά-νοι- ξα	προσέχω, αρχίζω, δουλεύω. Αγο-	εσύ έ γραψες
πληρ <u>ώ</u> νω – πλή-ρω- σα	ράζω, καθαρίζω, ετοιμάζω, τελει- ώνω, ταξιδεύω, μαγειρεύω, ανάβω, βασιλεύω.	αυτός/ έ γραψε
γρά- φ ω – έ-γρα-ψα	Κλείνω, σβήνω, φτάνω, χάνω, κλέ-	αυτή/αυτό
φτά- ν ω – έ-φτα-σα	βω, κόβω, πλέκω, λείπω, σφίγγω,	εμείς γ ράψα με
τρέ- χ ω – έ-τρε-ξα	βάφω.	εσείς γ ράψα τε
		αυτοί/ έ γραψα ν
		αυτές/αυτά

3) Άλλαξε τις προτάσεις της πρώτης άσκησης από τον Ενεστώτα στον Αόριστο, χρησιμοποιώντας τα ρήματα από τον παρακάτω πίνακα.

Ρίχνω, δείχνω, λύνω	Έχω-είχα, πηγαίνω-πήγα, βγαίνω-βγήκα, ανεβαίνω-ανέβηκα, κατε- βαίνω-κατέβηκα, δίνω-έδωσα, μένω-έμεινα, κάνω-έκανα.
------------------------	---

Μάθημα 8. Η πρωινή μου ρουτίνα

- 1 Πες μας τι κάνεις εσύ προτού φύγεις για το σχολείο. Βάλε τις προτάσεις στη δική σου σειρά.

Βάζω τα παπούτσια μου.
Βγάζω τις πιτζάμες μου και βάζω τα ρούχα μου.
Βουρτσίζω τα δόντια μου.

Παίρνω την τσάντα μου.
Πλένω το πρόσωπό μου.
Στρώνω το κρεβάτι μου.
Τρώω πρωινό και πίνω τσάι.
Φεύγω για το σχολείο.
Χτενίζω τα μαλλιά μου.

- 1 Ξυπνάω και πηγαίνω στην τουαλέτα.

- 2 Δες και εξασκήσου περισσότερο.

// Αόριστος Β' //

μιλώ — μίλησα	κρεμώ — κρέμα σα	μπορώ — μόρ εσα	κοιτώ — κοίτα ξα	ζω — έζησα	-α
ζητώ	γελώ	καλώ	πετώ		-ες
χτυπώ	ξεχνώ	παρακαλώ			-ε
κλωτσώ	πεινώ	φορώ			-αμε
κρατώ	πρινώ	συγχωρώ	τραβώ — τράβη ξα		-ατε
σταματώ	διψώ	πονώ	πηδώ		-αν

- 3 Συμπλήρωσε τα κενά με τα ρήματα στον Αόριστο.

Π.χ.: Εσείς ... (τραγουδώ) πολύ δυνατά. — Εσείς τραγουδήσατε πολύ δυνατά

1. Αυτές ... (κρεμώ) τις τσάντες τους στο θρανίο.
2. Εμείς ... (χρησιμοποιώ) υπολογιστή για να ... (επικοινωνώ) με το δάσκαλό μας.
3. ... (κρατώ) τα χέρια μου και τα πόδια μου στον εαυτό μου.
4. Ο Κώστας δε ... (χτυπώ) και δεν ... (κλωτσώ) κανέναν.
5. ... (διατηρώ) σε καλή κατάσταση τα πράγματά σας, των άλλων και του σχολείου;
6. Η δασκάλα μας μάς ... (ρωτώ) και εμείς ... (απαντώ).
7. Εμείς ... (συζητώ) το θέμα όλο το διάλειμμα.
8. Μας ... (μιλώ) ο δάσκαλός μας πολύ σοβαρά.
9. Χθες δεν ... (μπορώ) να έρθουμε.
10. Μόλις ... (πετώ) τα σκουπίδια μου στον κάδο.
11. Το θέμα αυτό η δασκάλα μάς το ... (εξηγώ) προχθές.

Ενεστώτας τώρα	Παρατατικός χθες συνέχεια
	Αόριστος χθες μια φορά

- 4 Εξασκήσου! Βάλε τα ρήματα στον Παρατατικό και στον Αόριστο και κλίσε τα.

Π.χ.: Τραγουδώ — τραγουδούσα — τραγουδήσα.

Παρατηρώ, επικοινωνώ, χρησιμοποιώ, ακολουθώ, κρατώ, σταματώ, ξεχνώ, γελώ, παρακαλώ, πονώ, ζω, κοιτώ, πετώ, πηδώ, ζητώ.

- 5 Αλλαξε τις προτάσεις από την πρώτη άσκηση, χρησιμοποιώντας τα ρήματα στον Παρατατικό και στον Αόριστο και στη συνέχεια πες μας για την πρωινή σου ρουτίνα.

Στον Παρατατικό: Χθες, όπως και κάθε μέρα, ξυπνούσα και πήγαινα στην τουαλέτα. Μετά ...

Στον Αόριστο: Χθες το πρωί ξύπνησα νωρίς, πήγα στην τουαλέτα. Μετά ...

Μάθημα 9. Όταν έρθω στην τάξη

1 Διάβασε και γράψε σωστό ή λάθος.

Στον δρόμο μου για το σχολείο καλημερίζω όσους συναντώ, και τους φίλους μου και τους δασκάλους ή τις δασκάλες μας. Συνήθως έρχομαι στο σχολείο πριν χτυπήσει το κουδούνι, αλλά όχι **συνεχώς**. Δεν είναι αλήθεια ότι πάντα μπαίνω ήσυχα στην τάξη, αλλά το προσπαθώ πολύ. Μέσα στην τάξη συζητάμε τα δικά μας, βγάζουμε στα θρανία μας ό,τι χρειαζόμαστε για το μάθημα και περιμένουμε να έρθει η/ο δασκάλα/ος μας. Αν και δε μου αρέσει, κάνω τις υποχρεώσεις μου στην τάξη. **Τακτοποιώ** τις καρέκλες, **ελέγχω** αν είναι όλα στη θέση τους, πετάω τα σκουπίδια, καθαρίζω τα τραπέζια.

Σωστό ή λάθος

- Καλημερίζω αλλά όχι πάντα όσους συναντώ στον δρόμο μου για το σχολείο.
- Προσπαθώ πολύ να μπαίνω ήσυχα στην τάξη.
- Ευχαρίστως κάνω τις υποχρεώσεις μου στην τάξη.

2 Πες στον Παρατατικό και τον Αόριστο.

Ανώμαλα ρήματα

Ενεστώτας <i>τώρα</i>	Παρατατικός <i>χθες συνέχεια</i>	Αόριστος <i>χθες μια φορά</i>
βλέπω	έβλεπα	είδα
πίνω	έπινα	ήπια
δίνω	έδινα	έδωσα
παίρνω	έπαιρνα	πήρα
βάζω	έβαζα	έβαλα
βγάζω	έβγαζα	έβγαλα
λέω	έλεγα	είπα
τρώω	έτρωγα	έφαγα
ακούω	άκουγα	άκουσα
ανεβαίνω	ανέβαινα	ανέβηκα
κατεβαίνω	κατέβαινα	κατέβηκα
βρίσκω	έβρισκα	βρήκα

Μάθημα 9. Όταν έρθω στην τάξη

Ενεστώτας <i>τώρα</i>	Παρατατικός <i>χθες συνέχεια</i>	Αόριστος <i>χθες μια φορά</i>
πάω	πήγαινα	πήγα
μπαίνω	έμπαινα	μπήκα
βγαίνω	έβγαινα	βγήκα
έχω	είχα	είχα
κάνω	έκανα	έκανα
ξέρω	ήξερα	ήξερα
μαθαίνω	μάθαινα	έμαθα

- Ακούω μουσική.
- Ανεβαίνω τις σκάλες.
- Βγαίνω έξω.
- Βλέπω τηλεόραση.
- Γυρίζω στο σπίτι.
- Διαβάζω τα μαθήματα.
- Κάνω γυμναστική.
- Μαθαίνω τις ξένες γλώσσες.
- Ξέρω το ποίημα.
- Ξυπνάω νωρίς το πρωί.
- Παίζω στον υπολογιστή.
- Πάω στο φροντιστήριο.
- Πηγαίνω στο σχολείο.
- Τι λέει η δασκάλα;
- Το μάθημα αρχίζει,
- Τρώω το μεσημεριανό μου.

3 Συμπλήρωσε χρησιμοποιώντας τον Παρατατικό ή τον Αόριστο;

1. Εμείς ... (μπαίνουμε) στην τάξη αμέσως μόλις χτύπησε το κουδούνι.
2. Όταν ... (είμαι) στην Ελλάδα, ... (ακούω) μουσική με τις ώρες.
3. Εσύ πού ... (πάω) χθες αμέσως μετά τα μαθήματα;
4. Χθες συνέχεια ... (λέω) «παρακαλώ» στη μαμά μου.
5. Παιδιά, τι ... (κάνω) χθες; ... . – (Διαβάζω) όλη την ημέρα.
6. Πού είναι η τάξη σου; Εγώ δεν την ... . (βρίσκω)
7. Άγγελε, δε σε ... (βλέπω) στο σχολείο σήμερα. Πού ... (είμαι);
8. Όταν ... (είμαι) νέα, τι δουλειά ... (κάνω), γιαγιά;
9. Γιατί δεν ... (τρώω) αυτά που σου ... (βάζω) εγώ;
10. Παιδιά, πού ... (είμαι) προχτές το βράδυ; 1
1. ... (διαβάζω) όταν με ... (παίρνω) τηλέφωνο ο μπαμπάς.
12. Δεν τον ... (ξέρω) αυτόν τον μαθητή, ... (είμαι) καινούριος στην τάξη μας.

Μάθημα 10. Ποια ήτανε;

1 Διάβασε και γράψε σωστό ή λάθος.

— Δε μου λες, ποια ήτανε αυτή η ψηλή και λεπτή με την Ευγενία χθες στο πάρτι μας;

— Ποια; Αυτή με ροζ μαλλιά;

— Ναι.

— Ήταν η Αρίνα, η καινούρια μας μαθήτρια.

— Ωραία, δεν είναι;

— Ναι, καλή.

— Κι αυτός δίπλα τους ποιος ήταν;

— Ο Μαρίνος. Κι αυτός είναι καινούριος μας μαθητής, ήρθε από την Κύπρο.

— Ούτε **χοντρός** ούτε **λεπτός**, αλλά λίγο **κοντός**. Τι λες;

— Όχι! Μια χαρά παιδί είναι! Αλήθεια, ήταν ωραία τα μαλλιά της Ευγενίας, μακριά, καστανά και **κατσαρά**.

— Ναι, ωραίες κοπέλες είναι. Ωραία ήτανε και το πάρτι μας!

Σωστό ή λάθος;

- Η Αρίνα είναι η καινούρια μαθήτρια στην τάξη.
- Τα μαλλιά της Αρίνας ήταν μακριά, καστανά και κατσαρά.
- Η Ευγενία είναι ψηλή και λεπτή.
- Ο Μαρίνος είναι λίγο χοντρός, λεπτός και κοντός.

2 Συμπλήρωσε τα κενά με το ρήμα «είμαι» στον Παρατατικό ή στον Αόριστο.

Π.χ.: Ποια ... αυτή; — Ποια ήταν αυτή;

1. Τα μαλλιά της Αρίνας ... μακριά, καστανά και κατσαρά.

2. Εσύ πού ... ; ... στην τάξη μας.

3. Παιδιά, πού ... προχτές το βράδυ;

4. Η Αρίνα και η Ευγενία ... οι καινούριες μαθήτριες.

5. Κι αυτός δίπλα τους ποιος ... ;

6. Πού ... ; Δε σας είδα σήμερα καθόλου.

7. ... στη θάλασσα, και τώρα πάμε σπίτι.

Ενεστώτας	Παρατατικός Αόριστος
είμαι	ήμουν(α)
είσαι	ήσουν(α)
είναι	ήταν(ε)
είμαστε	ήμασταν
είστε	ήσασταν
είναι	ήταν(ε)

3 Ποιος / Ποια / Ποιο είναι;

1. Ξυπνάει νωρίς το πρωί και φεύγει για τη δουλειά. Στη δουλειά μιλάει πολύ. Δουλεύει ως το μεσημέρι και μετά γυρίζει στο σπίτι. Συχνά έχει δουλειά για το σπίτι.

Μπαμπάς/
μαμά
...

Μάθημα 10. Ποια ήτανε;

<p>2. Ξυπνάει νωρίς το πρωί, τρώει πρωινό και φεύγει για τις δουλειές του/της. Το μεσημέρι γυρίζει στο σπίτι, ξεκουράζεται λιγάκι και διαβάζει για την επόμενη μέρα.</p>	<p>Δάσκαλος/ δασκάλα ...</p>
<p>3. Ξυπνάει, τρώει και κοιμάται όποτε θέλει. Όταν έχει κέφι παίζει μόνος του ή με τους δικούς του. Μπορεί να πάει βόλτα, αλλά συνήθως μένει στο σπίτι.</p>	<p>Μαθητής/ μαθήτρια ...</p>
<p>4. Ξυπνάει νωρίς το πρωί και μαγειρεύει. Μετά πάει στο γραφείο και δουλεύει ως αργά το απόγευμα. Γυρίζει στο σπίτι, βλέπει τηλεόραση και μαγειρεύει ξανά.</p>	<p>Γάτος/γάτα ...</p>

Μάθημα 11. Παλιοί συμμαθητές

1 Διάλεξε, συμπλήρωσε και απάντησε στις ερωτήσεις.

Βρήκαμε, είναι, θέλουμε, κάναμε, ξεχάσαμε, πάμε, πρέπει, προσκαλούμε, φύγαμε

Πριν 20 χρόνια ... από το Λύκειο. Σπουδάσαμε. ... δουλειά. ... οικογένεια. Δεν ..., όμως, τους συμμαθητές μας. **Θυμόμαστε** τα χρόνια εκείνα με αγάπη και ... να τα ζήσουμε ξανά. Θέλουμε να ... στο σχολείο μας, να επισκεφτούμε τις τάξεις μας, να δούμε τους παλιούς συμμαθητές μας.

Σας ..., λοιπόν, όλους στην αυλή του σχολείου μας, το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου στις 7 το απόγευμα. Μετά τη **συνάντηση**, θα πάμε για φαγητό στο εστιατόριο «Οι συμμαθητές». ... 20 μέτρα μακριά από το σχολείο. ... να το μάθουν όλοι.

- ➡ Σε ποιους απευθύνεται αυτό το γράμμα;
- ➡ Πώς θυμούνται τα σχολικά τους χρόνια;
- ➡ Τι θέλουν να κάνουν οι παλιοί συμμαθητές;
- ➡ Πότε και πού συναντιούνται;

2 Βάλε τα ρήματα στον Ενεστώτα, στον Παρατατικό ή στον Αόριστο.

1. Εμείς ... (ζητώ) την άδεια του δασκάλου για να ... (βγαίνω) από την τάξη.
 2. Δεν ... (παίρνω) και δεν ... (πετώ) το φαγητό των συμμαθητών μου. 3. Όλη την εβδομάδα αυτοί ... (κρατώ) την τάξη καθαρή. 4. Αναστασία, σήμερα ... (πηγαίνω) στο σχολείο; 5. Η Ειρήνη δεν ... (πηγαίνω) στη θεία της χτες το πρωί. 6. Όταν οι δάσκαλοι ... (γράφουν) στον πίνακα, εγώ πρέπει να ... (αντιγράφω) όσο πιο γρήγορα ... (μπορώ). 7. Κάποια μέρα ... (ψάχνω) τα παλιά μου τετράδια, και τα ... (βρίσκω). 8. Χθες όλο το βράδυ η δασκάλα ... (διορθώνω) τα λάθη στα τετράδια.

3 Βάλε το κείμενο στη σωστή σειρά.

- Φεύγω από το σπίτι στις 8.
- Μετά πηγαίνω στο σπίτι τρώω και κοιμάμαι μέχρι τις 4. Στις 4 ξεκινάνε οι άλλες δραστηριότητες.
- Πηγαίνω γυμναστήριο, μουσική και μια ξένη γλώσσα.
- Γυρίζω στο σπίτι στις 6.30 και μετά πρέπει να διαβάσω τα μαθήματα για την επόμενη μέρα.
- Στο σχολείο είμαι μέχρι τη 1.30.
- 1 Το πρωί ξυπνάω στις 7.30. Τρώω και ετοιμάζομαι για το σχολείο.
- Αυτό γίνεται μέχρι τις 9.
- Μερικές φορές δε μπορώ ούτε να φάω.
- Ακούω λίγο μουσική για να **ηρεμησω**, ίσως δω και λίγο τηλεόραση και μετά κοιμάμαι.
- Μετά είμαι πολύ **κουρασμένος** και δε μπορώ να κάνω τίποτε άλλο.

4 Πες πώς περνάς μια μέρα που πηγαίνεις σχολείο.

Μάθημα 12. Επανάληψη

1 Πες μας αν συμφωνείς με τους παρακάτω κανόνες μαθητών και μαθητριών;

Στην τάξη

- ✓ Σηκώνω το χέρι μου για να μιλήσω.
- ✓ Σέβομαι τους συμμαθητές και τον δάσκαλό μου.
- ✓ Κρατώ την τάξη καθαρή και πετώ τα σκουπίδια στον κάδο.
- ✓ Κάνω ησυχία κατά τη διάρκεια του μαθήματος.
- ✓ Λέω «παρακαλώ» όταν ζητώ ή θέλω κάτι από τον δάσκαλο ή τους συμμαθητές μου και «ευχαριστώ» όταν μου το δίνουν.
- ✓ Ζητώ την άδεια του δασκάλου για να βγώ από την τάξη.

Μετά το σχολείο

- ✓ Διαβάζουμε τα μαθήματά μας στο σπίτι και αγαπάμε τα βιβλία.

- ✓ Κοιμόμαστε νωρίς για να είμαστε ξεκούραστοι.

Στο διάλειμμα

- ✓ Παίζουμε όλοι μαζί ήσυχα και προσεκτικά.
- ✓ Καλούμε να παίξει μαζί μας όποιο παιδάκι δούμε ότι είναι μόνο του.
- ✓ Μπαίνουμε στην τάξη αμέσως μόλις χτυπήσει το κουδούνι (χωρίς να τρέχουμε).

Την ώρα του φαγητού

- ✓ Δεν μιλάω με το στόμα γεμάτο.
- ✓ Δεν παίρνω και δεν πετώ το φαγητό των συμμαθητών μου.
- ✓ Προσφέρω από το δικό μου φαγητό, εάν κάποιος συμμαθητής μου το έχει ξεχάσει.

2 Πες μας για το σχολείο σου.

- Ποιο είναι το σχολείο σου;
- Πού βρίσκεται;
- Πώς είναι το σχολείο σου εξωτερικά; Μεγάλο/μικρό; Τι έχει στην αυλή του;
- Πώς είναι το σχολείο σου εσωτερικά; Τι χώροι/είδη αιθουσών υπάρχουν;
- Πώς είναι οι αίθουσες του σχολείου σου;
- Τι δραστηριότητες κάνεις στο σχολείο;
- Πώς τα περνάς στο σχολείο;
- Τι σου αρέσει περισσότερο και τι λιγότερο;
- Υπάρχει κάτι που δε σου αρέσει; Γιατί;
- Τι άλλο θα ήθελες να έχει το σχολείο σου;
- Τι σημαίνει για σένα το σχολείο σου;

3 Βρες στην πρώτη άσκηση ρήματα Α, Β και Ανώμαλα. Βάλε τα στον Αόριστο και στον Παρατατικό και στη συνέχεια φτιάξε προτάσεις.

	Ρήματα Α	Ρήματα Β	Ανώμαλα ρήματα
<i>Ενεσιώτας</i>	σηκώνω	κρατώ	κάνω
<i>Παρατατικός</i>	...	...	...
<i>Αόριστος</i>	...	...	...

Ενότητα 2. Εγώ, η οικογένειά μου και οι φίλοι μου

Μάθημα

1.

Η οικογένειά μου

1 Πες μας για τα πρόσωπα που βλέπεις.

- μπαμπάς-	- αδελφή-	-γιαγιά-	- φίλη-
- Γιώργος-	- Νατάλκα-	- Άννα-	- Μαρία-
- Ουκρανία-	- μικρή-	- ηλικιωμένη-	- Ελλάδα-
- Κίεβο-	- 5 χρονών-	- σπίτι-	- μαθήτριά-
- υπάλληλος-	-νηπαιγωγείο-	- συνταξιούχος -	-Β΄ Γυμνασίου-
- εταιρεία -			

2 Διάβασε και απάντησε.

Λέγομαι Δημήτρης και είμαι δώδεκα χρονών. Μένω μαζί με την οικογένειά μου στο Κίεβο. Η οικογένειά μου δεν είναι πολυάριθμη. Αποτελείται από πέντε άτομα. Έχω πατέρα, μητέρα και μια αδελφούλα. Μαζί μας μένει και η γιαγιά μου, η οποία είναι η μητέρα του πατέρα μου.

Τον πατέρα μου τον λένε Γιώργο. Είναι σαράντα τεσσάρων χρονών και δουλεύει σε μια **ιδιωτική εταιρεία**. Γεννήθηκε στο Λβιβ, αλλά **μεγάλωσε** στο Κίεβο.

Η μητέρα μου είναι η Ελένη. Είναι σαράντα τριών ετών. Γεννήθηκε σε ένα χωριό, που βρίσκεται κοντά στη Μαριούπολη, αλλά ζει σχεδόν είκοσι χρόνια στην πόλη που μένουμε τώρα. Είναι φαρμακοποιός.

Το όνομα της αδελφής μου είναι Νατάλκα. Είναι επτά χρόνια μικρότερη από μένα και πηγαίνει ακόμα στο **νηπαιγωγείο**.

Τη γιαγιά μου τη λένε Άννα. Είναι ηλικιωμένη γυναίκα, δε δουλεύει και μένει στο σπίτι.

Έχουμε ακόμα ένα σκυλάκι Φρίξο. Είναι πιστός φίλος μου.

Στην οικογένειά μας έχουμε καλές σχέσεις και περνάμε μαζί πολλές ώρες.

Ερωτήσεις:

Πόσων χρονών είναι ο Δημήτρης;	Πού γεννήθηκε η μητέρα του Δημήτρη;
Σε ποια πόλη μένει;	Πόσα χρόνια ζει στο Κίεβο;
Πώς λένε τον πατέρα του Δημήτρη;	Γιατί η αδελφούλα του Δημήτρη δεν πηγαίνει στο σχολείο;
Πού δουλεύει ο πατέρας του;	

3 Πες, όπως στο παράδειγμα.

Το όνομα της αδελφής μου είναι Νατάλκα.

Το όνομα/Τα ονόματα

ο αδελφός μου είναι ο Πέτρος
ο πατέρας μου είναι ο Γιώργος
η μητέρα μου είναι η Ελένη

οι αδελφοί μας είναι ο Πέτρος και ο Κώστας
οι αδελφές μας είναι η Νατάλκα και η Κατερίνα

Μάθημα 2.**Η οικογένειά μου**

// Πρόσεξε! //

πιο μικρός / πιο μικροί
μικρότερος / μικρότεροι

πιο μικρή / πιο μικρές
μικρότερη / μικρότερες

πιο μικρό / πιο μικρά
μικρότερο / μικρότερα

Η αδελφή είναι πιο μικρή από τον αδελφό. Η αδελφή είναι μικρότερη από τον αδελφό.
Τα κορίτσια είναι πιο ψηλά από τα αγόρια. Τα κορίτσια είναι ψηλότερα από τα αγόρια.

1) Συμπλήρωσε τα κενά και πες.

1. Το αεροπλάνο είναι .../... από το τρένο. (γρήγορος)
2. Τα αγόρια είναι .../... από τα κορίτσια. (δυνατός)
3. Το γατάκι της είναι .../... από το δικό μου. (άγριος)
4. Το σοκάκι είναι .../... από τη λεωφόρο. (στενός)

2) Συμπλήρωσε τα κενά και πες.

1. Το αεροπλάνο είναι .../... από το αυτοκίνητο. (μεγάλος)
2. Τα αγόρια είναι .../... από τα κορίτσια. (πολύς)
3. Το σπίτι της είναι .../... από το δικό μου. (καλός)
4. Η πρώτη άσκηση είναι .../... από τη δεύτερη. (απλός)
5. Σήμερα είναι .../... μέρα από χθες. (κακός)

// Πρόσεξε! //

μεγάλος	μεγαλύτερος
απλός	απλούστερος
κακός	χειρότερος
καλός	καλύτερος
πολύς	περισσότερος

Τα χαρούμενα και μικρά τα λέμε χαϊδευτικά.

τελειώνουν σε **-ούλης**
-άκης

ο παππούς	ο παππούλης
ο πατέρας	...
ο αδελφός	...
ο ξάδελφος	...
ο Μιχάλης	...

τελειώνουν σε **-ούλα**
-ίτσα

η μητέρα	η μητερούλα
η γιαγιά	...
η αδελφή	...
η μάνα	...
η Ελένη	...

τελειώνουν σε **-άκι**

το παιδί	το παιδάκι
το αγόρι	...
το μωρό	...
η Ελένη	...

3) Συνέχισε τον διάλογο.

- Ποιος είναι αυτός με την Ελένη;
- Είναι ο παππούλης της.
- Και αυτή δίπλα στον Μιχάλη, ποια είναι;
- Είναι η μητερούλα του.
- ...

4) Διάβασε και βρες τις χαϊδευτικές λέξεις.

Η μανούλα

Ποιός την κούνια μας κουνάει,
όταν είμαστε μικράκια;
Ποιός χαμογελά στο πλάι
και γλυκά μας λέει λογάκια
και τον ύπνο προσκαλεί;
Η μαμά μας η καλή!

Τα μαλλιά μας ποιός χτενίζει;
Ποιός μας καμαρώνει, αλήθεια;
Ποιός παιχνίδια μας χαρίζει;
Ποιός μας λέει τα παραμύθια
Στη φωτίτσα μας σιμά;
Η γλυκιά μας η μαμά!

Στέλιος Σπεράντιος

Μάθημα 3.**Υποχρεώσεις στην οικογένειά μου****1** Διάβασε και συνέχισε τις προτάσεις.

Τι υποχρεώσεις έχει κάθε μέλος της οικογένειας;

Κάθε μέλος της οικογένειάς μας έχει τις δικές του **υποχρεώσεις**.

Κάθε Σάββατο ο πατέρας μου σκουπίζει το διαμέρισμά μας με ηλεκτρική σκούπα. Πολύ συχνά πετάει σκουπίδια και είναι **υπεύθυνος** για **πλύσιμο του αυτοκινήτου**. Η μαμά μου πάντα στρώνει το τραπέζι και μαζεύει τα πιάτα μετά το φαγητό. Συνήθως βάζει ρούχα στο πλυντήριο και τα σιδερώνει. Καθαρίζει τα τζάμια και τους καθρέφτες. Η γιαγιά μας αγαπάει να μαγειρεύει, γι'αυτο συχνά μας ετοιμάζει **καλούδια**. Μας αρέσουν πολύ τα νόστιμα φαγητά της γιαγιάς. Μερικές φορές βοηθάω στο **μαγείρεμα** της γιαγιάς μου πλένοντας και καθαρίζοντας λαχανικά και φρούτα. Μια φορά την εβδομάδα πηγαίνουμε μαζί με τον πατέρα μου για ψώνια στο σούπερ μάρκετ. Εκεί αγοράζουμε **προϊόντα** για όλη την οικογένειά μας. Πολλές φορές την εβδομάδα εγώ κάνω βόλτα με το σκυλάκι μας, Φρίξο. Το **ταϊζώ** και το φροντίζω. Σπάνια βοηθάω την αδελφή μου να τακτοποιεί τα παιχνίδια της.

Υποχρεώσεις

- ➡ Η μητέρα πρέπει να ...
- ➡ Η γιαγιά αγαπάει να ...
- ➡ Ο πατέρας είναι υπεύθυνος για ...
- ➡ Εγώ κάνω βοήθεια την γιαγιά σε ...

// Πρόσεξε! //

στρώνω — στρώσιμο   πλένω — πλύσιμο
καθαρίζω — καθάρισμα   ψωνίζω — ψώνισμα

2 Συνέχισε την σειρά των λέξεων και φτιάξε τις προτάσεις.

Σπάνια, μερικές φορές, ...

Σπάνια βοηθάω την γιαγιά μου στις δουλειές του σπιτιού.

3 Διάλεξε το σωστό.

- Η γιαγιά/την γιαγιά μαγειρεύει πολύ νόστιμα φαγητά.
- Τα λόγια τις μαμάδες/των μαμάδων ήταν ευχάριστα.
- Όλο το βράδυ περιμένει της γιαγιάς/τις γιαγιάδες του.
- Οι μαμάδες/των μαμάδων κάνουν βόλτες με τα παιδιά τους.
- Ο πατέρας βοηθάει της μαμάς/την μαμά μου στο σιδέρωμα.
- Η πίτα της γιαγιάς/η γιαγιά ήταν νόστιμη.

// Πρόσεξε! //

η γιαγιά   οι γιαγιάδες
της γιαγιάς   των γιαγιάδων
την γιαγιά   τις γιαγιάδες
η γιαγιά, η μαμά, η κυρά

4 Κοίταξε και πες.

Τι έκανε ο Δημήτρης στο σπίτι χτες;

Μάθημα 4. Οι συγγενείς μου

1 Πες, όπως στο παράδειγμα.

1. Τον πατέρα του πατέρα μου τον έχω παππού.
2. Την αδελφή της μητέρας μου την έχω ... 3. Τα παιδιά του θείου και της θείας μου τα έχω ... 4. Οι γονείς μου με έχουν ... 5. Ο παππούς και η γιαγιά μου μας έχουν ... 6. Ο θείος και η θεία μου μας έχουν ...

// **Θυμήσου!** //

ο αδελφός } τα αδελφία
 η αδελφή }
τα ξαδέρφια τα ανίψια
τα εγγόνια

2 Διάβασε και απάντησε.

Ο θείος μου ο Αντώνης είναι ο αδελφός της μητέρας μου. Γεννήθηκε στην Ουκρανία και έχει ουκρανική καταγωγή. Όμως ζει στην Ελλάδα εδώ και είκοσι πέντε χρόνια. Ο θείος μου είναι παντρεμένος με Ελληνίδα. Τη λένε Καίτη. Έχουν τρία ωραία παιδιά, έναν γιο και δύο κόρες. Η Καίτη είναι **καθηγήτρια** γερμανικών και έχει δικό της **φροντιστήριο**. Ο θείος μου ο Αντώνης είναι **δικηγόρος** και δουλεύει σε μια εταιρεία. Μένουν μαζί με τις κόρες τους στο Ηράκλειο.

Οι κόρες τους είναι πολύ έξυπνα **δίδυμα** κοριτσάκια. Τους έδωσαν τα ονόματα των γιαγιάδων τους. Τις λένε Άννα και Φωτεινή. Οι αδελφές μοιάζουν πολύ και πάντα περνάνε τον ελεύθερο χρόνο μαζί. Πηγαίνουν στην ίδια τάξη και είναι μαθήτριες της Α΄ Γυμνασίου.

Ο γιος τους ο Χάρης δε μένει μαζί με την οικογένεια. Είναι μεγαλύτερος από τις αδελφές του. Σπουδάζει στο Πανεπιστήμιο. Θέλει να γίνει γιατρός. Μένει σε μια άλλη πόλη.

Η οικογένεια του θείου μου είναι μεγάλη και **φιλική**. Κάπου κάπου έρχομαι στο σπίτι τους το καλοκαίρι ή το Πάσχα.

Ερωτήσεις:

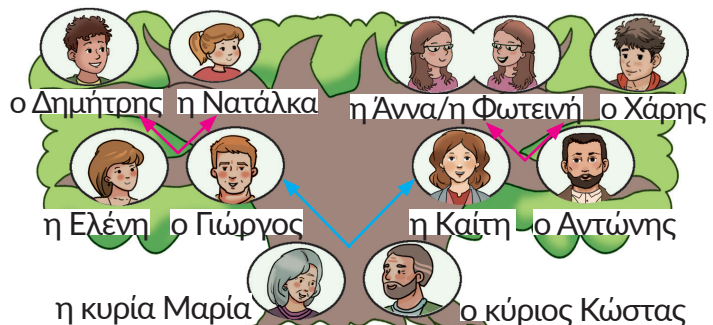
- Πού γεννήθηκε ο θείος του Δημήτρη; Τι καταγωγή έχει;
- Η γυναίκα του Αντώνη είναι Ουκρανή;
- Τι δουλεία κάνουν και πού δουλεύουν ο θείος και η θεία του Δημήτρη;
- Σε ποια πόλη ζει η οικογένεια;
- Σε ποια τάξη πηγαίνουν τα δίδυμα κοριτσάκια;
- Πώς τις λένε;
- Ο Χάρης μένει μαζί με την οικογένεια; Πού μένει;
- Τι θέλει να γίνει ο Χάρης;

// **Πρόσεξε!** //

Ποιανού; } Τίνος;
 Ποιανής; }
 Ποιανού; }

3 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

- Ποιανού κόρη είναι η Ελένη;
- Είναι η κόρη του κύριου Κώστα.
- Ποιανής ...

Μάθημα 5. Οι συγγενείς μου

1 Διάβασε.

- Ισαβέλα:** Δημήτρη, πού τρέχεις τόσο βιαστικά;
Δημήτρης: Στον κοντινό φούρνο, θέλω να αγοράσω φρέσκο ψωμί.
Ισαβέλα: Τι νέα έχεις; Φαίνεσαι λίγο ανήσυχος.
Δημήτρης: Ο παππούς και η γιαγιά μου φεύγουν από την Ουκρανία. Μας χωρίζει ο πόλεμος.
Ισαβέλα: Αγαπάς πολύ την γιαγιά και τον παππού σου;
Δημήτρης: Ναι, τους λατρεύω. Είναι ο πατέρας και η μητέρα της μαμάς μου. Εγώ συχνά περνούσα τις διακοπές μου στο χωριό τους.
Ισαβέλα: Σε ποια χώρα μετακομίζουν;
Δημήτρης: Στην Ελλάδα.
Ισαβέλα: Πού θα μένουν εκεί;
Δημήτρης: Στο Ηράκλειο στο σπίτι του θείου μου.
Ισαβέλα: Μην ανησυχείς, θα είναι μαζί με τους δικούς τους.
Δημήτρης: Ναι, συμφωνώ.

2 Σωστό ή λάθος;

- Ο Δημήτρης τρέχει βιαστικά.
- Πηγαίνει στο κοντινό ζαχαροπλαστείο.
- Θέλει να αγοράσει μια τούρτα.
- Ο παππούς και η γιαγιά του Δημήτρη μετακομίζουν στην Ελλάδα.

// Πρόσεξε! //

ο παππούς του παππού τον παππού	οι παππούδες των παππούδων τους παππούδες
---------------------------------------	---

3 Ανακάλυψε και διόρθωσε τα λάθη.

Ο παππού μένει μαζί με τη γιαγιά στο σπίτι του θείου μου.
 Ο παππούδες συζητούν για τα σημερινά νέα.
 Πήγαμε στο πάρκο μαζί με τους παππούς μας.
 Περιμένω τον παππούς μου δίπλα στο σχολείο.
 Οι αναμνήσεις τον παππούδων από τον πόλεμο ήταν δύσκολες.
 Λατρεύω τις παππούδες μου.

4 Ένωσε τις λέξεις με διαφορετική σημασία (αντώνυμα).

λύπη	χαρά
γέλιο	ζέστη
χωρισμός	κλάμα
ευτυχία	δυστυχία
πανικός	φίλος
καθαρός	βρόμικος
εχθρός	γαλήνη
κρύο	ένωση

Μάθημα 6.**Τι έφερε ο πόλεμος στις οικογένειές μας****1 Διάβασε.**

Στις 24 Φεβρουαρίου η μητέρα μου με ξύπνησε πρωί πρωί και είπε ότι άρχισε ο πόλεμος. Ξαφνικά άκουσα **τον ουρλιαχτό ήχο** ενός αεροπλάνου που πετούσε πάνω από τα σπίτια της πόλης μας. Η μικρή μου αδελφούλα φοβήθηκε και έκλαψε πολύ. Τότε κατάλαβα ότι σε μία στιγμή η ζωή μας άλλαξε.

Τις πρώτες μέρες περνούσαμε πολλές ώρες στο **υπόγειο** του μετρό. Από εκεί τακτικά ακούγαμε τις σειρήνες και **εκρήξεις**. Ήταν πολύ τρομακτικό και κρύο. Σε μερικές μέρες πήραμε μια δύσκολη απόφαση να φύγουμε από την πόλη μας. **Αποφασίσαμε** να πάμε στο Λβιβ με το αυτοκίνητο. Ο μπαμπάς μας έπρεπε να μείνει στο Κίεβο λόγω δουλειάς.

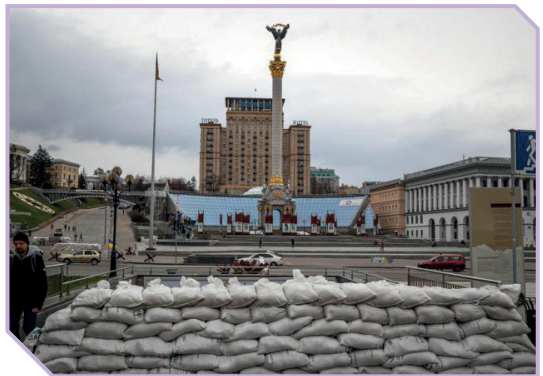
Την επόμενη μέρα μαζί με τη μαμά, την αδελφή μου και τον σκύλο μας φύγαμε από το σπίτι πολύ νωρίς. Στους δρόμους είχε πολλή κίνηση γι' αυτό προχωρούσαμε αργά. Πολλοί άνθρωποι με σακίδια πλάτης και βαλίτσες περνούσαν **βιαστικά**. Κανείς δε μίλούσε ούτε χαμογελούσε. Από το παράθυρο του αυτοκινήτου είδα πολλά μπλόκα και στρατιωτικά οχήματα.

Φτάσαμε στο Λβιβ αργά το βράδυ. Μας φιλοξένησε η Θεία του μπαμπά μου στο σπίτι της.

Μόνο δύο μήνες αργότερα γυρίσαμε στο Κίεβο. Τώρα το **μέτωπο** είναι πιο μακριά από την πόλη μας και η **κατάσταση** δεν είναι τόσο τρομερή. Και τώρα, όμως, όταν ακούμε σειρήνες κατεβαίνουμε στο καταφύγιο. Είμαστε κουρασμένοι από τον πόλεμο. Αλλά περιμένουμε πολύ τη νίκη μας και πιστεύουμε να έρθει η ειρήνη στη χώρα μας.

2 Συνέχισε τις προτάσεις.

- Η μητέρα μου είπε ότι άρχισε ...
- Φοβήθηκε και έκλαψε πολύ ...
- Σε μία στιγμή η ζωή μας ...
- Περνούσαμε πολλές ώρες ...
- Από εκεί τακτικά ακούγαμε ...
- Κοίταζα ...
- Τώρα το μέτωπο είναι ...
- Περιμένουμε πολύ τη ...

3 Βάλε τις φράσεις στη σωστή στήλη.

Λύπη και θλίψη, φόβος και πανικός, χαρούμενα παιδιά, καθαρός ουρανός, **οργή** προς τους εχθρούς, **πείνα** και **δίψα**, ευτυχισμένοι άνθρωποι, χωρισμός με αγαπημένα πρόσωπα, γέλιο και χαρά, διακοπές και ξεκούραση.

Τι είναι πόλεμος;

...

Τι είναι Ειρήνη;

...

4 Παρακολούθησε το εκπαιδευτικό βίντεο και πες τι σημαίνει Ειρήνη για σένα.

<https://cutt.ly/O8PB6R9>

Μάθημα

7.

Η καθημερινή μου ρουτίνα

1 Διάβασε.

Το πρόγραμμα του Δημήτρη
Τρίτη, 18 Οκτωβρίου

// **Θυμήσου!** //

το πρωί, το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ, προχτές, χτές, μετά, ύστερα, έπειτα, αργά, νωρίς

Πρωί	Μεσημέρι	Απόγευμα	Βράδυ
7.00 — ξύπνημα	14.00 — επιστροφή από το σχολείο	16.30 — βόλτα με την αδελφή	19.00 — βραδινό
7.30 — πρωινό	14.30 — μεσημεριανό	17.30 — κολύμπι	19.30 — τηλεόραση
7.45 — δρόμος για το σχολείο	14.45 — ξεκούραση	18.30 — ποδήλατο	21.00 — Ίντερνετ
	15.15 — μαθήματα		21.30 — ύπνος

2 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

- Τι ώρα ξυπνάει ο Δημήτρης;
- Ο Δημήτρης ξυπνάει στις 7 το πρωί.
- Τι ώρα ...

3 Βάλε τις λέξεις στο σωστό τύπο και διάβασε.

Το ημερολόγιο του Δημήτρη

Χτές το πρωί ξύπνησα νωρίς, ... (κάνω) γυμναστική, ... (πλένω) το πρόσωπο και καθάρισα τα δόντια μου. Γρήγορα ... (παίρνω) το πρωινό μου, ... (τρώω) ψωμί με μέλι, ... (πίνω) ζεστό γάλα και ... (φεύγω) από το σπίτι. Έφτασα στο σχολείο σε μισή ώρα. Μετά τα μαθήματα επέστρεψα στο σπίτι, ... (τρώω) μεσημεριανό και λίγο ξεκουράστηκα. Διάβασα τα μαθήματά μου και το απόγευμα ... (παίρνω) την αδελφή μου από το νηπιαγωγείο. Ύστερα μαζί ... (κάνω) βόλτα στο πάρκο, εκεί ... (παίζω) μία ωρίτσα. Στην πισίνα ... (πηγαίνω) μόνος μου. Γυρίζοντας στο σπίτι συνάντησα τους φίλους μου. Μετά ... (κάνω) ποδήλατο με την παρέα και το σκυλάκι μου. Περάσαμε ωραία! Το βράδυ μαζί με την οικογένειά μου ... (βλέπω) τηλεόραση και ... (λέω) τα νέα της ημέρας. Έπειτα έπαιξα υπολογιστή πριν πάω για ύπνο. Κοιμήθηκα αργά το βράδυ.

// **Θυμήσου!** //

Χτές / προχτές ...

κάνω- έκανα

πλένω- έπλυνα

τρώω - έφαγα

παίρνω- πήρα

φεύγω- έφυγα

πηγαίνω- πήγα

λέω- είπα

βλέπω- είδα

πίνω- ήπια

4 Ανακάλυψε και διόρθωσε τα λάθη.

- Ο Πέτρος και η Άννα έκανα ποδήλατο στο ζωολογικό κήπο.
- Τα παιδιά φύγαμε από το σπίτι στις οχτώ.
- Η Μαρία είδα τηλεόραση και πήγα για ύπνο.
- Παιδιά, έφαγες το πρωινό σας;
- Εσύ ήπια το γάλα σου;
- Εγώ πήγε στο θέατρο την Παρασκευή.

// **Πρόσεξε!** //

Εγώ	έφαγα	πήγα
Εσύ	έφαγες	πήγες
Αυτός-ή-ό	έφαγε	πήγε
Εμείς	φάγαμε	πήγαμε
Εσείς	φάγατε	πήγατε
Αυτοί-ές-ά	έφαγαν	πήγαν

5 Περιέγραψε την χθεσινή μέρα σου.

Το πρωί ...

Το μεσημέρι ...

Το απόγευμα ...

Το βράδυ ...

Μάθημα 8. Η παρέα μου

1 Πες τις λέξεις και τις φράσεις.

— Ποιες λέξεις και φράσεις σου έρχονται στο μυαλό, όταν ακούς την φράση «ελεύθερος χρόνος»;

— Έρχονται πολλές λέξεις, όπως: παιχνίδι, εκδρομή, παίζω κομπιούτερ, θάλασσα, ποδόσφαιρο, βιβλία ...

---// **Θυμήσου!** ---
 Μου αρέσει το διάβασμα
 Μου αρέσουν τα βιβλία
 Μου αρέσει να διαβάζω

2 Συνέχισε τις φράσεις.

Μου αρέσει ο/η/το ...

Σου αρέσουν οι/οι/τα ...

Του αρέσει να ...

Δεν της αρέσει ο/η/το ...

Δεν του αρέσουν οι/οι/τα ...

Δεν μας αρέσει να ...

Δεν σας αρέσει ο/η/το ...

Δεν τους αρέσει να ...

---// **Πρόσεξε!** ---

(Εγώ)	μου	αρέσει	(Εμείς)	μας	αρέσει
(Εσύ)	σου	αρέσει	(Εσείς)	σας	αρέσει
(Αυτός)	του	αρέσει	(Αυτοί)	} τους	αρέσει
(Αυτή)	της	αρέσει	(Αυτές)		
(Αυτό)	του	αρέσει	(Αυτά)		

3 Διάβασε.

Έχω πολλούς φίλους, αλλά συχνότερα περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου μαζί με τον Μιχάλη και την Ισαβέλα. Είναι πάρα πολύ συμπαθητικά παιδιά.

Με τον Μιχάλη είμαστε μαζί από την πρώτη τάξη και τώρα πηγαίνουμε στο ίδιο σχολείο. Ο Μιχάλης είναι ψηλός κι αδύνατος σαν τον πατέρα του.

Από τη μαμά του πήρε καστανά μάτια και μαύρα σγουρά μαλλιά. Του αρέσει να κάνει σπορ. Κάνουμε πολλή παρέα. Πιο πολύ παίζουμε ποδόσφαιρο και μπάσκετ ή πάμε βόλτες.

Την Ισαβέλα δεν τη βλέπω συχνά. Τώρα πηγαίνει στο άλλο σχολείο. Μοιάζει με τη μητέρα της. Είναι λίγο παχουλή. Έχει όμορφα γαλαζοπράσινα μάτια και ξανθά μαλλιά μέχρι τους ώμους. Προτιμάει να διαβάζει και να ζωγραφίζει. Η ζωγραφική είναι το χόμπι της. Κάπου κάπου πηγαίνουμε κανένα σινεμά ή έρχεται στο σπίτι μου και παίζουμε κομπιούτερ.

4 Σωστό ή λάθος.

- Περνάω τον ελεύθερο χρόνο μου μαζί με τον Μιχάλη και την Ισαβέλα.
- Δεν είναι συμπαθητικά παιδιά.
- Με τον Μιχάλη είμαστε μαζί από τη δεύτερη τάξη και τώρα πηγαίνουμε στο ίδιο σχολείο.
- Ο Μιχάλης είναι σαν τον πατέρα του, ψηλός και αδύνατος.
- Από τη μαμά του πήρε καστανά μάτια και μαύρα σγουρά μαλλιά.
- Την Ισαβέλα τη βλέπω συχνά.
- Έχει όμορφα γαλαζοπράσινα μάτια και μαύρα μαλλιά.
- Η Ισαβέλα προτιμάει να κάνει σπόρ.

Μάθημα 9.

Η παρέα μου

// Πρόσεξε! //

Πώς μιλάμε για τα μαλλιά, τα μάτια, το σώμα κάποιου; Εδώ έχουμε τις απαντήσεις!

Έχει	ίσια ογουρά κατσαρά	κοντά μακριά μέχρι τους ώμους	μαύρα καστανά κόκκινα άσπρα ξανθά	μαλλιά	Έχει	μεγάλα μικρά αμυγδαλωτά οκιστά	μαύρα καστανά γαλάζια πράσινα γκρίζα	μάτια
------	---------------------------	--	---	---------------	------	---	--	--------------

Τα μάτια του/της/του είναι ...

Τα μαλλιά του/της/του είναι ...

Είναι	πολύ μάλλον αρκετά λίγο	κοντός,-ή μέτριος,-ια ψηλός,-ή
-------	----------------------------------	---

Είναι	πολύ αρκετά λίγο	λεπτός-ή/αδύνατος-η μέτριος-ια/ κανονικός-ή παχουλός-ή/ γεμάτος-η/ χοντρός-ή
-------	------------------------	---

1 Φτιάξε προτάσεις, όπως στο παράδειγμα.

Ένα μυστικό για παρέα του ξαδέρφου μου του Χάρη.

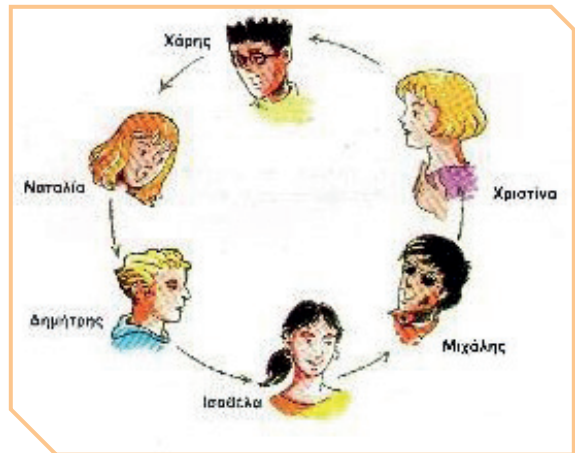
Ποιος αρέσει σε ποιον;

Στη Ναταλία αρέσει ο Δημήτρης.

Στο Δημήτρη αρέσει η Ισαβέλα.

Στην Ισαβέλα αρέσει ...

Στον ...

2 Δες και περίγραψε τους, όπως στο παράδειγμα.

Η Ισαβέλα είναι αρκετά ψηλή.

Έχει ίσια, μαύρα, μακριά μέχρι τους ώμους μαλλιά.

Τα μάτια της είναι μεγάλα, μαύρα και όμορφα.

3 Διάβασε τις λέξεις και βάλε τις στη σειρά σχηματίζοντας προτάσεις.

1. αρέσει, Της, διαβάζει, να, και, να, ζωγραφίζει.
2. να, αρέσει, κάνει, Του, σπορ, και, πολύ, πιο, να, ποδόσφαιρο, παίζει.
3. Στα, φαγητά, παιδιά, τα, αρέσουν, της, νόστιμα, γιαγιάς.
3. αδελφή, αρέσει, μου, να, Στην, στο, ποδήλατο, κάνει, πάρκο.
4. μου, ταξίδια, αρέσουν, αδελφό, τα, Στον, μακρινά.
5. Από, εποχές, μας, τις, αρέσει, το, περισσότερο, όλες, καλοκαίρι.
6. Τι, μαζί, σας, κάνετε, αρέσει, να;
7. τους, κάθε, να, Δεν, κάνουν, αρέσει, γυμναστική, πρωί.

Μάθημα 10.**Ο καλύτερος μου φίλος. Η καλύτερη μου φίλη****1 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.**

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου για τον καλύτερο του/της φίλο ή την καλύτερη του/της φίλη. Μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

- Πώς τον/τη λένε;
- Από πού είναι; (χώρα, πόλη, περιοχή)
- Πού τον/την γνώρισες; Στο σχολείο ή κάπου αλλού;
- Πόσο συχνά βλέπεις τον φίλο/τη φίλη σου έξω από το σχολείο;
- Τι σου αρέσει να κάνετε μαζί;

2 Διάβασε.

Έχω μία καλύτερη φίλη τη Μαρία. Τη γνώρισα στην Ελλάδα όταν έκανα διακοπές με την οικογένεια του θείου σε ένα χωριό της Κρήτης. Η Μαρία είναι δύο χρόνια πιο μεγάλη από μένα. Πηγαίνει στο Γυμνάσιο και είναι αρκετά καλή μαθήτρια, όχι βέβαια σε όλα τα μαθήματα. Είναι πολύ καλή στην Ιστορία, αλλά στα Μαθηματικά έχει λίγες δυσκολίες. Γεννήθηκε στην Ελλάδα, αλλά οι γονείς της δεν είναι Έλληνες, είναι Άραβες.

Δεν **συναντιόμαστε** συχνά. Αλλά όταν έρχομαι στην Ελλάδα για διακοπές περνάμε μαζί πολύ καιρό. Μαζί πηγαίνουμε στη θάλασσα για μπάνιο και ηλιοθεραπεία. Στην παραλία παίζουμε διάφορα παιχνίδια με νερό και άμμο. Μερικές φορές βγαίνουμε στη θάλασσα με ένα **καϊκι** μαζί με το θείο μου. Περνάμε φανταστικά.

Η Μαρία είναι στενή μου φίλη. Είναι **έμπιστη** και **ειλικρινής**. Αν της λέω κάποιο **μυστικό** το κρατάει σαν δικό της. Πάντα λέει αλήθεια και δε γελάει ποτέ πίσω από τους άλλους. Είναι ένα **καλόκαρδο** κορίτσι που αγαπάει τους **συνάνθρωπους** και έχει χαρούμενη διάθεση. Στο μέλλον θέλει να γίνει γιατρός.

3 Σωστό ή λάθος;

- Έχω μία καλύτερη φίλη την Άννα.
- Η Μαρία δεν είναι αρκετά καλή μαθήτρια.
- Μαζί πηγαίνουμε στη πισίνα για κολύμπι και ηλιοθεραπεία.
- Είναι έμπιστη και ειλικρινής.
- Η Μαρία δε γελάει ποτέ πίσω από τους άλλους.
- Στο μέλλον θέλει να γίνει γιατρός.

4 Βρες τι σημαίνουν τα παρακάτω επίθετα.

κοινωνικός, -ή, ομιλητικός, -ή, πιστός, -ή, χαμογελαστός, -ή, αστείος, -α, ειλικρινής, -ής, ντροπαλός, -ή, ζηλιάρης, -α, μαρτυριάρης, -α

○ χαμογελάει	○ του αρέσει να μιλάει	○ κάνει εύκολα παρέες
○ ζηλεύει τους άλλους	○ λέει την αλήθεια	○ έχει χιούμορ
○ λέει τα μυστικά σου σε άλλους	○ αυτός που είναι πάντα κοντά σου	○ δεν μιλάει εύκολα στους άλλους

5 Πες για τον χαρακτήρα του καλύτερου σου φίλου ή της καλύτερης σου φίλης.

Μάθημα 11. Θέλω να γίνω...

1 Βάλε τις λέξεις στη σωστή στήλη.

ο/η ηθοποιός, ο/η γιατρός, ο/η μουσικός, ο/η οδηγός, ο νοσοκόμος, η νοσοκόμα, ο/η μηχανικός, ο πυροσβέστης, ο/η φαρμακοποιός, ο ακροβάτης, η ακροβάτιδα, ο ψαράς, η ψαρούς, ο τραγουδιστής, η τραγουδίστρια, ο χορευτής, η χορεύτρια, ο/η οδοντίατρος, ο δάσκαλος, η δασκάλα, ο/η υπάλληλος, ο πωλητής, η πωλήτρια

Αυτοί που φροντίζουν
την υγεία μας ...

Αυτοί που μας
εξυπηρετούν ...

Αυτοί που μας
διασκεδάζουν ...

2 Βρες τις λέξεις που ταιριάζουν σε κάθε πρόταση.

Αυτός που:

φτιάχνει γλυκά
φροντίζει τους κήπους
φτιάχνει ψωμί
πουλάει κρέας

δουλεύει σε:

ζαχαροπλαστείο
κήπο
κρεοπωλείο
φούρνο

λέγεται:

κρεοπώλης
ζαχαροπλάστης
κηπουρός
φουρνάρης

3 Διάβασε και απάντησε.

Χτες, μετά το φαγητό, εμείς μαζί με τον φίλο μου Μιχάλη κοιτάξαμε το άλμπουμ με τις οικογενειακές φωτογραφίες.

Δημήτρης: Κοίτα, την φωτογραφία αυτή. Εδώ ο παππούς και η γιαγιά μας είναι πολύ νέοι.

Μιχάλης: Και η γιαγιά σου ήταν τόσο όμορφη!

Δημήτρης: Ναι, και ήταν η καλύτερη μαγείρισσα του χωριού.

Μιχάλης: Και τώρα σας «χαλάει» **διατροφικά**. Η πίτα της σήμερα ήταν υπέροχη!

Δημήτρης: Το μαγείρεμα ήταν η δουλειά της και τώρα είναι το χόμπι της. Έτσι δεν είναι;

Μιχάλης: Ε...ναι, βέβαια... έτσι είναι! Και ακόμα θέλω να μάθω, τι δουλειά έκανε ο παππούς σου;

Δημήτρης: Ήταν ο πιο καλός χτίστης του χωριού και δούλεψε στις **οικοδομές**.

Μιχάλης: Και εσύ, Δημητράκη μου, τι θα γίνεις, όταν μεγαλώσεις;

Δημήτρης: Από τα μικρά μου χρόνια η καλύτερη **συντροφιά** για μένα ήταν τα ζώα. Και τώρα τα αγαπάω πολύ. Γι'αυτό θέλω να γίνω **κτηνίατρος**.

Ερωτήσεις:

- Τι κοιτάζαν τα παιδιά μετά το φαγητό;
- Όταν ήταν νέα η γιαγιά του Δημήτρη τι δουλειά έκανε;
- Πού δούλεψε ο παππούς του;
- Τι θέλει να γίνει ο Δημήτρης;

4 Συνέχισε τις προτάσεις.

1. Ο Δημήτρης αγαπάει τα ζώα και θέλει να γίνει ... 2. Η Μαρία είναι ένα καλόκαρδο κορίτσι και θέλει να γίνει ... 3. Στον Μιχάλη αρέσει να κάνει σπορ και θέλει να γίνει ... 4. Το χόμπι της Ισαβέλας είναι ζωγραφική και θέλει να γίνει ...

5 Πες τι θέλεις να γίνεις, όταν μεγαλώσεις;

Μάθημα 12. Επανάληψη

- 1 Πες μας για τον εαυτό σου και τα μέλη της οικογένειάς σου.
 Λέγομαι ..., είμαι από ... και έχω ... καταγωγή. Είμαι ... χρονών και πηγαίνω ... τάξη. Τα δικά μου χόμπι είναι ... Μου αρέσει να ...
 Έχω ... οικογένεια. Τα μέλη της οικογένειάς μου είναι ...
 Τον πατέρα μου τον λένε ... Γεννήθηκε ... αλλά/και μεγάλωσε ... Είναι ..., έχει ... μαλλιά και ... μάτια. Είναι ... και δουλεύει σε ...
 Την μητέρα μου ...
 Στον ελεύθερο χρόνο μας μαζί ...
- 2 Κοίταξε στις εικόνες και φτιάξε μια ιστορία.
 Στην καλή οικογένεια ο ένας βοηθάει τον άλλο. Στο σπίτι μου βοηθούν όλοι ...
 Και εγώ κάνω πολλές δουλειές στο σπίτι μου ...

- 3 Μάντεψε τι θέλει να γίνει ο Πιτ το αρκουδάκι, όταν μεγαλώσει.
- Φίλοι μου, σαν μεγαλώσω
- με θερμομετρο στην τσέπη θα εξετάζω όπως πρέπει. Τι θα γίνω;
  - ντο, ρε, μι, φα, σολ, λα, σι, θα σας παίζω μουσική. Τι θα γίνω;
  - με το πυροσβεστικό και το νεράκι θα το σώζω το δασάκι. Τι θα γίνω;
  - με βαρκούλα θ' αρμενίζω και τα δίχτυα θα γεμίζω. Τι θα γίνω;

Ενότητα 3. Ψώνια και τρόφιμα

Μάθημα

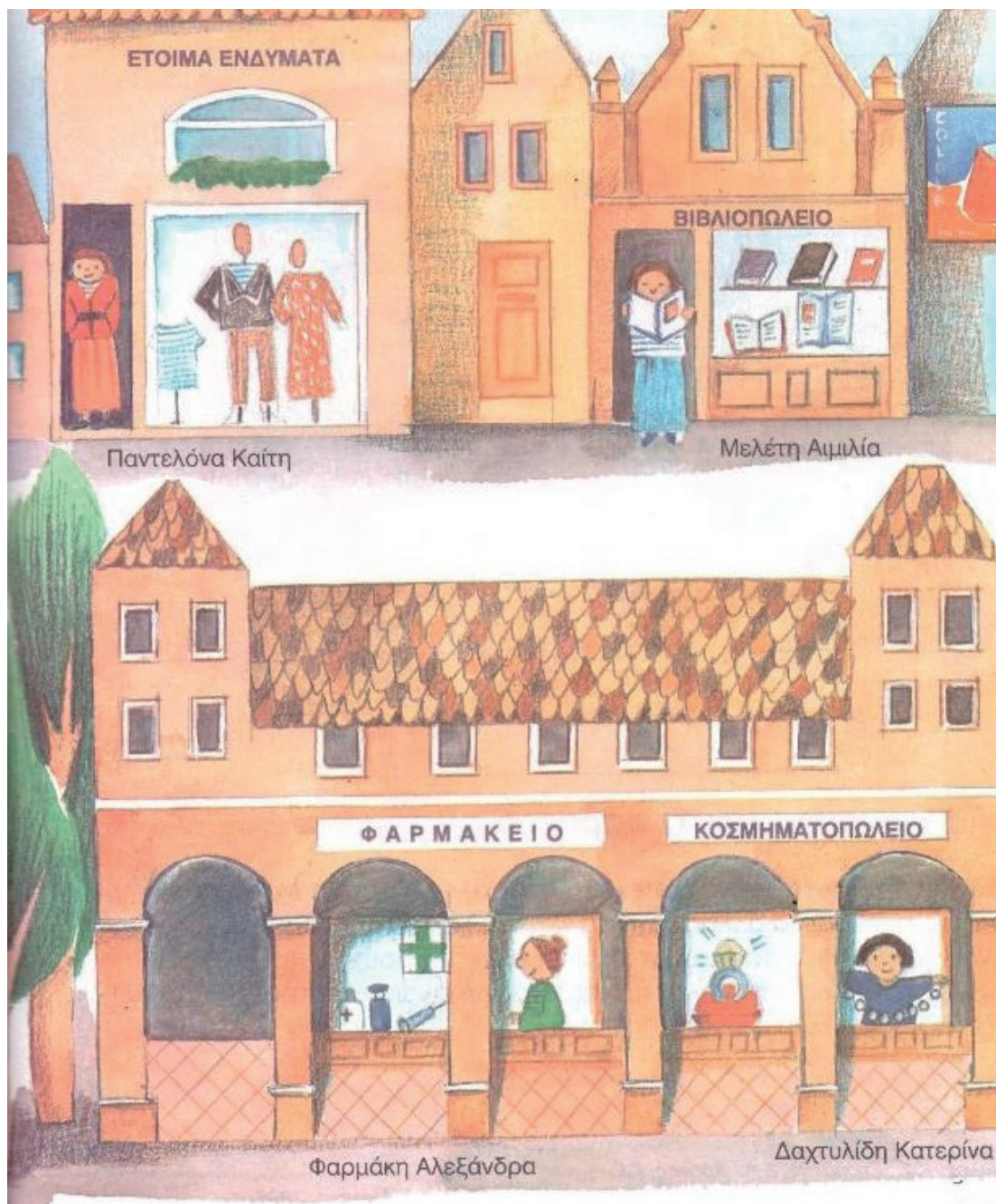
1.

Μια βόλτα στα μαγαζιά

1 Μάθε τα μαγαζιά.

Μάθημα 1. Μια βόλτα στα μαγαζιά

Απάντησε στις ερωτήσεις, όπως στο παράδειγμα.

- Πού δουλεύει ο κύριος Γλυκός Νίκος;
- *Ο κύριος Γλυκός Νίκος δουλεύει στο ζαχαροπλαστείο.*
- Τι δουλειά κάνει;
- *Είναι ζαχαροπλάστης.*
- Πού δουλεύει ο κύριος ...

Μάθημα 2.**Μια βόλτα στα μαγαζιά****1** Από πού αγοράζουμε;

1. λαχανικά και φρούτα ...	6. λάδι, ρύζι, ελιές ...
2. κρέας, πουλερικά ...	7. γλυκά, παγωτά ...
3. ψάρια και θαλασσινά ...	8. βιβλία, τετράδια, χάρτες ...
4. πέδιλα, μπότες, αθλητικά παπούτσια ...	9. αντρικά, γυναικεία και παιδικά ρούχα ...
5. ψωμί, κουλούρια, παξιμάδια ...	

2 Γράψε τις λέξεις που ταιριάζουν.**Είναι:**

ζαχαροπλάστης
φουρνάρης
κρεοπώλης
μανάβης
φαρμακοποιός
πωλητής υποδημάτων
βιβλιοπώλης
πωλητής ενδυμάτων

δουλεύει σε:

ζαχαροπλαστείο
φούρνο
κρεοπωλείο
μανάβικο
φαρμακείο
υποδηματοπωλείο
βιβλιοπωλείο
κατάστημα ενδυμάτων

πουλάει:

πάστες, τούρτες,
σοκολάτες....
...

3 Πες πότε είναι ανοιχτά/κλειστά τα καταστήματα;**ΩΡΑΡΙΟ**

	ΠΡΩΪ	ΑΠΟΓΕΥΜΑ		ΠΡΩΪ	ΑΠΟΓΕΥΜΑ
			Πέμπτη	8.30–1.30	5.00–8.30
Δευτέρα	8.30–2.30	–	Παρασκευή	8.30–1.30	5.00–8.30
Τρίτη	8.30–1.30	5.00–8.30	Σάββατο	8.30–2.30	–
Τετάρτη	8.30–2.30	–	Κυριακή	Κλειστά	

Ερωτήσεις:

- ➡ Ποιες μέρες και ποιες ώρες είναι ανοιχτά τα καταστήματα που βρίσκονται κοντά στο σπίτι σου;
- ➡ Πότε συνήθως πηγαίνεις για ψώνια και με ποιον;

4 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου για μαγαζιά. Μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

- ➡ Ποια μαγαζιά υπάρχουν στη γειτονιά σου;
- ➡ Ποια μαγαζιά σου αρέσουν;
- ➡ Ποια μαγαζιά βρίσκονται στη πόλη/στο χωριό σου;

5 Κάνε τις λίστες.

Ρώτησε τους γονείς ή τα αδέρφια σου για τα ψώνια που κάνουν συνήθως.
Τα ψώνια του μπαμπά ... Τα ψώνια της μαμάς ... Τα ψώνια μου ...

Μάθημα 3. Στη λαϊκή αγορά

1 Διάβασε και απάντησε.

Μανάβης: Εδώ τα γλυκά πορτοκάλια! Εδώ τα ζουμερά λεμόνια! Πιο ζουμερά δεν βρίσκονται! Για ελάτε! Για ελάτε! Πάρε, κόσμε!

Κώστας: Γεια σας, δώστε μου τις σακούλες, παρακαλώ. Να πάρω ένα κιλό λεμόνια και δύο κιλά πορτοκάλια.

Μανάβης: Ορίστε!

Κώστας: Εσύ, Μαρία, τι θέλεις ν'αγοράσεις;

Μαρία: Θέλω να αγοράσω ένα κιλό μήλα και τρία κιλά μανταρίνια.

Μανάβης: Τίποτ'άλλο;

Μαρία: Α! Ξέχασα! Ήθελα να πάρω και μισό κιλό φράουλες. Οι φράουλες είναι ώριμες;

Μανάβης: Και ώριμες και πολύ γλυκές. Καλύτερες δεν βρείτε! Είναι και οι φτηνότερες στη λαϊκή. Θέλετε να δοκιμάσετε;

Μαρία: (δοκίμασε) Α! Πολύ νόστιμες! Θα τις πάρω.

Κώστας: Πόσο κάνουν όλα τα φρούτα;

Μανάβης: Λοιπόν, έχουμε: ένα κιλό λεμόνια, δύο κιλά πορτοκάλια, ένα κιλό μήλα, δύο κιλά μανταρίνια και μισό κιλό φράουλες. Όλα μαζί κάνουν 7 ευρώ.

Κώστας: Ορίστε 10 ευρώ.

Μανάβης: Ένα λεπτό, να σας δώσω τα ρέστα, παιδιά. Ευχαριστώ.

Κώστας: Και έμεις σας ευχαριστούμε. Καλή συνέχεια.

Ερωτήσεις:

➤ Πού ψωνίζουν ο Κώστας και η Μαρία;

➤ Ποια φρούτα αγόρασαν;

➤ Πόσα ρέστα πρέπει να πάρουν ο Κώστας και η Μαρία;

2 Συμπλήρωσε τα κενά.

1. Οι ... πουλάνε λαχανικά και φρούτα.

(ο *μανάβης*) 2. Η δουλειά των ... είναι πολύ χρήσιμη για τους κατοίκους της γειτονιάς μας. (ο *φουρνάρης*) 3. Ο ... είναι ο ιδιοκτήτης

καφενείου. (ο *καφετζής*) 4. Το Σάββατο περιμένουμε στο σπίτι μας τους ... και

τις ... (ο *παππούς*, η *γιαγιά*) 5. Το περίπτερο του ... μου είναι μικρό αλλά έχει τα πάντα. (ο *παππούς*)

// Πρόσεξε! //

ο μανάβης	οι μανάβηδες
του μανάβη	των μανάβηδων
τον μανάβη	τους μανάβηδες

3 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου για τη λαϊκή αγορά στη γειτονιά που μένει. Μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

➤ Κάθε πότε πηγαίνουν οι γονείς σου στη λαϊκή; Τι ψωνίζουν εκεί;

➤ Είναι κοντά στο σπίτι σου;

Μάθημα 4. Στη λαϊκή αγορά

1 Βάλε τις προτάσεις στη σωστή σειρά.

Ηλίας

- Καλημέρα, κύριε Θανάση!
- Ένα κιλό ντομάτες και ένα κιλό πιπεριές.
- Μήπως υπάρχουν μελιτζάνες;
- Πράσινες. Η μαμά θα κάνει γεμιστά.
- Καλύτερα να ρωτήσω την μαμά πρώτα.

Κύριος Θανάσης

- Θέλεις κάτι άλλο;
- Γεια σου, Ηλία. Τι θέλεις να αγοράσεις;
- Θέλεις κόκκινες ή πράσινες πιπεριές;
- Όχι, δεν έχω σήμερα. Έχω, όμως φρέσκα χόρτα για σαλάτα.
- Να'σαι καλά.

Τι λέω, όταν ψωνίζω

Θέλω

Θα ήθελα δύο κιλά

Μου δίνετε

➡ Πόσο κάνει/κάνουν;

➡ Πόσο έχει/έχουν;

πατάτες

αχλάδια

ακτινίδια

- παρακαλώ

- σας παρακαλώ

- ευχαριστώ

➡ Πόσο κοστίζει/κοστίζουν;

➡ Τι τιμή έχει/έχουν;

Νομίσματα στην Ελλάδα

Νομίσματα στην Ουκρανία

// Πρόσεξε! //

ένα ευρώ, δύο ευρώ, τρία ευρώ,
τέσσερα ευρώ...
ένα λεπτό, δύο λεπτά...

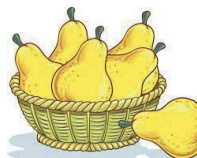
μία γρίβνα, δύο γρίβνες, τρεις γρίβνες,
τέσσερις γρίβνες, πέντε γρίβνες ...
δεκατρείς γρίβνες, δεκατέσσερις γρίβνες ...

2 Διάβασε:

1€, 3€, 5€, 7€, 13€, 14€, 26€, 23€, 24€, 55€, 64€, 76€, 81€, 95€, 20€, 32€, 60€, 84€, 73€.

3 Πες πόσο κάνουν.

Ποιο είναι πιο ακριβό/φτηνό;/Ποιο είναι το πιο ακριβό/φτηνό;

Τα ... είναι πιο ακριβά / φτηνά από ...
Αυτά τα ... είναι τα πιο ακριβά/φτηνά.

4 Παίξτε.

Να κάνεις τον διάλογο «Στη λαϊκή αγορά» με τους συμμαθητές σου.

Μάθημα 5. Τα τρόφιμα

1 Βάλε τα τρόφιμα στη σωστή στηλή.

το κρέας, το ψάρι, το γάλα, το κουλούρι, το χταπόδι, το γιαούρτι, η φραντζόλα, η τούρτα, το λουκάνικο, τα παξιμάδια, το παγωτό, οι φρυγανιές, ο κιμάς, το βούτυρο, η σοκολάτα, το καλαμάρι, το σαλάμι, το τυρί, το μπέικον, το καρβέλι, τα μπισκότα, τα μύδια, η φέτα, οι γαρίδες, το ζαμπόν, το λουκούμι, οι καραμέλες, το κρέμα γάλακτος.

Τα κρέατα ...	Τα θαλασσινά ...	Τα γαλακτοκομικά προϊόντα ...	Τα αρτοποιήματα ...	Τα γλυκά ...
------------------	---------------------	----------------------------------	------------------------	-----------------

2 Κοίταξε και πες.

Τι αγόρασε

η κυρία Άννα

ο κύριος Μιχάλης

3 Συμπλήρωσε τα κενά.

Παλιά ... πρωί πρωί έφερναν φρέσκο γάλα από το χωριό στην πόλη. (ο γαλατάς)

Οι ... ψαρεύουν και πουλάνε ψάρια στο ψαράδικο. (ο ψαράς)

Μια παροιμία λέει: «Τα ράσα δεν κάνουν τον ...». (ο παπάς)

Ο ... είναι εξωτικό φρούτο. (ο ανανάς)

Στους δρόμους της Αθήνας οι ... πουλάνε κάστανα. (ο καστανάς)

Πρόσεξε!

ο ανανάς	οι ανανάδες
του ανανά	των ανανάδων
τον ανανά	τους ανανάδες

4 Μάντεψε τα αινίγματα και ζωγράφισε.

Είναι πράσινο με ρίγες,
Μέσα κόκκινη φωτιά.
Τρώγεται χωρίς τις φλούδες
Και κουκούτσια έχει πολλά.
Τι είναι; (Κ _____)

Είναι μέσα σε χωνάκι
και πολύ έχει γαλατάκι.
Γεύση κρέμα ή κακάο
με τη ζεστή θα το φάω.
Τι είναι; (Π _____)

Είναι μεγάλο στρογγυλό,
με φύλλα όλο τυλιχτό.
Το αγοράζουν για σαλάτες
και για νόστιμους ντολμάδες.
Τι είναι; (Λ _____)

Γάλα και κακάο έχει,
μα και ζάχαρη πολλή.
Και να τη δαγκώσεις θέλει.
Είναι μαύρη ή λευκή.
Τι είναι; (Σ _____)

Μωβ είναι το χρώμα μου
και μακρύ το σώμα μου.
Έχω κι ένα κοτσανάκι
και με τρώνε «παππουτσάκι».
Ποια είμαι; (Μ _____)

Άσπρο είναι,
εύκολα σπάει.
Κι αν κάποιος πεινάει
μπορεί να το φάει.
Τι είναι; (Α _____)

Μάθημα 6.

Μια οικογένεια στην ελληνική ταβέρνα

1 Διάβασε και απάντησε.

Σερβιτόρος: Χαίρετε!

Μπαμπάς: Γεια σας. Μας φέρνετε έναν κατάλογο;

Σερβιτόρος: Ευχαρίστως. Ορίστε.

Ύστερα από λίγα λεπτά...

Σερβιτόρος: Είστε έτοιμοι; Αποφασίσατε;

Μπαμπάς: Ναι. Θέλουμε μια μπριζόλα, μια γεμιστά και δύο μερίδες φέτα. Για τα παιδιά θα μας φέρετε σουβλάκια, τρεις πατάτες και μια μακαρονάδα.

Μαμά: Ακόμα, να πάρουμε μια χωριάτικη.

Μπαμπάς: Μη ξεχνάς και τζατζίκι που μ'αρέσει πολύ.

Σερβιτόρος: Τι θα πείτε;

Μπαμπάς: Φέρτε μας δύο πορτοκαλάδες, τέσσερις λεμονάδες και νερό.

Σερβιτόρος: Θέλετε κάτι άλλο;

Μαμά: Όχι, ευχαριστούμε.

Ερωτήσεις:

- Κάθε πότε βγαίνετε έξω για φαγητό;
- Ποιο είναι το αγαπημένο σου φαγητό;
- Πού προτιμάς να τρως;

2

Τι προτιμώ για ...

το πρωινό

το μεσημεριανό

το βραδινό

3 Φαντάσου ότι βρίσκεσαι σε ένα εστιατόριο. Κάνε μια παραγγελία χρησιμοποιώντας τις φράσεις:

Θέλω .../Θα ήθελα .../Φέρτε μου .../Θα φάω .../Να πάρω ...

Μάθημα 7. Διατροφή

1 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Τι σου αρέσει να τρως περισσότερο;

Βάλε τα παρακάτω σε σειρά προτίμησης. Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου για τις προτιμήσεις του/της.

φρούτα	- κόκκινο κρέας	- πίτσα
ψάρι	- σοκολάτα	- λαχανικά
γιαούρτι	- πατατάκια	- τυλιχτό
ζυμαρικά	- χάμπουργκερ	- γάλα
σούσι	- φρέσκος χυμός	

➡ Πες ποια τρόφιμα (υγιεινά ή ανθυγιεινά) τρως περισσότερο;

2 Βάλε τις λέξεις στο σωστό τύπο και διάβασε.

Συμβουλές για την σωστή διατροφή

Να τρως τουλάχιστον τρία ... την ημέρα: πρωίνο, μεσημεριανό, βραδινό. (το γεύμα) Να τρως φρέσκα ... και λαχανικά. (το φρούτο) Είναι πολύ υγιεινό.

Κάθε μέρα να πίνεις ένα ποτήρι γάλα και ... νερό. (αρκετός-ή-ό) Μην ... πολύ Κόκα-Κόλα. (πίνω)

Μη τρως πολύ γλυκά.

Μη ... συχνά στο φαστ φουντ. (τρώω)

3 Αντιστοίχισε.

μαγειρεύω σε νερό που βράζει
μαγειρεύω στο φούρνο
μαγειρεύω σε ζεστό λάδι

ψήνω
τηγανίζω
βράζω

βραστός, -ή, -ό
ψητός, -ή, -ό
τηγανητός, -ή, -ό

4 Πες, όπως στο παράδειγμα.

το κοτόπουλο, το ψάρι, οι πατάτες, οι μελιτζάνες, τα αυγά, το ρύζι, το κρέας, τα δημητριακά, η πίτσα, τα λουκάνικα, οι κεφτέδες, τα μακαρόνια

Στην Ουκρανία συνήθως κάνουμε / μαγειρεύουμε το κοτόπουλο ψητό ή τηγανητό. Στην Ουκρανία συνήθως κάνουμε / μαγειρεύουμε ...

5 Φτιάξε ένα μενού για την οικογένειά σου.

Ποια φαγητά θα διαλέξεις, υγιεινά ή ανθυγιεινά;

ΣΑΒΒΑΤΟ
πρωινό
...
μεσημεριανό
...
βραδινό
...

ΚΥΡΙΑΚΗ
πρωινό
...
μεσημεριανό
...
βραδινό
...

1 Κοίταξε και πες.

Τα οικιακά σκεύη

το ταψί, το πιάτο, το πιρούνι, το κουτάλι, το φλιτζάνι, το τηγάνι, το μπολ, η σαλατιέρα, το ποτήρι, το μαχαίρι, το μπρίκι

1. Με αυτό κόβουμε το κρέας. Είναι ...
2. Σ' αυτό πίνουμε νερό. ...
3. Με αυτό τρώμε τη σούπα. ...
4. Σ' αυτό τηγανίζουμε πατάτες. ...
5. Σ' αυτό σεργίρεται φαγητό. ...
6. Σ' αυτό πίνουμε το τσάι μας. ...
7. Σ' αυτό κάνουμε καφέ. ...
8. Σ' αυτό ανακατεύουμε υλικά. ...
9. Σ' αυτό κάνουμε τούρτα. ...
10. Σ' αυτό βάζουμε μια σαλάτα. ...
11. Είναι μαγειρικό σκεύος και έχει σχήμα τρίαυνας. ...

2 Μάντεψε.

Το φρούτο αυτό δεν είναι πολύ ξινό. Είναι αρκετά γλυκό και ζουμερό. Μπορεί να είναι πράσινο, κίτρινο ή κόκκινο. Δεν είναι πολύ μεγάλο και έχει στρογγυλό σχήμα. Το καλλιεργούν σε πολλές χώρες. Συχνά το τρώμε για κολατσιό.

➡ Τι είναι;

3 Περιγράψε και εσύ το αγαπημένο σου φρούτο.

Ενότητα 4. Αθλητισμός

Μάθημα 1.

Υγεία πάνω από όλα

1 Μίλησε με τον διπλανό / τη διπλανή σου.

- Τι ξέρεις για την υγεία;
- Πες μας για το δικό σου πρόγραμμα της ημέρας;
- Ποια είναι η σωστή οργάνωση της ημέρας;
- Για να έχεις καλή υγεία τι πρέπει να κάνεις;
- Τρως πολλές βιταμίνες;
- Εσύ κάνεις γυμναστική;
- Κάνεις συχνά βόλτα με τα πόδια;
- Πηγαίνεις στο νοσοκομείο για εξέταση;

2 Θυμήσου και ταίριασε.

καλή
πλένω

κάνω

τρώω

πίνω

κάνω

γυμνάζω

κάνω

πλένω

πηγαίνω για ύπνο

καθαρίζω

η θερμοκρασία στο δωμάτιο

τα δόντια

18° με 20° βαθμούς

στις 9η ώρα το βράδυ

βόλτα

το σώμα μου

βιταμίνες

μπάνιο

γυμναστική

υγεία

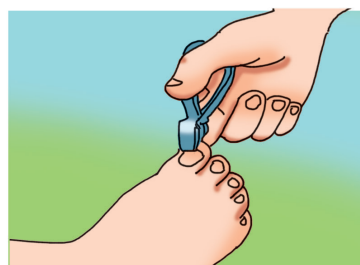
τα χέρια

πολύ νερό

το δωμάτιο

3 Κοίτα τις εικόνες και πες τους κανόνες προσωπικής υγιεινής.

1 Θυμήσου και γράψε ποιο είναι σωστό.

Χρησιμοποιώ συχνά αντισηπτικό.
Κάνω βόλτα στα μαγαζιά.
Πλένω συχνά και σωστά τα χέρια μου.
Φοράω μάσκα.
Πετώ τη χρησιμοποιημένη μάσκα μου στο καλάθι.

Πηγαίνω κοντά στους φίλους μου.
Χρησιμοποιώ τα σχολικά πράγματα όλων των παιδιών.

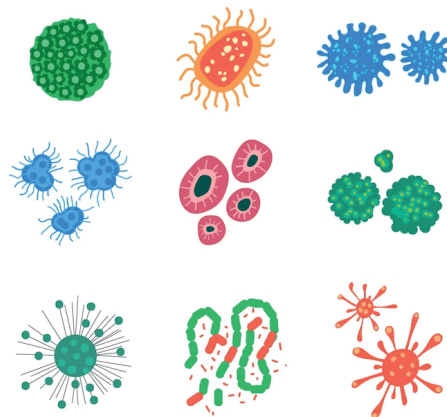
Δε βάζω τα χέρια στο στόμα, στη μύτη ή στα μάτια.

Πηγαίνω στο σχολείο, αν έχω πυρετό.

2 Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις.**Μικρόβια παντού...**

Τι είναι τα μικρόβια;

Είναι πολύ μικροί οργανισμοί. Είναι τόσο μικροί που εμείς οι άνθρωποι δεν μπορούμε να τους δούμε. Τα μικρόβια μας κάνουν άρρωστους. Τα μικρόβια βρίσκονται παντού. Στα πράγματα, στα τρόφιμα, στον αέρα ... Για να αποφεύγουμε τα μικρόβια πρέπει να πλένουμε τα χέρια μας συχνά, να φοράμε καθαρά ρούχα, να κόβουμε και να διατηρούμε καθαρά τα νύχια μας, να κάνουμε μπάνιο καθημερινά, να βουρτσίζουμε τα δόντια μας, να χτενίζουμε και να έχουμε καθαρά τα μαλλιά μας, να καθαρίζουμε τα αυτιά μας.

Ερωτήσεις

- Τι είναι τα μικρόβια;
- Πού βρίσκονται τα μικρόβια;
- Τι πρέπει να κάνουμε για να αποφεύγουμε τα μικρόβια;
- Εσύ τι κάνεις για να μην αρρωστήσεις;

3 Διάβασε το ποίημα και βρες τις λέξεις που έχουν σχέση με τον κορωνοϊό.**Ποιηματάκι για τη χρήση της μάσκας**

Τη μάσκα μου φοράω
σαν μπαίνω στο σχολείο
και όλους χαιρετάω
χωρίς να ακουμπώ.

Το πρόσωπο απ'τα χέρια
μακριά μακριά κρατώ
κι από το λαστιχάκι
τη μάσκα αφαιρώ.

Τα χέρια καθαρίζω
με αντισηπτικό
κουνώ το μαντιλάκι
στον κορωνοϊό.

Σοφία Γρηγορούδη

4 Ώρα για χειροτεχνία. «Πώς πλένω τα χέρια μου».

Μάθημα 3. Υγιεινός τρόπος ζωής

1 Ταίριαξε και μίλησε για τις καλές και τις κακές συνήθειες.

Καλές συνήθειες

- σωστή διατροφή
- γυμναστική
- κάπνισμα
- καθαρός αέρας
- πολλά γλυκά

Κακές συνήθειες

- ανθυγιεινά τρόφιμα
- προσωπική υγιεινή
- παιχνίδια υπολογιστή
- σωστή οργάνωση της ημέρας
- καθαρό νερό

2 Σχημάτισε μια μικρή ιστορία χρησιμοποιώντας τις φράσεις από την προηγούμενη άσκηση.

3 Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά και διάβασε.

1. κάθε Τρώω μέρα φρούτο ένα
2. σωστή κάνουμε να Πρέπει διατροφή
3. Η κάνει Όлга κάθε γυμναστική πρωί
4. πρέπει Δεν να πολλές περνάμε ώρες στο μπροστά κομπούτερ
5. παπούς μου Ο πρόβλημα πολλά και έχει γλυκά με τα του δόντια τρώει

4 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

- Έχεις κακές συνήθειες;
- Ποιες καλές συνήθειες έχεις;
- Τι ώρα ξυπνάς και τι ώρα πηγαίνεις για ύπνο;
- Οι γονείς σου κάνουν γυμναστική;
- Τι ξέρεις για το κάπνισμα; Είναι κακό ή καλό;
- Τρως συχνά ανθυγιεινά τρόφιμα;
- Πόσο νερό πίνεις την ημέρα;
- Τι ξέρεις για τις κανόνες προσωπικής υγιεινής;

Μάθημα 4.

Σπορ

1 Διάλεξε τις λέξεις που ταιριάζουν με την εικόνα και σχημάτισε προτάσεις.

σπορ
μπάλα
αυλή
καλοκαίρι
σχολείο
αθλητισμός
αγόρι
τένις
χορός
μπάσκετ
γλυκά
νερό

δέντρο
γήπεδο
γυμναστική
αέρας
καιρός
δασκάλα
αυτοκίνητο
σκύλος
κορίτσι
ουρανός
χέρι
υγεία

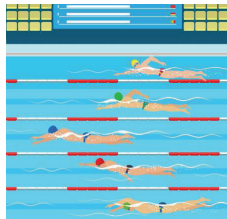
2 Κοίτα, άκου και επανάλαβε.

Βόλεϊ

Μποξ

Κολύμβηση

Ποδηλασία

Πινγκ πονγκ

3 Συμπλήρωσε τα κενά και διάβασε.

Στην αυλή του σχολείου τα αγόρια παίζουν ...
Μαξ, πηγαίνεις στην πισίνα γιατί σου αρέσει ...;
Στο γήπεδο του χωριού τα παιδιά παίζουν ...
Η Ελένη αγοράζει πολλές μικρές μπάλες για ...
Στο δωμάτιό μου υπάρχει ένα καλάθι γιατί μου αρέσει ...
Τον χειμώνα η οικογένειά μου κάνει ...

4 Μίλησε με τον διπλανό / την διπλανή σου.

- Μου αρέσει να κάνω ... Εσένα τι σου αρέσει να παίζεις;
- Εμένα μου αρέσει να ...

5 Και τώρα γυμναστική.

<https://cutt.ly/H8PBKOB>

Μάθημα 5. Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;

1 Διάβασε.

Λείλα: Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;

Σεζέν: Ναι. Μου αρέσει πολύ να κάνω γυμναστική. Ο άνθρωπος που γυμνάζεται γίνεται περισσότερο δυνατός.

Λείλα: Γυμνάζεσαι στο σπίτι ή πηγαίνεις σε κάποιο γυμναστήριο;

Σεζέν: Πηγαίνω σε γυμναστήριο.

Λείλα: Πόσο συχνά πηγαίνεις;

Σεζέν: Όταν έχω χρόνο, τρεις φορές την εβδομάδα.

Λείλα: Παρακολουθείς κάποιο πρόγραμμα γυμναστικής;

Σεζέν: Ναι, μια φορά την εβδομάδα κάνω **αερόμπικ** και δυο φορές χρησιμοποιώ τα **όργανα γυμναστικής** με τη βοήθεια του **γυμνάστη**.

Λείλα: Τι όργανα κάνεις;

Σεζέν: Κάνω ποδήλατο και **βάρη**. Σκέφτομαι από τον επόμενο μήνα να πάω στην ποσίνα. Εσύ έχεις χόμπι;

Λείλα: Ναι. Λατρεύω να παίζω μπάσκετ.

Σεζέν: Ωραία! Με τον αθλητισμό οι άνθρωποι βρίσκουν ένα ωραίο τρόπο να περνούν ευχάριστα τις ελεύθερες ώρες τους. Ποια ομάδα σου αρέσει;

Λείλα: Μπουντιβέλνικ. Την ξέρεις;

Σεζέν: Βέβαια, είναι από το Κίεβο. Γιατί σου αρέσει το μπάσκετ;

Λείλα: Είναι γρήγορο παιχνίδι και οι παίκτες βάζουν την μπάλα στο καλάθι πολύ συχνά. Ακόμα με ενδιαφέρει πολύ το σκι. Αλλά τώρα δεν χιονίζει...

2 Σωστό ή λάθος;

- Ο Σεζέν κάνει ποδήλατο.
- Ο άνθρωπος που γυμνάζεται γίνεται περισσότερο δυνατός.
- Η Λείλα πηγαίνει σε γυμναστήριο.
- Ο Σεζέν μια φορά την εβδομάδα κάνει αερόμπικ και δυο φορές χρησιμοποιεί τα όργανα γυμναστικής με τη βοήθεια του φίλου του.
- Η Λείλα λατρεύει να παίζει σκάκι.
- Η ομάδα «Μπουντιβέλνικ» είναι από το Κίεβο.
- Τώρα η Λείλα κάνει σκι.

3 Διάβασε και πες.

Εμένα δε μου αρέσει το ποδόσφαιρο. Εσένα σου αρέσει;

Εμάς μας αρέσει η ποδηλασία. Εσάς σας αρέσει;

Του Ασλάν του αρέσει το μποξ.

Της Ελένης της αρέσει το τένις.

Μάθημα 5.

Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;

Εγώ/σκι
 Εσύ/πινγκ πονκ
 Ρεγγίνα/κολύμβηση
 Σεργέϊ/πατινάζ
 Εμείς/γυμναστική
 Εσείς/πάλη
 Αυτοί/βόλεϊ

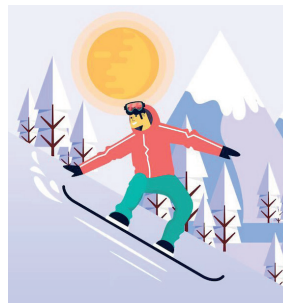
4 Ταίριαξε.

Φθινοπωρινά αθλήματα

Χειμωνιάτικα αθλήματα

Ανοιξιότικα αθλήματα

Καλοκαιρινά αθλήματα

Μάθημα 6. Το αγαπημένο μου άθλημα

1 Διάβασε και ταίριαξε.

Με λένε Βαλέρια. Το αγαπημένο μου άθλημα είναι το ποδόσφαιρο. Το ποδόσφαιρο μου αρέσει γιατί μπορώ να τρέχω πολύ γρήγορα. Ακόμα είναι ένα **ομαδικό** άθλημα. Πάντα παίζουμε με τους φίλους στην αυλή μας.

Ονομάζομαι Μαρκ. Το βόλεϊ μου αρέσει γιατί ο μπαμπάς μου είναι ο **παίκτης** της ουκρανικής ομάδας και θέλω να παίζω μαζί του. Είναι καλύτερη ομάδα στην χώρα μας.

Εμένα με λένε Νίνα. Μένω στο χωριό κοντά στο ποτάμι. Κάθε καλοκαίρι κολυμπάω εκεί από το πρωί ως το βράδυ. Το αγαπημένο μου άθλημα είναι η κολύμβηση. Η κολύμβηση είναι ένα **ατομικό** άθλημα.

Λέγομαι Μαρίνα και το άθλημα που αγάπω πιο πολύ είναι η ποδηλασία. Μαζί με τον αδελφό συχνά κάνουμε ποδήλατο στο πάρκο μας. Την άνοιξη θα πάμε εκδρομή στην άλλη πόλη.

Εγώ είμαι ο Βιτάλιϊ. Οι γονείς μου δουλεύουν σε ένα γραφείο που βρίσκεται δίπλα στο γήπεδο. Εκεί παίζουν μπάσκετ. Πολύ συχνά παίζω κι εγώ με άλλα παιδιά και μου αρέσει πολύ.

Απάντησε στις ερωτήσεις.

- Ποιο είναι το αγαπημένο άθλημα της Νίνας;
- Γιατί η Βαλέρια αγαπάει το ποδόσφαιρο;
- Ποιος κάνει ποδήλατο;
- Ποιος παίζει μπάσκετ στο γήπεδο κοντά στο γραφείο;
- Γιατί ο Μαρκ παίζει βόλεϊ;
- Ποιο είναι το αγαπημένο σου άθλημα και γιατί;

2 Ταίριαξε.

Ατομικό άθλημα

Ομαδικό άθλημα

Βόλεϊ, κολύμβηση, πινκ πονκ, ποδηλασία, μποξ, πατινάζ, μπάσκετ, χορός, ποδόσφαιρο, τένις, σκι, πάλη

3 Μάντεψε.

...	...	...	...	...
Καλάθι	Ποτάμι	Ποδήλατο	Χέρια	Πάγος
Μπάλα	Πισίνα	Δρόμος	Γάντια	Χειμώνας
Γήπεδο	Μαγιό	Πάρκο	Δύναμη	Κρύο

1 Διάβασε.

Την πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου γιορτάζεται η Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού. Οι μαθητές και οι μαθήτριες αυτή τη μέρα δεν κάνουν μάθημα. Σε όλη την Ελλάδα τα παιδιά παίρνουν μέρος σε διάφορους αγώνες, παίζουν **κινητικά** ή παραδοσιακά παιχνίδια από άλλες χώρες. Ακόμα, χορεύουν όλοι μαζί με τους δασκάλους και τις δασκάλες τους. Τα παιδιά δημιουργούν πολλές θεματικές αφίσες για την ημέρα του αθλητισμού ή γράφουν εκθέσεις. Συχνά πηγαίνουν σε αθλητικά κέντρα και συζητάνε με αθλητές.

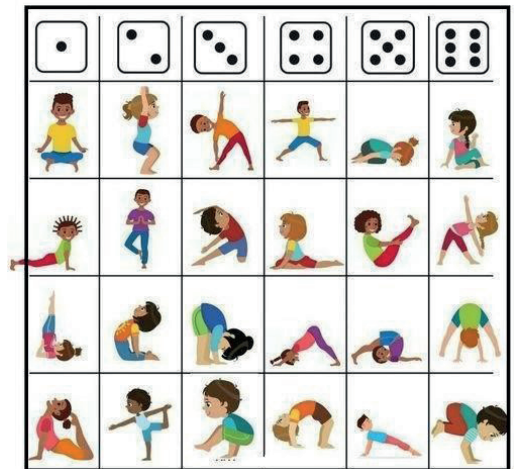
Τα αγόρια και τα κορίτσια γυρίζουν στα σπίτια τους πάντα χαρούμενα και ευτυχημένα γιατί ξεκουράζονται πολύ.

Συνέχισε τις προτάσεις.

- Την πρώτη Δευτέρα του Οκτωβρίου ...
- Σε όλη την Ελλάδα τα παιδιά ...
- Συχνά πηγαίνουν ...
- Τα αγόρια και τα κορίτσια ...

2 Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά και διάβασε.

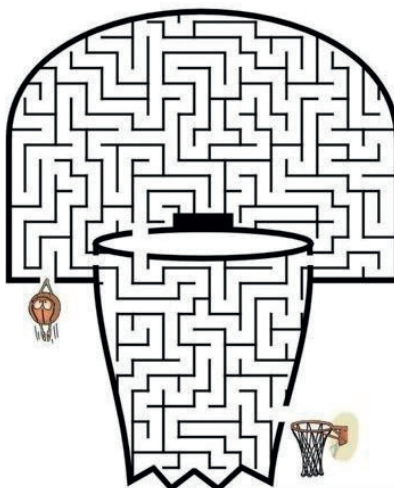
- δεν μαθητές οι μαθήτριες Οι μαθαίνουν και σε την ημέρα αυτή
- Η πρώτη Ημέρα Αθλητισμού Σχολικού την γιορτάζεται του Δευτέρα Οκτωβρίου Πανελλήνια
- σε πηγαίνουν τους συζητάνε Συχνά κέντρα και αθλητικά με αθλητές

3 Ας παίξουμε. Ρίξε το ζάρι και επανάλαβε.

4 Βγες από το λαβύρινθο.

Μάθημα 8. Επανάληψη

1 Βρες τις λέξεις του θέματος «Αθλήματα» (είναι 14).

Π	Α	Λ	Η	Π	Ο	Ν	Κ	Μ	Π	Ο	Ε	Μ	Ο	Ψ	Χ	Δ	Ε	Π	Ρ
Σ	Α	Γ	Υ	Μ	Ν	Δ	Φ	Γ	Η	Ε	Κ	Λ	Θ	Ο	Μ	Υ	Θ	Α	Τ
Π	Ζ	Γ	Υ	Μ	Ν	Α	Σ	Τ	Ι	Κ	Η	Ο	Π	Τ	Π	Η	Ι	Τ	Ε
Α	Τ	Π	Ο	Δ	Ι	Λ	Α	Σ	Α	Ε	Ε	Τ	Υ	Ι	Α	Ν	Ι	Ι	Ν
Λ	Ε	Ο	Β	Τ	Ν	Π	Ο	Δ	Η	Λ	Α	Σ	Ι	Α	Σ	Ω	Ο	Ν	Ν
Ι	Ν	Ι	Ο	Ε	Γ	Θ	Ν	Κ	Π	Λ	Η	Μ	Β	Η	Κ	Δ	Λ	Α	Η
Π	Ι	Θ	Λ	Ν	Ρ	Ξ	Ο	Ρ	Ο	Σ	Μ	Μ	Α	Ε	Σ	Κ	Ζ	Σ	
Ο	Σ	Υ	Ε	Η	Ε	Ν	Π	Ο	Σ	Ρ	Ε	Π	Π	Σ	Τ	Ε	Α	Ι	Φ
Ε	Ν	Μ	Ϊ	Σ	Ε	Π	Ο	Δ	Ο	Σ	Φ	Α	Ι	Ρ	Ο	Γ	Η	Σ	Ι
Χ	Β	Η	Σ	Δ	Υ	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Α	Δ	Ρ	Υ	Θ	Ι	Κ	Ψ
Ψ	Κ	Ο	Λ	Υ	Μ	Β	Η	Σ	Η	Β	Φ	Γ	Η	Ε	Κ	Λ	Η	Ι	Ρ
Ω	Π	Ι	Ν	Κ	Π	Ο	Ν	Κ	Π	Ι	Μ	Σ	Κ	Α	Κ	Ι	Δ	Φ	Γ

2 Συνέχισε τις προτάσεις.

- Όταν κάνουμε σκάκι, γυμνάζεται ....
- Όταν τρέχουμε, γυμνάζεται ....
- Όταν κάνουμε ποδήλατο, γυμνάζεται ....
- Όταν κολυμπάμε, γυμνάζεται ....
- Όταν παίζουμε τένις, γυμνάζεται ....
- Όταν παίζουμε μπάσκετ, γυμνάζεται ....

3 Κοίτα την εικόνα και φτιάξε την ιστορία.

4 Ώρα για χειροτεχνία. «Ο Χάρτης της υγείας μας».

1ος Κανόνας: Καθαριότητα		4ος Κανόνας: Σωστή άσκηση	
2ος Κανόνας: Καλός ύπνος		5ος Κανόνας: Ζούμε κοντά στη φύση	
3ος Κανόνας: Σωστή διατροφή		6ος Κανόνας: Επίσκεψη στο γιατρό	

Ενότητα 5. Η Ουκρανία

Μάθημα 1.

Η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας

1 Διάβασε.

Η Ουκρανία

Η Ουκρανία είναι η μεγαλύτερη χώρα της Ευρώπης. Έχει πολλές πεδιάδες, μεγάλες και μικρές. Στις πεδιάδες και στα βουνά υπάρχουν πολλά πράσινα δάση, **ευρύχωρα** χωράφια και όμορφα λιβάδια. Η Ουκρανία έχει πολλά ποτάμια. Το μεγαλύτερο είναι ο Δνείπερος. Επίσης, τη διασχίζουν ο Δούναβης, ο Δνείστερος και πολλά άλλα. Υπάρχουν και πολλές λίμνες. Τα βουνά βρίσκονται στα δυτικά (τα Καρπάθια) και στα νότια της Ουκρανίας (η Κριμαία). Το ψηλότερο βουνό είναι η Γοβέρλα. Στα νότια η χώρα μας βρέχεται από τη Μαύρη και την Αζοφική θάλασσα.

Η Ουκρανία συνορεύει με 7 κράτη: Πολωνία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Ρουμανία, Μολδαβία, Ρωσία, Λευκορωσία.

Στις 25 περιφέρειες μένουν παραπάνω από 130 εθνικότητες (Ουκρανοί, Ρώσοι, Πολωνοί, Έλληνες, Τάταροι...).

Οι περισσότεροι πολίτες και πολίτισσες μιλάνε ουκρανικά, η οποία είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους μας.

Μάθημα 1. Η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας

Το Κίεβο είναι μια όμορφη πόλη και είναι η πρωτεύουσα της Ουκρανίας. Άλλες μεγάλες πόλεις της είναι: το Χάρκοβο, η Οδησσός, το Λβιβ, το Ντονέτσκ κ.α. Στο νότο της χώρας, ιδιαίτερα στη Μαριούπολη, από παλιά μένουν χιλιάδες Έλληνες.

Σύμφωνα με το σύνταγμα, τα εθνικά σύμβολα της Ουκρανίας είναι η σημαία του Έθνους, το κρατικό έμβλημα και ο εθνικός ύμνος.

Σωστό ή λάθος;

- Η Ουκρανία είναι η μεγαλύτερη χώρα της Ασίας.
- Στις πεδιάδες υπάρχουν πολλά πράσινα δάση, ευρύχωρα χωράφια και όμορφα λιβάδια.
- Η Ουκρανία δεν έχει πολλά ποτάμια.
- Τα βουνά βρίσκονται στα ανατολικά (τα Καρπάθια) και στα βόρεια της Ουκρανίας (η Κριμαία).
- Στα νότια η χώρα μας βρέχεται από τη Μαύρη και την Αζοφική θάλασσα.
- Περισσότεροι πολίτες και πολίτισσες μιλάνε ελληνικά που είναι η επίσημη γλώσσα του κράτους μας.
- Το Χάρκοβο είναι μια όμορφη πόλη και πρωτεύουσα της Ουκρανίας.

2 Κοίτα τον χάρτη και συνέχισε τις προτάσεις.

Η Ουκρανία στα	βόρεια		...
	ανατολικά	συνορεύει με	...
	δυτικά		...
	νότια	βρέχεται από	...

Μάθημα 2.

Η γεωγραφική θέση της Ουκρανίας

1 Ανακάλυψε 12 πόλεις της Ουκρανίας.

В	Δ	Φ	Ω	Ι	Ρ	Υ	Λ	Τ	Χ	Κ	Ζ	Ζ	Ε	Ξ	Ψ
Θ	В	Ω	Χ	Π	Κ	Π	Ο	Λ	Τ	Α	В	Α	Ρ	Ψ	Ν
Γ	Α	Μ	Α	Ρ	Ι	Ο	Υ	Π	Ο	Λ	Η	Π	В	Ο	Κ
Ζ	Η	Τ	Ρ	Ο	Ε	Ν	Τ	Ν	Ι	Π	Ρ	Ο	Α	Λ	Ψ
Σ	Ω	Φ	Κ	Υ	В	Ι	Ν	Ι	Τ	Σ	Α	Ρ	Ω	Δ	Ο
Χ	Α	Ρ	Ο	Ν	Ο	Δ	Η	Σ	Σ	Ο	Σ	Ι	Φ	Ι	Α
Γ	Ω	Λ	В	Ι	В	Ν	Χ	Ε	Ε	Λ	Κ	Ζ	Θ	Α	В
Ζ	Ι	Τ	Ο	Μ	Ι	Ρ	Τ	Σ	Ε	Ρ	Ν	Ι	Γ	Ι	В
Μ	Α	Ε	Φ	Ι	Ω	Χ	Ε	Ρ	Σ	Ω	Ν	Α	Δ	Ρ	Ε

2 Κοίτα τον χάρτη και συμπλήρωσε τα κενά με τα σημεία του ορίζοντα, όπως στο παράδειγμα.

Το Λβιβ βρίσκεται δυτικά του Κιέβου.
 Το Χάρκοβο βρίσκεται ... του Κιέβου.
 Το Τσερνίγιβ βρίσκεται ... της Χερσώνας.
 Το Τερνόπιλ βρίσκεται ... του Τσερνίβτσι.

// Πρόσεξε! //

το έθνος	τα έθνη
του έθνους	των εθνών
το έθνος	τα έθνη
το έδαφος	τα εδάφη
του εδάφους	των εδαφών
το έδαφος	τα εδάφη

3 Συμπλήρωσε τα κενά.

1. Στην Ουκρανία υπάρχουν πολλά ... (το δάσος)
2. Η ουκρανική σημαία, το κρατικό εθνόσημο και ο ύμνος της Ουκρανίας είναι τα εθνικά σύμβολα του ... μας. (το κράτος)
3. Οι Ουκρανοί πολεμούν με ... (το θάρρος)
4. Όλα τα ... της οικογένειάς μου είναι πατριώτες. (το μέλος)
5. Τα ... της Ουκρανίας είναι γόνιμα. (το έδαφος)

Τα εθνικά σύμβολα της Ουκρανίας

Η **εθνική σημαία** της Ουκρανίας **καθιερώθηκε** για πρώτη φορά το 1918 και είναι γαλαζοκίτρινη. Το **εθνόσημο** της Ουκρανίας έχει τα ίδια χρώματα με την εθνική σημαία: γαλάζιος **θυρεός** με Κίτρινη Τρίαινα (Τριζούμπ). Τους στίχους του **εθνικού ύμνου** «Δεν πέθανε ακόμη της Ουκρανίας η δόξα και η λευτεριά» έγραψε ένας διάσημος εθνογράφος από το Κίεβο ο Παβλό Τσουμπίνσκι. Και τη μουσική έγραψε ο συνθέτης Μιχάηλο Βερμπίτοκι που ήταν και ιερέας της ελληνοκαθολικής εκκλησίας.

4 Άκουσε και τραγούδησε τον Εθνικό Ύμνο της Ουκρανίας.

<https://cutt.ly/I8PBkH9>

5 Πες σε έναν φίλο/μια φίλη από την Ελλάδα για την πατρίδα σου, χρησιμοποιώντας τις λέξεις.

Μάθημα 3. Ο καιρός στην Ουκρανία

1 Διάβασε και βάλε τις φράσεις στην κατάλληλη στήλη.

τα φύλλα κιτρινίζουν και κοκκινίζουν, κάνει πολλή ζέστη, τα πουλιά κελαηδούν χαρούμενα, πολλά δέντρα είναι γυμνά, οι γεωργοί οργώνουν και σπέρνουν τα χωράφια, η μέρα είναι μεγάλη κι αργεί να νυχτώσει, έχει άσχημο καιρό, κάνει πολύ κρύο, χελιδόνια φεύγουν από την πατρίδα μας, τα πουλιά γυρνούν στις φωλιές τους, τα δέντρα ανθίζουν, έχει παγωνιά, αστράφτει και βροντάει συχνά

Το(ν) χειμώνα

...

Την άνοιξη

...

Το καλοκαίρι

...

Το φθινόπωρο

...

2 Διάβασε και απάντησε.

Η Ουκρανία έχει **εύκρατο** κλίμα. Το έτος χωρίζεται σε τέσσερις εποχές: τον χειμώνα, την άνοιξη, το καλοκαίρι και το φθινόπωρο. Το κλίμα **επηρεάζεται** από τον μέτριο, ζεστό και υγρό αέρα που **προέρχεται** από τον Ατλαντικό Ωκεανό. Στην Ανατολική και Νότια Ουκρανία η θερμοκρασία είναι πιο ψηλή από τη Δυτική και Βόρεια Ουκρανία.

Ο χειμώνας είναι αρκετά ψυχρός. Η μέρα είναι μικρή και νυχτώνει νωρίς. Το χιόνι σκεπάζει τη γη και μπορεί να κάνει **τσουχτερό** κρύο. Τα δέντρα είναι γυμνά από φύλλα.

Την άνοιξη ο ήλιος λάμπει και ζεσταίνει τα πάντα γύρω μας. Η γη πρασινίζει και τα δέντρα ανθίζουν. Τα πουλιά γυρίζουν από ζεστά μέρη και κελαηδούν χαρούμενα.

Το καλοκαίρι κάνει ζέστη. Ο ήλιος είναι λαμπερός και πολύ ζεστός. Η μέρα είναι μεγάλη κι αργεί να νυχτώσει.

Το φθινόπωρο ο καιρός δροσίζει, σιγά σιγά το κρύο δυναμώνει και τα γκρίζα σύννεφα φέρνουν τα πρωτοβρόχια. Συχνά **ψιχαλίζει** και έχει ομίχλη. Τα φύλλα κιτρινίζουν και πέφτουν από τα δέντρα. Πέφτουν και τα πρώτα χιόνια.

Ερωτήσεις.

- ➡ Τι κλίμα έχει η Ουκρανία;
- ➡ Ποιες εποχές έχει ο χρόνος;
- ➡ Πώς είναι ο χειμώνας στην Ουκρανία;
- ➡ Τι καιρό κάνει την άνοιξη;
- ➡ Πώς είναι ο ήλιος το καλοκαίρι;
- ➡ Σε ποια εποχή βρέχει συχνά;
- ➡ Από τι επηρεάζεται το κλίμα της Ουκρανίας;

// Πρόσεξε! //

-ώνω	-ίζω	-αίνω
νυχτώνω	δροσίζω	μικραίνω
δυναμώνω	πρασινίζω	ζεσταίνω
μεγαλώνω	γυρίζω	κονταίνω
κρυώνω	ανθίζω	μαραίνω

3 Πες τις λέξεις που ταιριάζουν.

Η γη γίνεται πράσινη	πρασινίζει	Ρίχνει βροχή	...
Έχει αέρα	...	Αστραπές στον ουρανό	...
Ρίχνει χιόνι	...	Πέφτουν ψιχάλες	...
Μαζεύονται τα σύννεφα	...	Έχει δροσιά	...
Έχει ψύχρα	...		

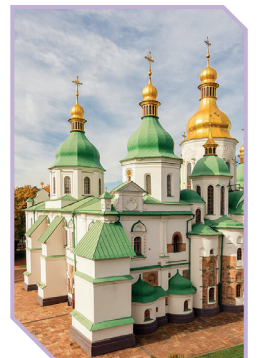
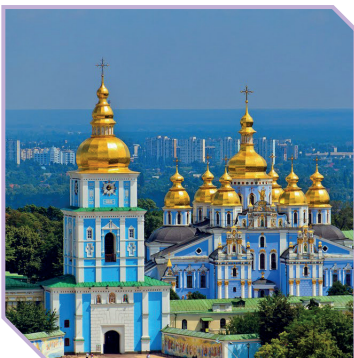
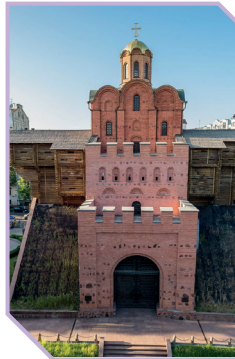
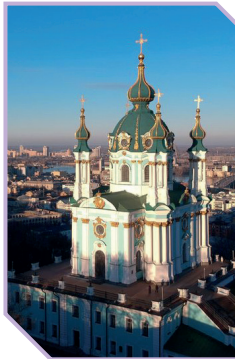
1 Διάβασε.

Το Κίεβο είναι η πρωτεύουσα και η μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη της Ουκρανίας, αλλά και η έβδομη μεγαλύτερη πόλη της Ευρώπης. Το όνομα της πόλης προέρχεται από το όνομα Κίϊ, ενός από τους τέσσερις **θρυλικούς ιδρυτές** του Κιέβου.

Ένα από τα μεγαλύτερα ποτάμια της χώρας μας ο Δνείπερος περνάει από την πρωτεύουσα της Ουκρανίας. Στη δεξιά όχθη του βρίσκεται το καταπληκτικό **συγκρότημα** της Λαύρας των Σπηλαίων του Κιέβου. Έδω το 988 ο πρίγκιπας Βλαδίμηρος βαπτίστηκε στα νερά του Δνείπερου και πήρε το χριστιανικό όνομα «Βασίλειος».

Τώρα το Κίεβο είναι το σημαντικό βιομηχανικό, επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό κέντρο της Ανατολικής Ευρώπης. Η κύρια πλατεία του Κιέβου είναι η πλατεία Ανεξαρτησίας (Μαϊντάν Νεζαλέζνοστι) που βρίσκεται δίπλα στην κεντρική οδό Χρεσάτικ. Η πόλη έχει πολλά θέατρα, πάρκα, μουσεία και άλλα αξιοθέατα. Στο κέντρο της πρωτεύουσάς μας υπάρχουν πολλά ιστορικά μνημεία όπως η Χρυσή Πύλη και ο Καθεδρικός Ναός της Αγίας Σοφίας (που έφτιαξε ο Γεωργιάβ ο Σοφός), το Παλάτι Μαρινόσκι, το Σπίτι με τις χίμαιρες, το Μοναστήρι του Αγίου Μιχαήλ, ο Ναός του Αγίου Ανδρέα και πολλά άλλα.

2 Γράψε ποια αξιοθέατα βλέπεις στις εικόνες.

Μάθημα 5. Η γειτονιά μου

1 Βάλε τις λέξεις στη σωστή κατηγορία. Τι μπορούμε να βρούμε σε μία μεγάλη γειτονιά;

το βιβλιοπωλείο, το ταχυδρομείο, το γυμναστήριο, το μετρό, το ιατρείο, το τραμ, το θέατρο, το ζαχαροπλαστείο, το μουσείο, το γαλακτοπωλείο, το ξενοδοχείο, το λεωφορείο, το σχολείο, το τρένο, το ανθοπωλείο, το δημαρχείο, το σουπερ μάρκετ, το αεροδρόμιο, το νοσοκομείο, το γήπεδο, το μανάβικο, ο σιδηροδρομικός σταθμός, το φαρμακείο, το τρόλεϊ, το φροντιστήριο, η τράπεζα, το πανεπιστήμιο, το κομμωτήριο

Καταστήματα	Δημόσιες υπηρεσίες, δημόσια κτίρια	Χώροι πολιτισμού, παιδείας και αθλητισμού	Αστικές συγκοινωνίες
...	...	...	...

2 Διάβασε.

Μένω σε μια καινούρια γειτονιά, η οποία δεν είναι μακριά από το κέντρο της πόλης. Είμαι πολύ ευχαριστημένος που κατοικώ εκεί. Η πολυκατοικία μου βρίσκεται κοντά σε όλα. Ο σταθμός του μετρό και οι στάσεις του τραμ και του λεωφορείου είναι δύο βήματα από την πόρτα μου, απέναντι από το μεγάλο σουπερ μάρκετ. Στην οδό που μένω, είναι ένα μανάβικο και ένα κρεοπωλείο. Στο δρόμο που περνάει μπροστά από το βιβλιοπωλείο είναι μια εκκλησία και ένα ανθοπωλείο.

Δεξιά βρίσκεται ένα ιατρείο και, ένα τετράγωνο πιο κάτω, υπάρχει ένα φαρμακείο. Αριστερά είναι ένα ξενοδοχείο και ένα εστιατόριο. Επίσης, η γειτονιά μου έχει πολλά σχολεία, νηπιαγωγεία, πάρκα και γήπεδα. Μου αρέσει πολύ η γειτονιά μου.

// Πρόσεξε! //

3 Συνέχισε τις προτάσεις.

- Η πολυκατοικία δεν είναι ...
- Δύο βήματα από την πόρτα μου είναι ...
- Στην οδό που μένω είναι ...
- Ένα τετράγωνο πιο κάτω υπάρχει ...
- Η πολυκατοικία μου βρίσκεται ...

η οδός	οι οδοί
της οδού	των οδών
την οδό	τις οδούς
η λεωφόρος	οι λεωφόροι
της λεωφόρου	των λεωφόρων
τη λεωφόρο	τις λεωφόρους

4 Συμπλήρωσε τα κενά και πες.

Πού βρίσκεται ... Ελευθερίας; (η οδός)

Η αρχή ... Σεβτσένκο είναι δίπλα στο πάρκο. (η λεωφόρος)

Πηγαίνω στην ... Ειρήνης. (η οδός)

Περάστε μέσω της ... Αλεξάνδρας. (η λεωφόρος)

Στην παιδική χαρά τα παιδάκια φτιάχνουν πύργους με ... (η άμμος)

Η ιστορία της ... του Νώε μου αρέσει από παιδικά μου χρόνια. (ο κιβωτός)

Μάθημα 6.**Οι χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία****1 Διάβασε και απάντησε.**

Οι πιο αγαπημένες χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία είναι η Πρωτοχρονιά, τα Χριστούγεννα, τα Θεοφάνεια (Γιορντάν). Τα παιδιά έχουν διακοπές και μπορούν να ξεκουραστούν λίγο από το σχολείο. Όλοι αγοράζουν δώρα, γλυκά και γιορτινά **είδη**. Την **παραμονή** της Πρωτοχρονιάς τα παιδιά μαζί με τους γονείς τους στολίζουν το χριστουγεννιάτικο δέντρο. Τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς όλοι μαζεύονται οικογενειακά, γιορτάζουν φιλικά και ανθρώπινα με φώτα και λάμψη. Λένε ζεστά λόγια και εύχονται ειρήνη, **ευτυχία** και μία νέα χρονιά γεμάτη αγάπη και **εσημερία**.

Η παραμονή των Χριστουγέννων «Άγιο Βράδυ» λέγεται στα ουκρανικά «Σβιατ/Σβιατούϊ Βέτσιρ» και είναι γεμάτη με πολλά έθιμα και **τελετουργίες**. Στα έθιμα περιλαμβάνονται τα παρακάτω: η διακόσμηση του σπιτιού και του εορταστικού τραπεζιού με ειδικά αντικείμενα (ντίντουςχ, σκόρδο, άχυρο και άλλα), τραγουδούν κολιάντκοι (τα κάλαντα). Στο τραπέζι βάζουν κεντημένο τραπεζομάντηλο με **φάντη** της Βηθλεέμ. Οι ορθόδοξοι χριστιανοί γεμίζουν τις εκκλησίες το βράδυ για τις λειτουργίες των Χριστουγέννων. Ένα από τα πιο εξέχοντα έθιμα της νύχτας είναι ένα ειδικό δείπνο, το Άγιο Δείπνο (Σβιατά Βετσέρια) με δώδεκα παραδοσιακά **νησιόσιμα** πιάτα. Τα δύο κύρια είναι η κουτιά και το ουζβάρ.

Τα **Θεοφάνεια** είναι μεγάλη **ετήσια** χριστιανική γιορτή της Βάπτισης του Ιησού Χριστού στον Ιορδάνη ποταμό. Στην Ουκρανία την παραμονή της γιορτής και ανήμερα τα Θεοφάνεια λένε τα κάλαντα. Πολλοί πιστοί μαζεύονται στις εκκλησίες, όπου ο παπάς αγιάζει το νερό.

Ερωτήσεις.

- Ποιες είναι οι πιο αγαπημένες χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία;
- Πώς γιορτάζουν οι Ουκρανοί την Πρωτοχρονιά;
- Τι αγοράζουν για τις γιορτές;
- Τι κάνουν οι ορθόδοξοι χριστιανοί στην Ουκρανία την παραμονή των Χριστουγέννων;
- Ποια φαγητά έχουν στο γιορτινό τραπέζι;
- Τι συμβολίζουν τα Θεοφάνεια;

2 Πες μας πώς γιορτάζουν τις χειμωνιάτικες γιορτές στην οικογένειά σου;

Μάθημα 7. Οι χειμωνιάτικες γιορτές στην Ουκρανία

1 Πες με μια λέξη.

1. Η πρώτη μέρα του χρόνου	Πρωτοχρονιά
2. Η μέρα της γέννησης του Χριστού	...
3. Η παραμονή των Χριστουγέννων	...
4. Η μέρα της Βάπτισης του Ιησού Χριστού	...
5. Ο ιερέας αγιάζει το νερό	...
6. Τα τραγούδια που λένε τα παιδιά τα Χριστούγεννα και τα Θεοφάνεια	...

2 Διάλεξε τη σωστή λέξη.

1. Την Πρωτοχρονιά
  - αγιάζουμε το χριστουγεννιάτικο δέντρο.
  - στολίζουμε
2. Τη νύχτα της Πρωτοχρονιάς όλοι
  - κλαίνε.
  - χαίρονται.
3. Τα Χριστούγεννα οι χριστιανοί
  - μαζεύονται στις εκκλησίες.
  - χορεύουν
4. Το Άγιο Δείπνο τα πιάτα
  - περιέχουν κρέας.
  - είναι νηστίσιμα.
5. Τα Θεοφάνεια
  - γεννήθηκε ο Χριστός.
  - βαπτίστηκε
6. Τα παιδιά
  - λένε τα κάλαντα.
  - φωνάζουν

3 Μάθε απ'έξω.

Ποιήμα

Να το δέντρο στολισμένο
φουντωτό, καμαρωτό.
Να το δέντρο στολισμένο
στο σαλόνι τ' ανοιχτό.

Πώς μ'άρεσει, πώς μ'άρεσει
τι μεγάλη ομορφιά
για να δω τι θα μου πέσει
απ'τα πλούσια κλαριά.

Στέλιος Σπεράντζας

4 Άκουσε και τραγούδησε στα ελληνικά και στα ουκρανικά.

<https://cutt.ly/P8PVDWQ>

<https://cutt.ly/p8PV2Q8>

Μάθημα 8. Επανάληψη

1 Διάβασε και απάντησε.

Η Ουκρανία σε 12 ερωτήσεις.

- Πού βρίσκεται η Ουκρανία;
- Με ποιες χώρες συνορεύει;
- Από ποιες θάλασσες βρέχεται;
- Ποιο είναι το ψηλότερο βουνό και πού βρίσκεται;
- Τι κλίμα έχει η χώρα μας;
- Σε πόσες περιφέρειες χωρίζεται;
- Πόσες εθνικότητες μένουν στην Ουκρανία;
- Ποια είναι η επίσημη γλώσσα;
- Από πού πήρε το όνομά της η πρωτεύουσα της Ουκρανίας; Τι ξέρεις γι' αυτή την πόλη;
- Ποιες μεγάλες πόλεις της Ουκρανίας ξέρεις;
- Ποια είναι τα εθνικά σύμβολα του κράτους μας;
- Ποιοι έγραψαν τον Εθνικό Ύμνο της Ουκρανίας;

2 Βάλε τις λέξεις στο σωστό τύπο και διάβασε.

Στην περιοχή που βρίσκεται το σχολείο μου υπάρχουν πολλά ... (το άλσος).

Ο Ιησούς Χριστός βαφτίστηκε σε ηλικία τριάντα τριών ... (το έτος).

Το ... (το μίσος) και τα ... (το πάθος) οδηγούν τους ήρωες στη νίκη ... (το έθνος).

Την άνοιξη τα δέντρα είναι στολισμένα με πολλά λευκά ... (το άνθος).

Η φυσική ομορφιά ... (το δάσος) της Ουκρανίας μας φέρνει χαρά.

3 Βρες τις λέξεις με διαφορετική σημασία (αντώνυμα).

μεγαλώνω   αδυνατίζω
κρυώνω   νυχτώνει
μαραίνω   κονταίνω
αρχίζω

ζεσταίνω   δυναμώνω
ανθίζω   μακραίνω
μικραίνω   ξημερώνει
τελειώνω

4 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Βάλε τις λέξεις στο σωστό τύπο και διάβασε το διάλογο. Σχημάτισε με το διπλανό/τη διπλανή σου τη διαδρομή.

— Με συγχωρείτε, ψάχνω ... (η οδός) Φρανκό. Ξέρετε πού είναι;

— Μάλιστα. Προχωρήστε ίσια μέχρι τη γωνία με ... (η λεωφόρος) Χρεσάτικ.

Στρίψτε δεξιά και πηγαίνετε ευθεία. ... (η οδός) που ψάχνετε είναι μία ... (η πάροδος) πιο πάνω.

— Μήπως ξέρετε αν είναι ... (η άνοδος) ή ... (η κάθοδος);

— Είναι άνοδος. Τι ψάχνετε ακριβώς;

— Το βιβλιοπωλείο «Κιβωτός». Θέλω να αγοράσω μερικά βιβλία. Αρχίζει ... (η περίοδος) των εξετάσεων.

Ενότητα 6. Η Ελλάδα

Μάθημα 1.

Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας

1 Πες τις λέξεις και τις φράσεις.

— Ποιες λέξεις και φράσεις σου έρχονται στο μυαλό, όταν ακούς τη λέξη «Ελλάδα»;

— Έρχονται πολλές λέξεις, όπως: ήλιος, πεντακάθαρη θάλασσα, μυθολογία ...

2 Διάβασε.

Η Ελλάδα

Η Ελλάδα, όπως και η Ουκρανία, είναι μία Ευρωπαϊκή χώρα, όχι μεγάλη αλλά πολύ όμορφη.

Η Ελλάδα γύρω γύρω βρέχεται από τη **Μεσόγειο θάλασσα**. Και τα **δαντελωτά ακρογιαλιά** της είναι μαγευτικά. Η Ελλάδα συνορεύει στα βορειοδυτικά με την Αλβανία, στα βόρεια με τη Βόρεια Μακεδονία και τη Βουλγαρία, στα βορειοανατολικά και ανατολικά (**θαλάσσια**) με την Τουρκία. Έχει πολλά νησιά, μικρά και μεγάλα. Το πιο μεγάλο είναι η Κρήτη. Άλλα μεγάλα νησιά είναι η Ρόδος, η Μυτι-

λήνη, η Κέρκυρα. Στα νησιά υπάρχουν ωραίες ακρογιαλιές, όμορφες πόλεις και **γραφικά** χωριά.

Η Ελλάδα είναι χώρα **ορεινή**. Έχει πολλά και άγρια βουνά. Τα ψηλά βουνα το χειμώνα είναι χιονισμένα. Το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας είναι ο Όλυμπος. Στα αρχαία χρόνια οι Έλληνες πίστευαν ότι εκεί πάνω ήταν η κατοικία των θεών.

Οι πεδιάδες και τα ποτάμια της Ελλάδας είναι μικρά. Υπάρχουν και αρκετές λίμνες. Στις πεδιάδες και στις πλαγιές των βουνών υπάρχουν ελαιώνες και αμπέλια. Στη χώρα **καλλιεργούνται** πολλά φρούτα και λαχανικά (πορτοκάλια, λεμόνια, μήλα, ντομάτες, μελιτζάνες, αγγούρια, και άλλα). Υπάρχει **βαμβάκι**, καπνός και σιτάρι.

Η Αθήνα, η πρωτεύουσα της Ελλάδας, είναι η πιο μεγάλη και η σημαντικότερη πόλη της χώρας. Άλλες μεγάλες πόλεις είναι η Θεσσαλονίκη, η Πάτρα, τα Γιάννενα και το Ηράκλειο. Στις 13 περιφέρειες του κράτους μένουν περίπου 10 εκατομμύρια κατοίκους. **Το νόμισμα** της Ελλάδας είναι το ευρώ. Η επίσημη γλώσσα είναι τα ελληνικά.

3 Συνέχισε τις προτάσεις.

- Η Ελλάδα, όπως και η Ουκρανία, είναι ...
- Η Ελλάδα γύρω γύρω βρέχεται ...
- Συνορεύει ...
- Έχει πολλά νησιά και ...
- Το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας είναι ...
- Οι πεδιάδες και τα ποτάμια της χώρας είναι ...
- Η πρωτεύουσα της Ελλάδας είναι ...
- Η επίσημη γλώσσα της χώρας είναι ...

Μάθημα 2.**Η γεωγραφική θέση της Ελλάδας**// **Πρόσεξε!** //

ο πιο σημαντικός/οι πιο σημαντικοί   ο σημαντικότερος/οι σημαντικότεροι
 η πιο σημαντική/οι πιο σημαντικές   η σημαντικότερη/οι σημαντικότερες
 το πιο σημαντικό/τα πιο σημαντικά   το σημαντικότερο/τα σημαντικότερα
Η Αθήνα είναι η πιο μεγάλη και η σημαντικότερη πόλη της χώρας.

1 Συμπλήρωσε τα κενά, όπως στο παράδειγμα.

Το πιο ψηλό βουνό της Ελλάδας είναι ο Όλυμπος./Το ψηλότερο βουνό της Ελλάδας είναι ο Όλυμπος.

1. ... νησί της Ελλάδας είναι η Κρήτη (*μεγάλος*).
2. Η πατρίδα μας είναι ... χώρα στον κόσμο (*καλός*).
3. Στο κέντρο του Κιέβου βρίσκονται ... κτίρια της πόλης (*όμορφος*).
4. Το αεροπλάνο είναι ... μεταφορικό μέσο απ'όλα. (*γρήγορος*).
5. Ο Γιώργος είναι ... στην τάξη (*έξυπνος*).
6. Σ'εκείνο το σπίτι μένει ένας από ... ανθρώπους της πόλης μας (*πλούσιος*).

// **Θυμήθου!** //

μεγάλος	μεγαλύτερος
απλός	απλούστερος
κακός	χειρότερος
καλός	καλύτερος
λίγος	λιγότερος
πολύς	περισσότερος

2 Διάβασε.**Τα εθνικά σύμβολα της Ελλάδας**

Η εθνική σημαία είναι ένα **ιερό σύμβολο** της Ελλάδας. **Περιέχει** μπλε και λευκό χρώμα. Το **απέραντο** μπλε είναι το χρώμα της θάλασσας και του ουρανού, ενώ το λευκό σημαίνει χρώμα των κυμάτων. Οι παράλληλες κυανόλευκες λωρίδες συμβολίζουν τους κυματισμούς της θάλασσας. Οι εννέα οριζόντιες ταινίες αντιπροσωπεύουν τις συλλαβές του ιστορικού συνθήματος: Ε-λευ-θε-ρί-α ή θά-να-τος. Ο σταυρός **συμβολίζει** την πίστη των Ελλήνων, τον χριστιανισμό.

Το εθνόσημο είναι το επίσημο έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας. Στη μέση ο κυανός **θυρεός** φέρνει έναν λευκό σταυρό. Το δάφνινο στεφάνι έχει κυκλικό σχήμα και είναι σύμβολο της ειρήνης. Τα φύλλα της δάφνης συμβολίζουν την αθανασία.

Τον εθνικό ύμνο έγραψε ο μεγάλος ποιητής της Ελλάδας ο Διονύσιος Σολωμός. Ο ύμνος αποτελείται από τις δυο πρώτες στροφές του ποιήματος «Ύμνος εις την Ελευθερίαν». Τον **μελοποίησε** ένας μουσικός από την Κέρκυρα ο Νικόλαος Μάντζαρος με **βάση** λαϊκά μοτίβα.

3 Άκουσε και τραγούδησε τον εθνικό ύμνο της Ελλάδας.

<https://cutt.ly/48AqMFp>

1 Διάβασε το κείμενο και μάθε απ'έξω το ποίημα.

Η Ελλάδα δεν είναι μια μεγάλη χώρα, αλλά έχει πολλά μαγευτικά νησιά. Στα πελάγη του Αιγαίου και του Ιονίου υπάρχουν περίπου 6.000 νησιά και νησίδες.

Οι αρχαίοι Έλληνες έλεγαν, ότι ο Δίας μάλωσε με τον θεό της θάλασσας και τον νίκησε.

Οργισμένος τότε ο Ποσειδώνας χτύπησε με δύναμη τη γη με την τριάινά του. Έκοψε μεγάλα κομμάτια και τα πέταξε στη θάλασσα. Έτσι σχηματίστηκαν τα νησιά.

Κάθε νησί έχει τις δικές του φυσικές ομορφιές, αξιοθέατα και θρύλους. Η Κώς είναι η πατρίδα του Ιπποκράτη, του πατέρα της ιατρικής. Στην Κρήτη πριν χιλιάδες χρόνια γεννήθηκε ο μινωικός πολιτισμός. Η Σάμος είναι το νησί απ'όπου καταγόταν ο αρχαίος Πυθαγόρας. Ο Δ. Σολωμός έζησε στη Ζάκυνθο και στην Κέρκυρα και έγραψε πανέμορφους στίχους.

ΦΑΙΝΩ ΚΑΙ ΞΕΦΑΙΝΩ

Είπα να φύγω μακριά
κι όμως δεν βρίσκω γιατριά
νησί μου αγαπημένο
και φαίνω ξεφαίνω.

Πάντα τ'χω στο μυαλό μου
να γυρίσω στο χωριό μου
με τα όνειρά μου μπλέκω
και στο ίδιο μέρος τρέχω.

(Δ. Σολωμός)

// Πρόσεξε! //

Ο ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

ο βορράς – βόρεια – βορειοανατολικά	} του	} μακριά	} από	} ανάμεσα	} σε			
ο νότος – νότια – νοτιοδυτικά								
η ανατολή – ανατολικά – νοτιοανατολικά						της	πάνω	κοντά
η δύση – δυτικά – βορειοδυτικά						του	κάτω	δίπλα
στο κέντρο								

2 Κοίτα τον χάρτη και απάντησε στις ερωτήσεις.

— Πού βρίσκεται η Μύκονος και η Πάρος; Πού είναι τα άλλα νησιά;

Η Μύκονος βρίσκεται βορειοανατολικά της Πάρου και ανάμεσα στη Σίφνο και στη Νάξο.

// Πρόσεξε! //

η Πάρος
της Πάρου
την Πάρο

1 Άκουσε το τραγούδι και πες ποια νησιά αναφέρονται.

<https://cutt.ly/W8Aukhs>

Μάθημα

4.

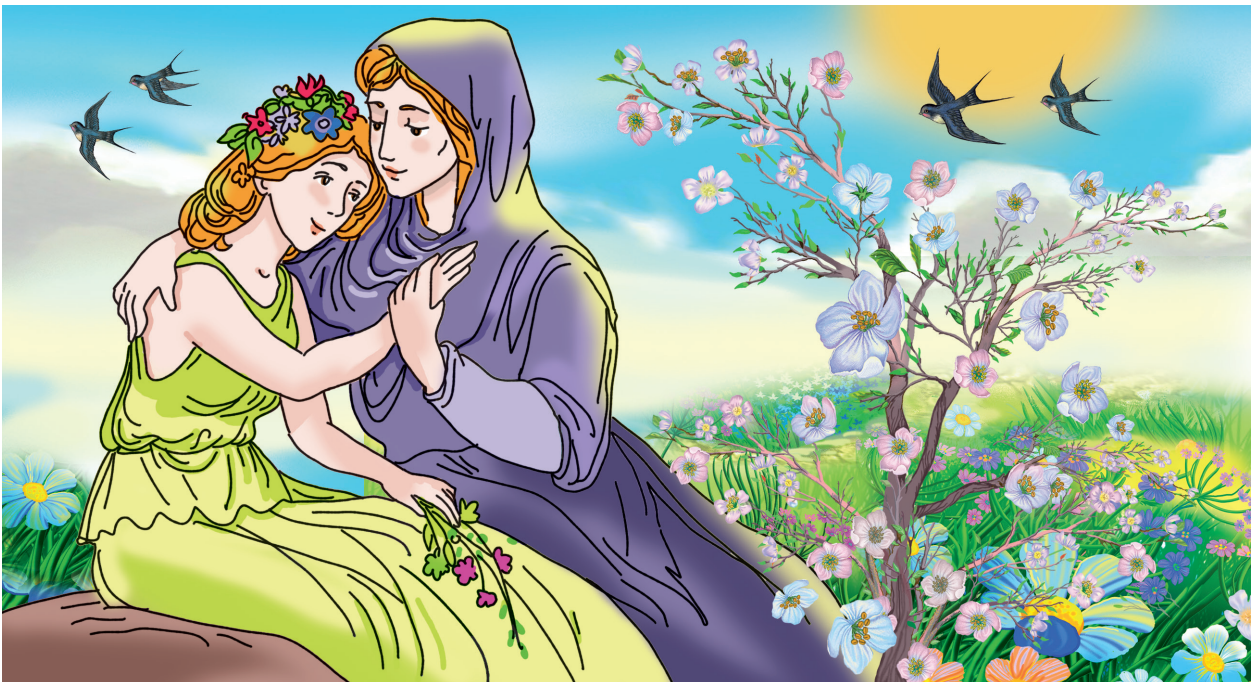
Δήμητρα και Περσεφόνη

① Διάβασε.

Στα πολύ παλιά χρόνια οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να **εξηγήσουν** πώς αλλάζει ο καιρός. Τη μια να έρχεται φθινόπωρο και χειμώνας και την άλλη, άνοιξη και καλοκαίρι. Έφτιαξαν, λοιπόν, τον παρακάτω μύθο:

Δήμητρα και Περσεφόνη

Η Δήμητρα, η Θεά της γεωργίας, είχε μια πολύ όμορφη κόρη που τη **λάτρευε**, την Περσεφόνη. Η Περσεφόνη έβγαινε συχνά στα χωράφια και μάζευε λουλούδια. Μια μέρα την είδε ο Πλούτωνας, ο **βασιλιάς** του Κάτω Κόσμου, και ήθελε να την πάρει γυναίκα του. Αμέσως την **άρπαξε** και την **κατέβασε** στο σκοτεινό του **βασίλειο**. Η θεά Δήμητρα μέρες πολλές έψαχνε παντού και ρωτούσε για την κόρη της, μα κανένας δεν ήξερε να της πει κάτι. Όσοπου ο Ήλιος, που τα έβλεπε όλα, της **φανέρωσε** την αλήθεια. Η Δήμητρα άρχισε να κλαίει μέρα και νύχτα. Τα δάκρυσά της **μάραιναν** τα πάντα πάνω στη γη. Τίποτα πια δε φύτρωνε κι οι άνθρωποι άρχισαν να πεθαίνουν από την πείνα, ώσπου ο Δίας αποφάσισε να σταματήσει το κακό και έδωσε διαταγή. Η Περσεφόνη θα μένει έξι μήνες στον Κάτω Κόσμο και έξι πάνω στη γη. Έτσι, θα είναι όλοι τους ευχαριστημένοι.

Τους μήνες που η Δήμητρα είχε κοντά της την Περσεφόνη, χαμογελούσε και η φύση γέμιζε με λουλούδια και φρούτα. Στη γη τότε **βασίλευαν** η άνοιξη και το καλοκαίρι.

Όταν, όμως, η Περσεφόνη γύριζε στον Κάτω Κόσμο, η Δήμητρα **θρηνούσε...** Τότε έρχονταν το φθινόπωρο και ο χειμώνας. Βροχές και καταιγίδες έπεφταν στη γη.

2 Σωστό ή λάθος;

- Η Δήμητρα ήταν η θεά της γεωργίας.
- Η Αθηνά ήταν η κόρη της Δήμητρας.
- Το βασίλειο του Πλούτωνα ήταν στον Άδη.
- Ο Ήλιος άρπαξε την Περσεφόνη.
- Όταν η Δήμητρα χαμογελούσε, η φύση γέμιζε με λουλούδια και φρούτα.
- Η Περσεφόνη δυο μήνες θα μένει στον Κάτω Κόσμο.
- Όταν θρηνούσε η θεά Δήμητρα, ερχόταν άνοιξη.

3 Πες για τα καιρικά και τα φυσικά φαινόμενα:

Όταν η Περσεφόνη είναι στη γη ...

Όταν η Περσεφόνη είναι στον κάτω κόσμο ...

4 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου και μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

➡ Ποια εποχή έχουμε τώρα;

➡ Εσένα ποια εποχή σου αρέσει περισσότερο και γιατί;

➡ Πες κάτι που σου αρέσει ή δεν σου αρέσει από κάθε εποχή;

5 Παρακολούθησε το κινούμενο σχέδιο και ζωγράφισε τους βασικούς ήρωες.

<https://cutt.ly/C8ArHL9>

Μάθημα 5. Η Αθήνα

1 Διάβασε και απάντησε.

Η Αθήνα: μια μεγαλούπολη

Η Αθήνα είναι η μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας και η πρωτεύουσα της. Εδώ είναι η **Βουλή** των Ελλήνων, ο **Πρόεδρος** της Δημοκρατίας και η Κυβέρνηση. Εδώ βρίσκονται, ακόμα, τα μεγαλύτερα μουσεία, οι πλουσιότερες βιβλιοθήκες, πολλά θέατρα και μνημεία. Οι σπουδαιότερες πλατείες είναι η πλατεία Συντάγματος και η πλατεία Ομονοίας. Στο Σύνταγμα οι **τσολιάδες φρουρούν** το μνημείο του **Άγνωστου Στρατιώτη**.

Παλιότερα η Αθήνα είχε λίγο **πληθυσμό** και ήταν μία από τις ωραιότερες πόλεις του κόσμου. Τα τελευταία χρόνια ο πληθυσμός **αυξάνεται** συνέχεια. Πολλοί άνθρωποι αφήνουν τα χωριά τους και έρχονται στην Αθήνα για δουλειά. Σήμερα η Αθήνα είναι το πολιτιστικό και το **πνευματικό** κέντρο της χώρας.

Πρώτα η Αθήνα λεγόταν Κεκροπία από το όνομα του πρώτου βασιλιά της Κεκροπια. Κάποτε οι θεοί θέλησαν να **αναλάβουν** την προστασία των πόλεων. Η Αθηνά και ο Ποσειδώνας **φιλονίκησαν** για το ποιος θα προστατεύει την πόλη της Αθήνας. Ο αγώνας άρχισε. Πρώτος ο Ποσειδώνας χτύπησε με την τρίαινά του το βράχο και ξεπετάχτηκε ένα άγριο άλογο. Μετά ήρθε η σειρά της Αθηνάς. Χτύπησε το βράχο και ένα μικρό φυτό ελιάς **ξεπετάχτηκε** γεμάτο με καρπούς. Το δώρο της Αθηνάς θεωρήθηκε πιο χρήσιμο κι από τότε η πόλη ονομάστηκε η Αθήνα.

Ερωτήσεις:

- Ποια πόλη είναι η πρωτεύουσα της Ελλάδας;
- Ποιες πλατείες της πόλης είναι οι σπουδαιότερες;
- Γιατί ο πληθυσμός της πρωτεύουσας αυξάνεται συνέχεια;
- Τι είναι η Αθήνα σήμερα για την Ελλάδα;
- Πώς λεγόταν πρώτα η Αθήνα;

2 Γνώρισε τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου.

ΔΙΑΣ: πατέρας των θεών

ΑΘΗΝΑ: θεά της σοφίας

ΔΗΜΗΤΡΑ: θεά της γεωργίας

ΑΡΗΣ: θεός του πολέμου

ΗΦΑΙΣΤΟΣ: θεός της φωτιάς

ΕΣΤΙΑ: θεά του σπιτιού

ΗΡΑ: θεά του γάμου και της οικογένειας

ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ: θεός της θάλασσας

ΑΡΤΕΜΗ: θεά των ζώων και του κυνηγιού

ΑΠΟΛΩΝΑΣ: θεός του φωτός και της μουσικής

ΑΦΡΟΔΙΤΗ: θεά της ομορφιάς

ΕΡΜΗΣ: θεός του εμπορίου και αγγελιοφόρος των θεών

3 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου και μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

— Ποια θεά προστάτευε την γεωργία;

— Η θεά Δήμητρα.

— ...

Μάθημα 6.

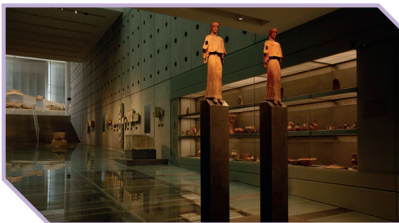
Η Αθήνα

1 Βρες τι σημαίνουν οι παρακάτω λέξεις.

τα αξιοθέατα
το σύνορο
το κράτος
η παραλία
η πρωτεύουσα

για γραμμή που χωρίζει δύο κράτη
τα ενδιαφέροντα μνημεία
η πιο μεγάλη και η πιο σπουδαιότερη πόλη του κράτους
η χώρα
ένα κομμάτι **ξηράς** που βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα

2 Κοίταξε τις φωτογραφίες και αντιστοίχισε τα πιο γνωστά αξιοθέατα της Αθήνας.

- Ακρόπολη
- Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο
- Μουσείο Ακρόπολης
- Πλάκα
- Παρθενώνας
- Εθνικός Κήπος

3 Διάλεξε τις λέξεις και συνέχισε τις προτάσεις.

η Ελλάδα, η Ιταλία, η Ουκρανία, η Αθήνα, το Κίεβο, το Παρίσι, το Λονδίνο, η Αγγλία, η Ρώμη, η Γαλλία, η Αμερική, η Τουρκία, η Νέα Υόρκη, η Κωνσταντινούπολη

Η Ακρόπολη είναι το πιο γνωστό/το γνωστότερο μνημείο-σύμβολο της Ελλάδας και της Αθήνας.

Το Κολοσσαίο ...

Η Λαύρα των Σπηλαίων ...

Το Άγαλμα της Ελευθερίας ...

Το Μπιγκ Μπεν ...

Ο Πύργος του Άιφελ ...

Η Αγία Σοφία ...

4 Κάνε μια λίστα.

Ρώτησε για την πιο αγαπημένη χώρα και την πιο αγαπημένη πόλη τους συμμαθητές/ τις συμμαθήτριες, τους γονείς, τα αδέρφια, τους φίλους/ τις φίλες σου.

Η πιο αγαπημένη χώρα

Η πιο αγαπημένη πόλη

...

...

Μάθημα 7.**Χριστός Ανέστη, Χρόνια Πολλά!****1** Διάβασε.**Πάσχα**

Το Πάσχα είναι η πιο σημαντική γιορτή του έτους στην Ελλάδα. Πέφτει συνήθως μέσα στον Απρίλιο.

Ειρήνη: Α, έφτασε ο Απρίλης! Κοσμά, για να δούμε σε πόσες μέρες έρχονται τα ξαδέρφια μας.

Κοσμάς: Μαμά, σε 10 μέρες έρχονται τα ξαδέρφια μας.

Μαμά: Το ξέρω, Κοσμά, γιατί κι εγώ μετρώ τις μέρες.

Θα έχω κι εγώ παρέα τη θεία.

Ειρήνη: Φέτος το Πάσχα θα **βάψουμε** αβγά, μαμά;

Μαμά: Βέβαια, Ειρήνη. Τη Μεγάλη Πέμπτη το πρωί.

Κοσμάς: Ευτυχώς ο κήπος μας έχει πολλά λουλούδια.

Θα τα κόψουμε για τον Επιτάφιο.

Ειρήνη: Πότε θα στολίσουμε τον Επιτάφιο;

Πατέρας: Μικρούλα μου, ακόμα δεν έμαθες ότι τον Επιτάφιο τον στολίζουμε την Μεγάλη Παρασκευή;

Ειρήνη: Ναι, ναι, το θυμήθηκα. Μαμά, θα πάμε στην εκκλησία όλοι μαζί με τη θεία και τα ξαδέρφια;

Μαμά: Ναι, Ειρήνη, το Μεγάλο Σάββατο είναι γιορτή της **Ανάστασης**. Αργά το βράδυ όλοι μαζί θα πάμε στην εκκλησία για να **παρακολουθήσουμε** την μεγάλη **λειτουργία** της Ανάστασης.

Πατέρας: Την ημέρα της Κυριακής θα μαζευτούμε όλοι στο πασχαλινό τραπέζι. Και εγώ θα φροντίσω για να ψήσουμε το αρνί στη σούβλα.

Κοσμάς: Θα περάσουμε υπέροχα! Η θεία και τα ξαδέρφια θα θυμηθούν την πατρίδα.

Η Κυριακή του Πάσχα για τους Έλληνες είναι η μεγάλη γιορτή της **Λαμπρής**. Όλες οι οικογένειες με τους συγγενείς και με τους φίλους τους διασκεδάζουν, τραγουδούν και χορεύουν.

Παντού ακούγεται: **Χριστός Ανέστη! Αληθώς Ανέστη!**

2 Συνέχισε και βάλε τις προτάσεις στη σωστή σειρά.**Από τη Μεγάλη Πέμπτη ως την Ανάσταση**

1. Τα μεσάνυχτα γίνεται ...
2. Τη Μεγάλη Πέμπτη οι νοικοκυρές ...
3. Το Σάββατο αργά το βράδυ ο κόσμος ...
4. Την ημέρα της Κυριακής όλοι ...
5. Την Μεγάλη Παρασκευή τα κορίτσια στολίζουν ...

3 Παρακολούθησε το κινούμενο σχέδιο και πες τι είναι το Πάσχα και τι κάνουμε το Πάσχα;

<https://cutt.ly/S8AhQwg>

Μάθημα 8.

Επανάληψη

1 Διάβασε και απάντησε.

Η Ελλάδα σε 12 ερωτήσεις.

- Πού βρίσκεται η Ελλάδα;
- Πόσος είναι ο πληθυσμός της Ελλάδας;
- Σε πόσες περιφέρειες χωρίζεται η Ελλάδα;
- Ποιες είναι οι πέντε μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας;
- Ποια είναι τα χρώματα της ελληνικής σημαίας;
- Ποια είναι τα κυριότερα προϊόντα της Ελλάδας;
- Ποιο είναι το νόμισμα της Ελλάδας;
- Σε ποια πόλη της Ελλάδας βρίσκεται η Ακρόπολη με τον Παρθενώνα;
- Από πού πήρε το όνομά της η Αθήνα;
- Ποιος μεγάλος ποιητής έγραψε τον Εθνικό Ύμνο των Ελλήνων;
- Ποια είναι η κυριότερη θρησκεία της Ελλάδας;
- Ποια μεγάλα ελληνικά νησιά ξέρεις;

2 Πες τα παραθετικά των επιθέτων, όπως στο παράδειγμα.

γνωστά, σπουδαίες, πλούσιες, ωραίο, αρχαίοι, μεγάλα, σημαντική, πολλά, καλός, κακό

Θετικός βαθμός
μικρός

Συγκριτικός βαθμός πιο
μικρός ή μικρότερος

Υπερθετικός βαθμός ο πιο
μικρός ή ο μικρότερος

...

...

...

3 Προσπάθησε να αναγνωρίσεις στην εικόνα τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου.

4 Διάβασε και αναγνώρισε.

Ποια είναι;

- Είναι η κόρη του Δία.
- Γεννήθηκε από το κεφάλι του Δία.
- Έχτισαν τον Παρθενώνα προς τιμή της.
- Νίκησε τον άλλο θεό που είναι ο θεός της θάλασσας.
- Ο Φειδίας έφτιαξε ένα άγαλμα αφιερωμένο σε αυτήν.
- Έχει ωραίο κράνος. Το όπλο της είναι το δόρυ κι η ασπίδα.
- Είναι η θεά της ... και την λένε ...

Ενότητα 7. Ταξίδια. Εκδρομές

Μάθημα 1. Τα όνειρα των παιδιών

1 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

- Έχεις όνειρα; Ποια είναι;
- Σου αρέσει να ταξιδεύεις; Γιατί;
- Ποια μέσα μεταφοράς προτιμάς;
- Τι παίρνεις μαζί σου όταν κάνεις εκδρομές;
- Με ποιον σου αρέσει να ταξιδεύεις;
- Σε ποιες χώρες και πόλεις έχεις πάει και που θα ήθελες να ταξιδέψεις;

2 Διάβασε και ταίριασε.

Λατρεύω τα ταξίδια στο **εξωτερικό**. Βλέπω αξιοθέατα και **δοκιμάζω** διαφορετική κουζίνα. Αυτό το καλοκαίρι θέλω να πετάξω με το αεροπλάνο.

Προτιμώ να ταξιδεύω με τρένο. Κάθομαι στη θέση μου κοντά στο παράθυρο και **απολαμβάνω** το ταξίδι: βλέπω τα χωριά και τις πόλεις, τα δάση και τα ποτάμια και άλλα. Το όνειρό μου είναι να ταξιδέψω με αερόστατο.

Τα ταξίδια μου μαθαίνουν πόσο σημαντικό είναι να κάνω φίλους. Γι'αυτό προτιμώ να ταξιδεύω με το λεωφορείο. Εκεί πάντα έχω καλή παρέα. Την επόμενη φορά θέλω να ταξιδέψω με το πλοίο, μου αρέσει πολύ η θάλασσα.

Σε κάθε ταξίδι ή εκδρομή παίρνουμε μαζί πολλά πράγματα. Ο μπαμπάς μου έχει μεγάλο αυτοκίνητο που προσφέρει **ασφαλή** και άνετα ταξίδια. Δε θέλω να πηγαίνω με κάποιο άλλο μέσο μεταφοράς.

3 Ένωσε τις συλλαβές και διάβασε.

ξί τα δι
εκ μή δρο
ρο αε νο πλά

ρα χώ
βα τσα λί
λα θά σσα

δό πο ρο σφαι
α ο ξι α θέ τα
της χάρ

4 Ώρα για χειροτεχνία. «Το όνειρό μου».

Μάθημα 2.

Μέσα μεταφοράς

1 Κοίτα, άκου και επανάλαβε.

Μεταφορικά μέσα της θάλασσας

βάρκα

πλοίο

υποβρύχιο

Μεταφορικά μέσα του αέρα

αεροπλάνο

ελικόπτερο

αερόστατο

Μεταφορικά μέσα της ξηράς

ποδήλατο

λεωφορείο

τρένο

ταξί

αυτοκίνητο

τραμ

τρόλεϊ

μηχανή

φορτηγό

2 Διάλεξε το σωστό.

1. Μετά το σχολείο κάνουμε ... στο πάρκο. (μηχανή, βάρκα, ταξί)
2. Σήμερα είδα ... στον ουρανό. (αεροπλάνο, πλοίο, τραμ)
3. Ο Άλεξ πάντα πηγαίνει με το ... στην πόλη. (ελικόπτερο, υποβρύχιο, τρόλεϊ)
4. Ο παππούς μου οδηγάει το ... πολύ καλά. (φορτηγό, μηχανή, βάρκα)
5. Προσέχω τα ... στο δρόμο. (αεροπλάνα, αυτοκίνητα, πλοίο)
6. Η δασκάλα μας μένει μακριά και πηγαίνει στο σχολείο με το ... (αεροπλάνο, πλοίο, λεωφορείο)
7. Οι ψαράδες χρησιμοποιούν ... για το ψάρεμα. (αερόστατο, βάρκα, αυτοκίνητο)
8. Το ... μπορεί να ανεβαίνει ψηλά στον ουρανό. (αερόστατο, τρένο, υποβρύχιο)

3 Ας παίξουμε. Φτιάξε το παζλ. Σχημάτισε την μικρή ιστορία.

<https://cutt.ly/S8AYONf>

<https://cutt.ly/C8AYFTf>

<https://cutt.ly/M8AYLIR>

Μάθημα 3. Εκδρομή στο χωριό

1 Διάβασε και συμπλήρωσε τα κενά.

σπίτι δωμάτιο πρόταση χάρομαι εκδρομή απόγευμα τρένο ξενοδοχείο

Λίζα: Αυτό το Σαββατοκύριακο θα πάμε ... με τους φίλους μου, θέλεις να έρθεις;

Μαρίνα: Πού θα πάτε;

Λίζα: Ένας φίλος μου είναι μέλος στη χορευτική ομάδα. Αυτό το Σαββατοκύριακο θα πάρουν μέρος σε μια γιορτή, σε ένα χωριό κοντά στη θάλασσα.

Μαρίνα: Πολύ ωραίο! Πες μου λεπτομέρειες.

Λίζα: Θα ξεκινήσουμε νωρίς το Σάββατο το πρωί και θα ταξιδέψουμε με ... Το τρένο φεύγει στις οκτώ και κάνει σχεδόν δύο ώρες να φτάσει. Το ... μας είναι στο κέντρο του χωριού.

Μαρίνα: Δεν χρειάζεται να κλείσω ...;

Λίζα: Μπορούμε να μείνουμε μαζί σε ένα δωμάτιο αν θέλεις.

Μαρίνα: Η γιορτή πότε είναι;

Λίζα: Η γιορτή ξεκινάει το ...

Μαρίνα: Τέλεια! Πότε θα γυρίσουμε;

Λίζα: Θα γυρίσουμε πάλι με τρένο το απόγευμα. Μέχρι το βράδυ θα είμαστε ...

Μαρίνα: Μια χαρά. Ανυπομονώ!

Λίζα: Θα σε πάρω τηλέφωνο αύριο.

Μαρίνα: Εντάξει, Λίζα μου. Ευχαριστώ πολύ για την ...!

Λίζα: ... πολύ που θα έρθεις!

2 Σωστό ή λάθος;

- Το χωριό που θα πάνε είναι κοντά στη θάλασσα.
- Το τρένο φτάνει στο χωριό στις 2 το μεσημέρι.
- Η γιορτή είναι την Κυριακή.
- Θα γυρίσουν με τρένο.
- Θα γυρίσουν την Κυριακή το βράδυ.

// Θυμήσου - Πού; //

κοντά στο	απέναντι από	πάνω στο	δεξιά από
γύρω στο	κάτω από	πίσω από	αριστερά από
έξω από	μακριά από	μπροστά από	μέσα στο

3 Βρες τα τοπικά επιρρήματα (είναι 12).

Π	Ι	Σ	Ο	Ε	Ξ	Ο	Γ	Η	Ρ	Ω	Μ	Ε	Σ	Δ
Κ	Π	Ι	Σ	Ω	Ε	Σ	Υ	Α	Ζ	Ε	Ξ	Ω	Α	Ε
Ο	Ο	Κ	Α	Τ	Ω	Ω	Ρ	Μ	Τ	Υ	Θ	Θ	Π	Ξ
Ν	Τ	Μ	Α	Κ	Ρ	Η	Ω	Α	Τ	Ω	Δ	Σ	Ε	Ι
Τ	Ε	Σ	Η	Μ	Ε	Ρ	Α	Κ	Μ	Π	Π	Ε	Ν	Α
Α	Α	Θ	Ρ	Ι	Ο	Η	Ξ	Ρ	Ε	Ι	Α	Τ	Α	Η
Α	Ρ	Ι	Σ	Τ	Ε	Ρ	Α	Ι	Σ	Σ	Ν	Υ	Ν	Γ
Ζ	Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Α	Α	Φ	Ω	Γ	Τ	Φ
Α	Μ	Π	Ρ	Ο	Σ	Τ	Α	Κ	Ω	Ν	Τ	Α	Ι	Δ

Μάθημα

4.

Προετοιμασία για ταξίδια

1) Διάβασε και βάλε στη σωστή σειρά.

Άλεξ: Κατάλαβα. Τώρα θα ακούσω την πρόγνωση του καιρού.

Άλεξ: Πάω στο **αεροδρόμιο**. Θα ταξιδέψω στην Ελλάδα για δύο εβδομάδες.

Γρηγόρης: Καλά κάνεις, ωραία. Το ταξίδι ξεκινάει από τη στιγμή που το σχεδιάζεις, από τη στιγμή που βάζεις το πρώτο ρούχο στη βαλίτσα... Το ξέρεις αυτό;

Γρηγόρης: Γιατί ετοιμάζεις βαλίτσα;

Γρηγόρης: Πρώτα από όλα κλείνω τα εισιτήριά μου. Τα αγοράζω στο αεροδρόμιο ή με τηλέφωνο. Και κάνω την κράτησή μου στο ξενοδοχείο της επιλογής μου.

Γρηγόρης: Ναι, βέβαια. Καλό ταξίδι! Καλά να περάσεις!

Άλεξ: Ναι, το έκανα.

Γρηγόρης: Μετά γράφω ένα πρόγραμμα, ένα πλάνο για τις μέρες των διακοπών. Κάποια μουσεία, αξιοθέατα, παραλίες και άλλα.

Άλεξ: Πρώτα τι κάνεις αν θέλεις να πας στο εξωτερικό;

Γρηγόρης: Βάζω στην βαλίτσα τα ρούχα που χρειάζομαι στο ταξίδι μου. Πριν βλέπω το δελτίο καιρού. Και σε μια άλλη μικρή τσάντα βάζω ένα πορτοφόλι με το **διαβατήριο**, την **ταυτότητα** και τα εισιτήρια.

Άλεξ: Καλή ιδέα. Ευχαριστώ.

2) Βάλε τις παρακάτω προτάσεις στο πληθυντικό αριθμό.

1. Θα ταξιδέψω στην Ελλάδα για δύο εβδομάδες.

2. Βάζω στην βαλίτσα τα ρούχα που χρειάζομαι στο ταξίδι μου.

3. Τώρα θα ακούσω την πρόγνωση του καιρού.

4. Πάω στο αεροδρόμιο.

5. Και σε μια άλλη μικρή τσάντα βάζω ένα πορτοφόλι με το διαβατήριο, την ταυτότητα και τα εισιτήρια.

3) Κοίτα τις εικόνες και φτιάξε την ιστορία στο μελλοντικό χρόνο.

4) Ώρα για χειροτεχνία. «Το ταξίδι μου». Σχέδιασε το πρόγραμμα.

Μάθημα 5.**Μου αρέσει να ταξιδεύω****1 Διάβασε.**

Πολλοί άνθρωποι απολαμβάνουν τα ταξίδια. Επισκέπτονται άλλες πόλεις και χώρες, γνωρίζουν νέους πολιτισμούς και παραδόσεις και κάνουν φίλους σε όλο τον κόσμο.

Υπάρχουν πολλά μέσα μεταφοράς: τρένα, αεροπλάνα, πλοία και αυτοκίνητα. Μερικοί άνθρωποι κάνουν ταξίδια με ποδήλατο ή με τα πόδια.

Μου αρέσουν πολύ τα ταξίδια. Φέρνουν νέες **αναμνήσεις** και κάνουν τη ζωή πιο φωτεινή. Το αγαπημένο μου μέσο μεταφοράς είναι το τρένο. Το αεροπλάνο είναι πολύ γρήγορο. Αλλά όταν ταξιδεύετε με το τρένο, μπορείτε να νιώσετε το δρόμο. Μου αρέσει ο **ήχος** των **τροχών**. Στο τρένο, συνήθως κάθομαι δίπλα στο παράθυρο.

Δεν έχω αγαπημένες χώρες. Κατά τη γνώμη μου, όλες οι χώρες είναι διάφορες. Επισκέφτηκα την Πολωνία, την **Τσεχία**, τη **Φινλανδία**, τη **Δανία** και τη **Νορβηγία**. Η τελευταία μου άρεσε περισσότερο από όλες. Η Νορβηγία είναι μια χώρα με φανταστική φύση. Επίσης, μου αρέσει να ταξιδεύω σε άλλες ουκρανικές πόλεις, όπως για παράδειγμα το Λβιβ, την Οδησό, το Κίεβο ή το Χάρκοβο. Έκανα και ένα ταξίδι στο βουνό Γοβέρλα. Είχα πολλές φωτεινές αναμνήσεις. Νομίζω ότι οι αναμνήσεις είναι το πιο σημαντικό κομμάτι κάθε ταξιδιού.

Οι **ταξιδιώτες** είναι πολύ ενδιαφέροντες άνθρωποι. Έχουν πάντα ιστορίες να πουν και φωτογραφίες να δείξουν. Έχω φίλους που ταξιδεύουν πολύ και παρακολουθώ, επίσης, τηλεοπτικά προγράμματα για ταξίδια. Χάρη σε αυτούς γνωρίζω πολλά ενδιαφέροντα γεγονότα.

2 Σωστό ή λάθος;

- Πολλοί άνθρωποι απολαμβάνουν τα τραγούδια.
- Το αγαπημένο μου μέσο μεταφοράς είναι το τρένο.
- Δεν έχω αγαπημένες πόλεις.
- Επισκέφτηκα την Πολωνία, την Ελλάδα, τη Φινλανδία, τη Δανία και τη Νορβηγία.
- Νομίζω ότι οι αναμνήσεις είναι το πιο σημαντικό κομμάτι κάθε ταξιδιού.
- Παρακολουθώ τηλεοπτικά προγράμματα για ζώα.

3 Βρες και κύκλωσε την περιττή λέξη.

ταξίδια	εντυπώσεις	χώρες	ιστορίες	εισιτήρια
Πολωνία	Χάρκοβο	Φινλανδία	Ελλάδα	Ουκρανία
τρένα	αεροπλάνα	πλοία	παράθυρα	αυτοκίνητα
χώρες	γεγονότα	πόλεις	βουνά	χωριά
επισκέπτομαι	φωτογραφίζω	πηγαίνω	ταξιδεύω	παρακολουθώ

4 Μίλησε με τον διπλανό / τη διπλανή σου.

- ➡ Τι φέρνουν τα ταξίδια στους ανθρώπους;
- ➡ Τι ξέρεις για τα ταξίδια στο εξωτερικό;
- ➡ Έχεις αγαπημένες πόλεις ή χώρες; Γιατί;
- ➡ Εσύ παρακολουθείς τηλεοπτικά προγράμματα για ταξίδια;

Μάθημα 6. Κατασκήνωση

1 Κάντε τον διαλόγο με τον διπλανό / τη διπλανή σου χρησιμοποιώντας τις παρακάτω φράσεις.

Γινόμαστε **υπεύθυνοι**
Γινόμαστε ανεξάρτητοι
Συνεργαζόμαστε

Καλή ξεκούραση!
Πάρτι γνωριμίας
Θεατρική παράσταση

2 Κοίτα τις εικόνες και πες τι κάνετε και τι δεν κάνετε στην κατασκήνωση.

3 Σημπλήρωσε τα κενά και πες.

Τώρα
παίζω
...
...
...
κάνετε
...

Χτες όλο το βράδυ
...
έτρεχαν
...
έβλεπες
...
...

Άυριο όλη τη μέρα
...
...
θα χορεύουμε
...
...
θα τρώει

4 Ζωγράφισε τη βαλίτσα με τα πράγματα που θα πάρεις μαζί σου στην κατασκήνωση.

Μάθημα 7. Επανάληψη

- 1) Ανακάλυψε και διόρθωσε τα λάθη.
- Υπάρχουν λίγα μέσα μεταφοράς: τρένα, αεροπλάνα, πλοία και αυτοκίνητα.
  - Τα μεταφορικά μέσα του αέρα είναι βάρκα, πλοίο και υποβρύχιο.
  - Στο τέλος του ταξιδιού κλείνω τα εισιτήριά μου.
  - Βάζω στην βαλίτσα πάντα ένα πορτοφόλι με το διαβατήριο, την ταυτότητα και τα εισιτήρια.
  - Βάζω στην βαλίτσα όλα τα ρούχα που έχω και δεν βλέπω το δελτίο καιρού.
  - Οι ταξιδιώτες είναι πολύ όμορφοι άνθρωποι.

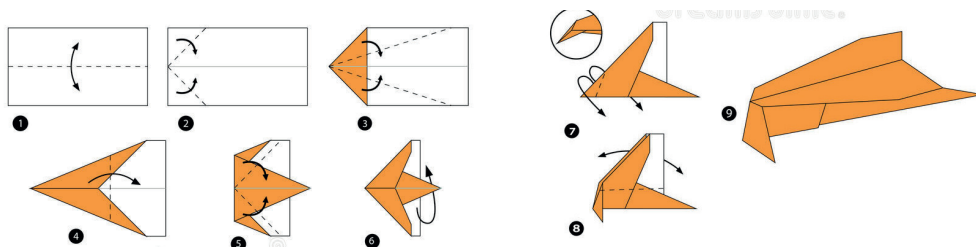
- 2) Βάλε στη σειρά τις συλλαβές, βρες την περιττή λέξη και πες.

ξω ε ρι τε κό   ξί τα δι   ξο ε χή   ε ρο α νο πλά
 κα βάρ   ο πλοί   υ βρύ πο χιο   λα θά σα
 το πορ φό λι   τή βα δια ριο   τό τη ταυ τα   σι ρια ει τή
 λί τσα βα   ρού χα   κα σά   ντα τσά
 λαν Φιν δία   κρα Ου νία   το χρο Πρω νία   γγα Ου ρία
 σώ Χερ να   Ζι μιρ τό   Α να θή   πρό Ντνι

- 3) Πες τι άλλαξε.

- 4) Ώρα για χειροτεχνία. «Χάρτινα αεροπλανάκια».

Ενότητα 8. Επαναληψη

Μάθημα

1.

Το σχολείο μας

1. Διάβασε και απάντησε στις ερωτήσεις.

Το Σχολείο μας, το 8ο Δημοτικό Σταυρούπολης είναι πολύ μεγάλο. Έχει 14 αίθουσες για μάθημα. Κάθε τάξη έχει περίπου 15 μαθητές και μαθήτριες. Έχει και μία μεγάλη βιβλιοθήκη με πάρα πολλά βιβλία. Όλα τα παιδιά μπορούν να πάρουν βιβλία από τη βιβλιοθήκη και να τα διαβάσουν για λίγες μέρες στο σπίτι τους. Μπορούν, δηλαδή, να τα δανειστούν. Το σχολείο μας έχει και μια αίθουσα με ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Εκεί μπαίνουμε μόνο με το δάσκαλο ή τη δασκάλα μας. Σ' αυτή την αίθουσα μπαίνουμε για μάθημα 2 φορές τη βδομάδα. Υπάρχει ακόμη και μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Στην αίθουσα αυτή γίνονται διάφορες εκδηλώσεις, χοροί, ενώ κάνουμε και γυμναστική. Τέλος, υπάρχουν και τα γραφεία των δασκάλων και της διευθύντριας. Στο διάλειμμα τρώμε κάτι από το κυλικείο και παίζουμε στην αυλή.

- 1) Πόσο μεγάλο είναι το σχολείο;
- 2) Ποιοι είναι οι χώροι του σχολείου;
- 3) Τι κάνουν συνήθως στην αίθουσα πολλαπλών χρήσεων;
- 4) Τι κάνουν παιδιά στο διάλειμμα;

2. Ξανάγραψε τις προτάσεις στον Παρατατικό και Αόριστο.

1. Μαθαίνω τις ξένες γλώσσες.	10. Κρατώ την τάξη καθαρή και πετώ τα σκουπίδια στον κάδο.
2. Διαβάζετε τα μαθήματα.	11. Λέτε «παρακαλώ» όταν ζητάτε ή θέλετε κάτι από τον δάσκαλο ή τους συμμαθητές σας και «ευχαριστώ» όταν σας το δίνουν;
3. Ο Μαρίνος βγαίνει έξω.	12. Ζητάνε την άδεια του δασκάλου για να βγούνε από την τάξη.
4. Τι λέει η δασκάλα;	13. Μένω μακριά από άσχημες λέξεις, βρισιές και τσακωμούς.
5. Πάμε στο φροντιστήριο.	
6. Τρως το μεσημεριανό σου;	
7. Βγαίνω έξω.	
8. Μπαίνουμε στην τάξη χωρίς να τρέχουμε.	
9. Δεν παίρνεις και δεν πετάς το φαγητό των συμμαθητών σου;	

3. Πες μας κάτι...

1. Πες τι κάνεις κάθε μέρα από το πρωί που ξυπνάς μέχρι να πας στο σχολείο σου.	6. Πες για το αγαπημένο σου σχολικό μάθημα.
2. Πες για το σχολείο σου.	7. Σου αρέσουν οι σπουδές από το σπίτι; Γιατί;
3. Πες για το σχολικό έτος στην Ελλάδα ή στην Κύπρο.	8. Ξέρεις τους κανόνες του σχολείου; Πες τους.
4. Πες για το σχολικό έτος στην Ουκρανία.	9. Ξέρεις τους κανόνες της τάξης; Πες μας μερικούς.
5. Τι κάνεις συνήθως στο σχολείο;	10. Τι κάνεις συνήθως μετά το σχολείο;

Μάθημα 2.**Εγώ, η οικογένειά μου και οι φίλοι μου****1 Παίξτε.**

Στο παιχνίδι παίρνουν μέρος δύο ομάδες, Τα παιδιά από την πρώτη ομάδα κάνουν ερωτήσεις και τα παιδιά από την δεύτερη ομάδα απαντάνε.

Για παράδειγμα:

- Είναι γυναίκα;
- Όχι.
- Είναι άντρας;
- Ναι.
- Είναι Ουκρανός ή ξένος;
- Ρωτάς μόνο ένα πράγμα, όχι δύο.
- Εντάξει, είναι Ουκρανός;
- Ναι, είναι Ουκρανός.
- Είναι τραγουδιστής;
- Όχι.

- Μήπως είναι αθλητής;
- Ναι, μπράβο! Είναι αθλητής.
- Παίζει ποδόσφαιρο;
- Ναι, είναι ποδοσφαιριστής.
- Μήπως είναι ο Αντρίϊ Σεβτσένκο;
- Μπράβο! Αυτός είναι!

2 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

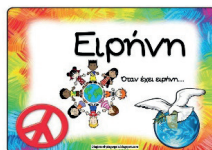
Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου και μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

- Η οικογένειά σου είναι μεγάλη; Από πόσα άτομα αποτελείται;
- Ποια είναι τα μέλη της οικογένειάς σου;
- Τι δουλειά κάνουν οι γονείς σου;
- Ποιες δουλειές του σπιτιού κάνουν οι γονείς σου και ποιες εσύ;
- Τι κάνετε συνήθως το βράδυ, όταν μαζεύεστε όλοι στο σπίτι;
- Τι σκέφτεσαι για τα παιδιά που δεν έχουν οικογένεια ή μπορεί να μένουν στην χώρα που έχει πόλεμο;
- Θέλεις να κάνεις μια ευχή γι'αυτά τα παιδιά;

3 Διάβασε το απόσπασμα από το ποίημα «Ειρήνη».

Τ' όνειρο του παιδιού είναι ή ειρήνη
 Τ' όνειρο της μάνας είναι ή ειρήνη
 Τα λόγια της αγάπης κάτω απ' τα δέντρα
 είναι ή ειρήνη.

Γιάννης Ρίτσος

4 Ώρα για χειροτεχνία. Τι είναι πόλεμος; Τι είναι Ειρήνη;

1 Ένωσε τις φράσεις και πες.

1. Ο Νίκος πήγε στο ζαχαροπλαστείο	α) από το βιβλιοπωλείο.
2. Η Άννα θα πάει στο φούρνο	β) πουλάει μοντέρνα παπούτσια.
3. Θα αγοράσω ένα καινούριο περιοδικό	γ) να αγοράσει μια τούρτα και ένα κέικ.
4. Ένας πωλητής υποδημάτων	δ) να πάρει φρέσκο ψωμί.
5. Η κυρία Νικολάου πήρε ένα σιρόπι	ε) πουλάνε έτοιμα ρούχα.
6. Τα καταστήματα ενδυμάτων	στ) από το κοντινό φαρμακείο.

2 Πες μας πού προτιμάς να τρως; Γιατί;

- στο σπίτι
- στο φαστφουντάδικο
- στην πιτσαρία
- στην ταβέρνα
- στο κυλικείο του σχολείου
- στο εστιατόριο
- στο σουβλατζίδικο

3 Συμπλήρωσε τη συνταγή με τις κατάλληλες λέξεις.

προσθέτω, ρίχνω, βράζω, προσθέτω, βράζω, βάζω, ανακατεύω, βάζω

Η φασολάδα

Υλικά

- ✓ μισό κιλό φασόλια ξερά
- ✓ 4 καρότα
- ✓ 1 σέλινο
- ✓ 2 κρεμμύδια κομμένα
- ✓ 1 κούπα ντοματοχυμό
- ✓ 1 κούπα λάδι
- ✓ αλάτι, πιπέρι, νερό

Εκτέλεση

... τα φασόλια από το προηγούμενο βράδυ στο νερό.

Τα ... για πέντε λεπτά και αφήνω για όλη την νύχτα.

Την επόμενη μέρα ... όλα τα υπόλοιπα υλικά ψιλοκομμένα (τα καρότα, το σέλινο, το κρεμμύδι) και τα ... καλά.

... και άλλο νερό στην κατσόλα να σκεπάσει καλά όλα τα υλικά.

... τον ντοματοχυμό, το λάδι και ... αλατοπίπερο.

... τη φασολάδα μέχρι να μαλακώσουν όλα τα υλικά.

Καλή όρεξη!

4 Ζωγράφισε ένα από τα αγαπημένα σου φαγητά. Ποια υλικά έχει;

Μάθημα 4. Αθλητισμός

1 Μίλησε με τον διπλανό / τη διπλανή σου.

- Τι ξέρεις για την υγεία;
- Ποια είναι η σωστή οργάνωση της ημέρας;
- Τι πρέπει να κάνουμε για να αποφεύγουμε τα μικρόβια;
- Ποιες καλές συνήθειες έχεις;
- Πόσο νερό πίνεις την ημέρα;
- Τι ξέρεις για τους κανόνες προσωπικής υγιεινής;
- Ασχολείσαι με κάποιο άθλημα;
- Εσύ ποια χειμωνιάτικα αθλήματα ξέρεις;

2 Συνέχισε τις προτάσεις.

Πετώ τη χρησιμοποιημένη μάσκα μου ...

Τα μικρόβια μας κάνουν ...

Στο γήπεδο τα παιδιά ...

Ο άνθρωπος που γυμνάζεται ...

Καλοκαιρινά αθλήματα είναι ...

Η Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού γιορτάζεται ...

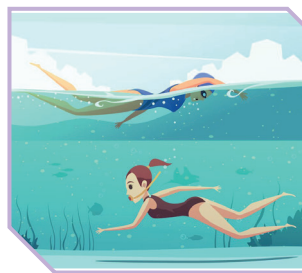
Όταν κάνουμε ποδήλατο, γυμνάζεται ...

3 Διάλεξε το σωστό.

1. Η κολύμβηση είναι *(ατομικό, ατομική, ατομικά)* άθλημα.
2. Τα μικρόβια βρίσκονται *(πάντα, έξω, παντού)*.
3. Το αγαπημένο μου άθλημα είναι *(το, τα, ο)* ποδόσφαιρο.
4. Κάθε καλοκαίρι *(θα κολυμπάω, κολυμπάω, να κολυμπάω)* εκεί από το πρωί ως το βράδυ.
5. Μαζί με τον αδελφό συχνά *(κάνουμε, κάνατε, κάνουν)* ποδήλατο στο πάρκο μας.
6. Οι μαθητές συχνά πηγαίνουν σε *(αθλητική, αθλητικά, αθλητικό)* κέντρα και συζητάνε με *(τους, τις, οι)* αθλητές.

4 Κοίτα τις εικόνες και απάντησε στις ερωτήσεις.

Ποιος είναι; Τι κάνει; Πού είναι; Ποια εποχή είναι;

1 Συμπλήρωσε τα κενά.

1. Η Ουκρανία είναι ... χώρα της Ευρώπης.
2. Έχει πολλές ..., μεγάλες και μικρές.
3. Στις πεδιάδες υπάρχουν πολλά πράσινα ..., ευρύχωρα ... και όμορφα ....
4. Η Ουκρανία έχει πολλά .... Το μεγαλύτερο είναι ο Δνείπερος.
5. Το ψηλότερο βουνό είναι .... Στα νότια η χώρα μας βρέχεται από ... και ... θάλασσα.
6. Η Ουκρανία συνορεύει με 7 κράτη: ....
7. Η επίσημη γλώσσα του κράτους μας είναι ....
8. Η πρωτεύουσα της Ουκρανίας είναι ....
9. Τα εθνικά σύμβολα της Ουκρανίας είναι ....

2 Διάβασε το απόσπασμα και μάντεψε από ποιο ποίημα του Ταράς Σεβτσένκο είναι:

***

Τρέχει το νερό στη γαλάζια θάλασσα,
 μα πουθενά δε βγαίνει,
 ψάχνει ο Κοζάκος τη μοίρα του,
 μα δεν έχει.
 Πήρε ο Κοζάκος τους μακρινούς δρόμους`
 Παίζει η γαλάζια θάλασσα,
 παίζει η καρδιά του Κοζάκου,
 κι η σκέψη σαλεύει:
 «Πού πας χωρίς να ρωτήσεις;
 Πώς άφησες μόνους
 τον πατέρα, τη γριά μάνα,
 το νεαρό κορίτσι;
 Στην ξενιτιά, άλλος κόσμος —
 Δύσκολα να ζήσεις!
 Δε θα βρεις με ποιον να κλάψεις,
 Ούτε να μιλήσεις».

Απόδοση: Ν. Λυγερός, Γ. Μασλιούκ

3 Ωρα για χειροτεχνία.

Μάθημα 6. Η Ελλάδα

1 Δουλεύουμε σε ζευγάρια.

Ρώτησε τον συμμαθητή/την συμμαθήτριά σου και μετά απάντησε και εσύ στις ερωτήσεις του/της.

- Έχεις πάει ποτέ στην Ελλάδα;
- Θέλεις να ταξιδέψεις στη χώρα αυτή;
- Πού θα ήθελες να πας;
- Τι σου αρέσει περισσότερο από την Ελλάδα;

2 Βρες για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις μία με την ίδια σημασία (συνώνυμα).

άσπρος, όμορφος, κακός, η θάλασσα, η λωρίδα, το κράτος, ξεκινώ, σπουδαίος, μένω, κυανός, η εντολή, η ακρογιαλιά, μεγαλώνω, η περιοχή, ο κατάλογος.

3 Μάθε απ'έξω.

Η πατρίδα μας

Απ' το γαλάζιο της Μεσογείου
Γεννήθηκε η Ελλάδα.
Γεννήθηκε μέσα απ' τους μύθους
Και απ' το φως με τις χίλιες αποχρώσεις
του πράσινου και του γαλάζιου.
Τα χρώματά της ποτίστηκαν
με τον ιδρώτα των παιδιών της
και φυτεύτηκαν με χιλιάδες όνειρα.

Ματώθηκαν τα κορμιά των ηρώων της
στους αγώνες για την Λευτεριά.
Εδώ λατρεύτηκε, από νωρίς,
η θρησκεία της αγάπης.
Κάθε κορφή κι ένα ξωκλήσι.
Κάθε γωνιά και μια θυσία.
Κάθε ακρογιάλι κι ένας
τόπος αγάπης

Στ. Παρασκευόπουλος

4 Άκουσε το παρακάτω τραγούδι.

Συμπλήρωσε τα κενά.
Μια πόλη ...
ζούμε μαζί οι δύο...
Μια πόλη σαν αυτή
πεθαίνει...
κι αλλάζει...
Σαν πέσει η σκοτεινιά
... μου
Θα σμίξει με τ' αγέρι
Τότες η πόλη θα φανεί
..., ...,

<https://cutt.ly/u8A1IWc>

σαν τ' ακριβό μου ...
Με ποιες λέξεις (επίθετα) ο σι-
χουργός μιλάει για την πόλη;
μαγική πόλη
...
...
...

Στίχοι: Μάνος Χατζιδάκις
Μουσική: Μάνος Χατζιδάκις
Ερμηνεία: Βασίλης Λέκκας

1 Απάντησε στις ερωτήσεις.

- Σου αρέσει να ταξιδεύεις; Γιατί;
- Ποια μέσα μεταφοράς ξέρεις;
- Ποια ζώα ως μεταφορικά μέσα γνωρίζεις;
- Σε ποιες χώρες και πόλεις θέλεις να ταξιδέψεις;
- Τι ξέρεις για τις εκδρομές;
- Πώς ετοιμάζεσαι για τα ταξίδια;
- Τι φέρνουν τα ταξίδια στους ανθρώπους και τι σε σένα;

2 Λύσε τα αινίγματα.

Μ'ένα μπαλόνι στον ουρανό ταξίδι θα κάνω μαγευτικό! Πάνω από πόλεις κι από χωριά κι όταν θε ν' ανέβω ακόμη πιο ψηλά, σακούλι θα ρίξω από πάνω, παιδιά. (...)
 Έχει δύο ρόδες, στο δρόμο τρέχει, το οδηγούν παιδιά. (...)
 Έχει φτερά αλλά πουλί δεν είναι. Στον ουρανό ψηλά πετά. (...)
 Είναι μικρό, συχνά έχει πανιά, στη θάλασσα ταξιδεύει. (...)
 Κάνει τσαφ τσουφ και έχει πολλά βαγόνια. (...)
 Πράγματα μεταφέρει πολλά, σε πόλεις, χώρες και χωριά! (...)

3 Βρες τις λέξεις από το θέμα του μαθήματος (είναι 16).

Π	Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Π	Ι	Σ	Ω	Ε	Ε	Ο	Τ	Ρ	Ε	Α	Υ	Τ
Η	Η	Φ	Ο	Ρ	Τ	Η	Γ	Ο	Λ	Ε	Ρ	Τ	Μ	Ρ	Α	Ι	Ε	Δ	Α
Σ	Ε	Κ	Δ	Ρ	Ο	Μ	Η	Θ	Ε	Λ	Ο	Υ	Α	Ε	Δ	Ε	Ρ	Ι	Υ
Ο	Ε	Θ	Γ	Υ	Ε	Ο	Γ	Υ	Ρ	Ο	Η	Ε	Κ	Ν	Φ	Β	Ο	Α	Τ
Ε	Ο	Θ	Η	Ε	Ρ	Β	Α	Λ	Ι	Τ	Σ	Α	Ρ	Ο	Γ	Α	Σ	Β	Ι
Π	Ε	Ε	Ω	Π	Α	Ι	Τ	Α	Ω	Ε	Ρ	Υ	Ι	Σ	Η	Ρ	Τ	Α	Τ
Ο	Α	Σ	Δ	Φ	Α	Π	Ε	Ν	Α	Ν	Τ	Ι	Α	Σ	Μ	Κ	Α	Τ	Ο
Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Ξ	Θ	Ι	Ο	Π	Λ	Δ	Ε	Α	Τ	Η	Ε
Τ	Α	Υ	Τ	Ο	Τ	Η	Τ	Α	Μ	Ε	Ρ	Υ	Θ	Φ	Σ	Ι	Ο	Ρ	Τ
Α	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Α	Ξ	Ι	Ο	Θ	Ε	Α	Τ	Α	Α	Ο	Λ	Ι	Θ
Τ	Α	Ξ	Ι	Δ	Ε	Υ	Ω	Γ	Η	Ξ	Τ	Ρ	Α	Μ	Ω	Β	Ν	Ο	Α

4 Διάλεξε τις λέξεις που ταιριάζουν με την εικόνα και σχημάτισε μια μικρή ιστορία.

ταξίδι ψώνια οικογένεια μπαμπάς ώρα τηλε-
 όραση δρόμος χιόνι αθλητισμός αερόστατο μέσα
 μεταφοράς βαλίτσα διαβατήριο τρένο χώρα αδιά-
 βροχο ταυτότητα ουρανός ξενοδοχείο άνοιξη εισι-
 τήριο σκύλος αεροπλάνο παιδιά ξεκούραση πόδι
 σπίτι μπλε διακοπές αξιοθέατα εκδρομή καπέλο
 βάρκα επισκέπτομαι κοχύλια πουλί περιμένω

Λεξιλόγιο

Α	
αγιάζω	освячувати
άγνωστος, -η, -ο	невідомий, -а, -е
αδύνατος, -η, -ο	слабкий, -а, -е, худий, -а, -е
αεροδρόμιο το	аεροпорт
αερόμπικ	το αερόβικα
αερόστατο	το повітряна куля
Αιγαίος, -α, -ο	Егейський
ακροβάτης ο	акробат
ακροβάτιδα η	акробатка
ακρογιάλι το	узбережжя
ακτινίδιο το	κίβι
άλλος το	гай, парк
άμμος η	пісок, піщаний берег
αμυγδαλωτός, -ή, -ό	мигдальний, -а, -е
ανακατεύω	перемішувати
αναλαβαίνω	брати, отримувати
Ανάσταση η	Великдень
ανήμερα	того самого дня
άνοδος η	дорога вгору
αντικείμενο το	предмет
αντιπροσωπεύω	представляти
ανυπομονώ	очікувати
αξιοθέατος, -η, -ο	вартий уваги (як видовище)
απέραντος, -η, -ο	безмежний, -а, -е
απολαμβάνω	насолджуватися
απόσπασμα το	уривок
αποφασίζω	вирішувати
αρπάζω	хапати
ασπίδα η	щит
αστείος, -α, -α	жартівливий, -а, -е
αστράφτω	блискати
ασφαλής, -ής, -ές	безпечний, -а, -е

ατομικός, -ή, -ό	індивідуальний, -а, -е
αυξάνομαι	примножувати, збільшувати
αυτοκίνητο το	автомобіль
αφιερωμένος, -η, -ο	присвячений, -а, -е
άχυρο το	солома
Β	
βαμβάκι το	бавовна
βάπτιση η	хрещення
βάρος το	1. вага; 2. значення; 3. навантаження
βάση η	основа, база
βασιλείο το	царство
βασιλεύω	царювати
βασιλιάς ο	цар, король
βάφω	фарбувати
βιαστικά	квапливо
βιομηχανικός, -ή, -ό	промисловий
βόλεϊ το	волейбол
Βουλή η	парламент
βρέχω	змочувати, поливати
βροντώ	гриміти
βρώμικος, -η, -ο	брудний, -а, -е
Γ	
γαλήνη η	тиша, спокій
γεγονός το	подія, факт
γεμάτος, -η, -ο	повний, -а, -е, товстий, -а, -е
γεμίζω	наповнювати
γεύμα το	обід, їжа
γεύση η	смак
γεωργία η	землеробство
γόνιμος, -η, -ο	родючий, -а, -е
γραφικός, -ή, -ό	мальовничий, -а, -е

γυμνάστης ο / γυμνάστρια η	гімнаст, гімнастка
γυμνός, -ή, -ό	оголений
Δ	
Δανία η	Данія
δαντελωτός, -ή, -ο	мереживний, -а, -е
δείπνο το	вечеря
διαβατήριο το	паспорт
διαδρομή η	маршрут, шлях
διάσημος, -η, -ο	відомий, -а, -е
διατροφικός, -ή, -ό	харчовий, -а, -е, поживний, -а, -е
δίδυμα τα	близнята
δικηγόρος ο	адвокат
δίψα η	спрага
δοκιμάζω	1. перевірити; 2. пробувати
δόρυ το	спис
δυστυχία η	нещастя
δυστυχώς	на жаль
Ε	
έδαφος το	ґрунт, поверхня
εδώ	тут, сюди
έθιμο το	звичай
εθνικότητα η	національність
έθνος το	нація
εθνόσημο το	герб
ειλικρινής, -ής, -ές	ширий, -а, -е
ειρήνη η	мир
εισιτήριο το	білет
εκπαιδευτικός, -ή, -ό	освітній, -я, -є
έκρηξη η	вибух
ελικόπτερο το	вертоліт
έμπιστος, -η, -ο	вірний, -а, -е
ενδιαφέρον το	інтерес
ένδυμα το	одяг
εντύπωση η	погляд, враження

εξηγώ	пояснювати
εξωτερικό το	закордон
επηρεάζω	впливати
επίσημος, -η, -ο	офіційний, -а, -е
επιστημονικός, -ή, -ό	науковий, -а, -е
επιστρέφω	повертатися
εταιρεία η	компанія
ετήσιος, -α, -ο	щорічний, -а, -е
ευημερία η	добробут
εύκρατος, -η, -ο	помірний, -а, -е
ευρύχωρος, -η, -ο	широкий, -а, -е, просторий, -а, -е
ευτυχία η	щастя
ευχαριστημένος, -η, -ο	задоволений, -а, -е, вдячний, -а, -е
εχθρός ο	ворог
Z	
ζηλιάρης, -α, -ικό	зздрісний, -а, -е
ζουμερός, -ή, -ό	соковитий, -а, -е
Η	
ήχος ο	звук
Θ	
θαλάσσιος, -α, -ο	морський, -а, -е
θάρρος το	сміливість
θρηνώ	голосити
θύλος ο	легенда
θυρεός ο	щит
I	
ιδιαίτερα	особливо
ιδιοκτήτης ο	власник
ιδιωτικός, -ή, -ό	приватний, -а, -е
ιερέας ο	священник
ιερός, -η, -ο	священний, -а, -е
K	
καθηγήτρια η	викладачка
καθιερώνω	установлювати

κάθοδος η	узвіз, спуск
καϊκί το	вітрильник
καλλιεργούμαι	культивувати
καλόκαρδος, -η, -ο	добросердечний, -а, -е
καλούδια τα	смаколики
κάπνισμα το	куріння
κατάλογος ο	каталог, список
καταπληκτικός, -ή, -ό	разючий, -а, -е, приголомшливий, -а, -е
κατάσταση η	становище
κατεβάζω	спускати, опускати
κάτοικος ο	мешканець
κελαηδώ	щебетати
κεντώ	вишивати
κιβωτός η	кіот, ковчег
κινητικός, -ή, -ό	жвавий, живий
κοινωνικός, -ή, -ό	суспільний, -а, -е
κολατσιό το	перекус
κολύμβηση η	плавання
κονταίνω	вкорочувати
κουκούτσι το	зернятко, кісточка
κράνος ο	шолом
κράτος το	держжава
κρεοπώλης ο	м'ясник
κτηνίατρος ο	ветеринар
Λ	
Λαμπρή η	Великдень
λάσπη η	багно
λατρεύω	обожнювати
λειτουργία η	служба
λεπτομέρεια η	деталь, подробиця
λιβάδι το	лука, пасовисько
λόγια τα	слова
λωρίδα	стрічка, смужка
Μ	
μαραίνω	в'янути
μαρτυριάρης, -α ο η	пліткар, пліткарка

μεγαλώνω	зростати
μελοποιώ	класти на музику
μέλος το	член, учасник
μερίδα η	порція, частка
Μεσόγειο θάλασσα η	Середземне море
μέτριος, -ια, -ιο	помірний, -а, -е
μέτωπο το	лоб, фронт
μηχανή η	мотоцикл
μίσος το	ненависть
μπλέκω	плутати
μποξ το	бокс
μυαλό το	розум
μυστήρι το	кельма
Ν	
νηπαγωγείο το	дитячий садок
νησίδα η	острівець
νηστεία η	піст
νόμισμα το	монета, грошова одиниця
Νορβηγία η	Норвегія
Ξ	
ξεκουράζομαι	відпочивати
ξενοδοχείο το	готель
ξεπετάγομαι	виростати
ξεφαίνω	зникати
ξηρά η	суходіл, земля
ξηρά η	суша
ξινός, -ή, -ό	кислий, -а, -е, недостиглий, -а, -е
ξημερώνει	розвидняється, світає
Ο	
οικοδομή η	будівля, будівництво
ομαδικός, -ή, -ό	командний, -а, -е
ομιλητικός, -ή, -ό	балакучий, -а, -е
ομίχλη η	туман
όνειρο το	мрія, сон

όπλο το	зброя
οργή η	гнів, лють
οργώνω	орати
ορεινός, -ή, -ό	гірський, -а, -е
ουρλιαχτό το	шум, виття
όχθη η	берег
Π	
πάθος το	пристрасть
παίκτης ο / παίκτρια η	гравець / гравчиня
πανικός ο	паніка
παραγγελία η	замовлення
παραγγέλω	замовляти
παράδοση η	традиція
παρακολουθώ	стежити
παραμονή η	переддень
πάροδος η	провулок
παροιμία η	прислів'я
παχουλός, -ή, -ό	товстенький, -а, -е, повненький, -а, -е
πεδιάδα η	рівнина, відкрите поле
πείνα η	голод
περιέχω	містити, охоплювати
περιλαμβάνω	містити, вміщувати
περιφέρια η	область
πινκ понк το	пінг-понг
πιστός, -ή, -ό	вірний, -а, -е, надійний, -а, -е
πληθυσμός ο	населення
πλύσιμο το	πрання, миття
πνευματικός, -ή, -ό	духовний, -а, -е
ποδηλασία η	велоспорт
πόλεμος ο	війна
πολεμώ	воювати, боротися
πολιτιστικός, -ή, -ό	культурний, -а, -е
πρίγκιπας ο	князь, принц
πρόεδρος ο	президент

προέρχομαι	походити
προϊόντα τα	продукти, продукція
πύλη η	ворота, брама
πύργος ο	вежа
πυροσβεστικός ο	пожежник- рятувальник
πωλητής ο	продавець
πωλήτρια η	продавчиня
Ρ	
ρέστα τα	решта
ρίγα η	смужка
Σ	
σγουρός, -ή, -ό	кучерявий, -а, -е
σειρά η	ряд, черга
σκεύος το	посуд, начиння
σκιστός, -η, -ο	розкосий, -а, -е, щілинний, -а, -е
σπάζω	ламати, бити
σπέρνω	сіяти
στρατιώτης ο	солдат, військовий
στρογγυλός, -ή, -ό	круглий, -а, -е
συγκρότημα το	об'єднання, ансамбль
συμβολίζω	символізувати, значити
σύμβολο το	символ
συμβουλή η	порада
συμπαθητικός, -ή, -ό	симпатичний, -а, -е
σύμφωνα	згідно з...
συνάνθρωπος ο	побратим, ближній
συναντίεμαι	зустрічатися
συνεργάζομαι	взаємодіяти, співпрацювати
συνέχεια	продовження, тривалість
συνθέτης ο	композитор
συνορεύω	межувати

σύνταγμα το	конституція
συντροφιά η	компанія
Τ	
ταϊζώ	годувати
ταξιδιώτης ο / ταξιδιώτισσα η	мандрівник / мандрівниця
ταυτότητα η	документ, посвідчення
τελετουργία η	церемонія, ритуал
τούβλο το	цегла
τουλάχιστον	щонайменше
трам το	трамвай
τρίαίνα η	тризуб
τρόλεϊ το	тролейбус
τροχός ο	колесо
Τσεχία η	Чехія
τσολιάς ο	евзон (боєць грецької гвардії)
τσουχτερός, -ή, -ό	пекучий, -а, -е, ущипливий, -а, -е
τυλίγω	скручувати, згортати
Υ	
υγρός, -ή, -ό	вологий, -а, -е, вогкий, -а, -е
υδρυτής ο	засновник
υλικό το	матеріал, речовина
υπεύθυνος, -η, -ο	відповідальний, -а, -е
υποβρύχιο το	підводний човен

υπόγειο το	підвал, підземелля
υπόδημα το	взуття
υποχρέωση η	обов'язок
Φ	
φαίνω	замислюватися
φανερώνω	з'являтися
φάτνη η	ясла
φιλικός, -ή, -ό	дружній, -я, -є, приятний, -а, -е
φιλονικώ	сперечатися
Φινλανδία η	Фінляндія
φλούδα η	шкаралупа, шкірка
φορτηγό το	вантажівка
φρέσκος, -η, -ο	свіжий, -а, -е
φροντιστήριο το	підготовчі курси
φρουρώ	охороняти
Χ	
χαλώ	псувати
χοντρός -ή, -ό	повний, -а, -е, товстий, -а, -е
χρήσιμος, -η, -ο	корисний, -а, -е, придатний, -а, -е
Ψ	
ψιχαλίζει	мрячити
ψυχρός, -ή, -ό	холодний, -а, -е
Ω	
ώριμος, -η, -ο	достиглий, -а, -е

Навчальне видання

**ВОЄВУТКО Наталя Юріївна
КОСЮК Лариса Володимирівна
КРАМАРЕНКО Олександра Олександрівна
САБАДАШ Тамара Іванівна**

НОВОГРЕЦЬКА МОВА

**Підручник для 6 класу
закладів загальної середньої освіти**

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

У підручнику використано матеріали з вільних інтернет-джерел

Редактор *Александрос Піхас*
Коректор *Інна Криворук*
Дизайн та верстка *Анни Андрєєвої*

Формат 84×108/16. Ум.-друк. арк. 9,24. Обл.-вид. 7,00.
Тираж 37 прим. Зам. № 1711.

Видавець і виготовлювач МПП «Букрек»,
вул. Радіщева, 10, м. Чернівці, 58000.
Тел.: (0372) 55-29-43, +38 066 400 87 05. E-mail: info@bukrek.net. Сайт: www.bukrek.net
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ЧЦ № 1 від 10.07.2000 р.